

**İLKOKULDA VERİLEN EV ÖDEVLERİNİN
ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİNE
GÖRE İNCELENMESİ**

Neslihan GENÇ

Yüksek Lisans Tezi

Temel Eğitim Ana Bilim Dalı

2019

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANA BİLİM DALI
SINIF EĞİTİMİ BİLİM DALI

**İLKOKULDA VERİLEN EV ÖDEVLERİNİN ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE
VELİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ**

(Examination of Homework Assignments in Elementary School According to the Teachers,
Students and Parents' Views)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Neslihan GENÇ

Danışman: Prof. Dr. Osman SAMANCI

Erzurum
Temmuz, 2019

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Neslihan GENÇ tarafından hazırlanan "İlkokulda Verilen Ev Ödevlerinin Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşlerine Göre İncelenmesi" başlıklı çalışması 18 / 07 / 2019 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Sınıf Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Doç. Dr. Ömer YILAR
Atatürk Üniversitesi

Danışman: Prof. Dr. Osman SAMANCI
Atatürk Üniversitesi

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Kemal BAKIR
Erzurum Teknik Üniversitesi

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

22 Temmuz 2019

Prof. Dr. Adnan KÜŞÜKOĞLU
Prof. Dr. Mustafa SÖZBİLİR

Enstitü Müdürü V.

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İlkokulda Verilen Ev Ödevlerinin Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşlerine Göre İncelenmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

18 / 07 / 2019

Neslihan GENÇ Y.

Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

Enstitü Yönetim Kurulunun/.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Çalışma süresince bana yol gösteren danışman hocam Prof. Dr. Osman SAMANCI'ya, araőtırmamın analiz sürecinde bilgi ve deneyiminden faydalandığım Prof. Dr. Baőaran GENÇDOğAN'a ve araőtırmamı uygulayabilmek için gerekli izinleri veren Erzurum İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne teşekkür ederim. Ayrıca maddi ve manevi desteğini esirgemeyen değerli aileme ve eőime, yaptığım görüşmeleri başarıyla uygulamama yardımcı olan ilgili ilkokulların yöneticilerine, çalıőmam için gerekli görüşlerini esirgemeyen ve gönüllü olarak katılımcı olmayı kabul eden ilgili ilkokulların öğretmen, öğrenci ve velilerine teşekkür ederim.

Neslihan GENÇ

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ İLKOKULDA VERİLEN EV ÖDEVLERİNİN ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Neslihan GENÇ

Temmuz 2019, 114 Sayfa

Amaç: İlkokulda verilen ev ödevlerinin öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma nitel araştırma yöntemlerine göre yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Erzurum il merkezindeki 3 ilkokuldan 120 öğrenci, 36 öğretmen ve 76 veli oluşturmaktadır. Araştırmada amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler nitel araştırmada kullanılan içerik analizi tekniği ile analiz edilerek sunulmuştur.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen veriler; genel olarak öğretmen, öğrenci ve velilerin ev ödevleriyle ilgili olumlu yönde görüş bildirdiklerini ortaya koymaktadır. Araştırma bulguları; öğrencilerin kendilerine fazla ödev verilmesini, öğretmenlerin öğrencilerinin ödevleri zamanında yapmamlarını, velilerin ise öğretmenlerin fazla ödev vermelerini bir sorun olarak algıladıklarını göstermektedir. Yine ev ödevleriyle ilgili bulgular, öğrencilerin sorumluluk kazanmaları, öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesi ve öğrenci başarısını artırma noktasında önemli olduğunu ortaya koymuştur.

Sonuç: İlkokulda verilen ev ödevleriyle ilgili süreçte yaşanan bazı sorunlar olmasına rağmen ödevlerin öğrencileri akademik yönden geliştirdiği sonucuna varılmıştır. Ödevlerle ilgili öğretmenlerin büyük çoğunluğu, öğrencilerinin zamanında ödevlerini yapmalarını ve ödev sorumluluklarını üstlenmelerini vurgulamışlardır. Öğrenci velileri ise verilen ev ödevlerinin daha faydalı olması için öğretmenlerin verdikleri ödevleri kontrol ederek öğrencilere dönüt verilmelerini önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: ilkokul, ev ödevi, öğretmen, öğrenci, veli

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

EXAMINATION OF HOMEWORK ASSIGNMENTS IN ELEMENRATY SCHOOL ACCORDING TO THE TEACHERS, STUDENTS AND PARENTS' VIEWS

Neslihan GENÇ

July 2019, 114 Pages

Purpose: The purpose of this study is to examine homework assignments in elementary school according to teachers, students, and parents' views.

Method: The study was conducted according to qualitative research methods. The study group consists of 120 students, 36 teachers and 76 parents from 3 primary schools in Erzurum city center. Maximum diversity sampling was used in the study. The data of the study was collected by a semi-structured interview form prepared by the researcher. The data obtained were analyzed by using content analysis technique used in qualitative research.

Findings: The findings obtained from the research; In general, teachers, students and parents expressed positive opinions about homework. Research findings; It shows that students perceive that they are given too much homework, teachers perceive that the students do not do their homework on time, and parents perceive that teachers give too much homework. Findings related to homework also show that homework is important for students to gain responsibility, reinforce the knowledge learned and increase their success.

Result: Although there were some problems in the process of homework given in primary school, it was concluded that homework improved the students academically. The majority of teachers emphasized that their students should do their homework in time and take responsibility for their homework. On the other hand, the parents of the students suggested that they should give feedback to the students by checking the homework to make the homework more productive.

Keywords: elementary school, homework, teacher, student, parent

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	iii
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	i
TEŞEKKÜR.....	ii
ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar DİZİNİ.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM.....	10
Giriş.....	10
Araştırmanın Amacı.....	13
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi.....	14
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	16
Varsayımlar.....	16
Terim ve Tanımlar.....	17
İKİNCİ BÖLÜM.....	18
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar.....	18
Eğitim, Temel Eğitim ve İlkokul Eğitimi.....	18
Ders Dışı Etkinlik Olarak Ev Ödevi.....	19
Ev ödevi veya ödev nedir?.....	19
Ödevin Amaçları.....	23
Ödev Türleri.....	25
Hazırlık ödevleri.....	28
Alıştırma ödevleri.....	28
Genişletme ödevleri.....	28
Bütünleştirme ödevleri.....	28
Ev Ödevinin Etkileri.....	29
Ev Ödevinin Olumlu Etkileri.....	29
Ev Ödevinin Olumsuz Etkileri.....	32
Ev Ödevi Sürecinde En Çok Karşılaşılan Sorunlar.....	33
İlkokulda Ev Ödevi ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar.....	38

Ev Ödevini Etkileyen En Önemli Faktörlerin Süreç İçerisindeki Rollerini	42
Ev ödevinde öğretmen rolü.....	43
Ev ödevinde öğrencinin rolü.....	47
Ev ödevinde velinin rolü.....	48
İlgili Araştırmalar	53
Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisinin incelendiği çalışmalar	54
Ev ödevlerine yönelik görüşlerin ve tutumların incelendiği araştırmalar	56
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	58
Yöntem	58
Araştırma Yöntemi	58
Evren ve Örneklem	58
Veri Toplama Tekniği ve Veri Toplama Aracı.....	59
Süreç/Uygulama	61
Veri Analizi	61
Araştırmacı Rolü.....	63
Geçerlik ve Güvenirlik	63
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	66
Bulgular	66
Öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı.	66
Öğretmenlerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı	74
Velilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı	82
BEŞİNCİ BÖLÜM	91
Tartışma ve Sonuç	91
Öğrencilerin, Öğretmenlerin ve Velilerin Sorulara Verdikleri Yanıtlara İlişkin Sonuçlar.....	91
Öğrencilerin Ev Ödevleriyle İlgili Görüşlerine İlişkin Sonuçlar.....	91
Öğretmenlerin Ev Ödevleriyle İlgili Görüşlerine İlişkin Sonuçlar.....	93
Velilerin Ev Ödevleriyle İlgili Görüşlerine İlişkin Sonuçlar.....	95
Öneriler.....	97
KAYNAKÇA	99
EKLER	106
EK-1. Öğrenci Görüşme Formu	106
EK-2. Öğretmen Görüşme Formu	108
EK-3. Veli Görüşme Formu	110
EK-4. Uygulama İzinlerine İlişkin Belgeler	112
ÖZ GEÇMİŞ	114

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. <i>Ödev Türleri</i>	26
Tablo 2. <i>Ev Ödevindeki Farklılıklar</i>	27
Tablo 3. <i>Ev Ödevinin Olumlu Etkileri (Cooper, 2015)</i>	30
Tablo 4. <i>Ev Ödevinin Olumsuz Etkileri (Cooper, 2015)</i>	32
Tablo 5. <i>Ödev Performansı: Motivasyon ve Tercih</i>	43
Tablo 6. <i>Öğrencilerin 1. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	66
Tablo 7. <i>Öğrencilerin 2. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	68
Tablo 8. <i>Öğrencilerin 3. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	70
Tablo 9. <i>Öğrencilerin 4. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	71
Tablo 10. <i>Öğrencilerin 5. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	73
Tablo 11. <i>Öğretmenlerin 1. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	74
Tablo 12. <i>Öğretmenlerin 2. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	76
Tablo 13. <i>Öğretmenlerin 3. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	77
Tablo 14. <i>Öğretmenlerin 4. Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı</i>	79
Tablo 15. <i>Öğretmenlerin 5. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	80
Tablo 16. <i>Velilerin 1. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	82
Tablo 17. <i>Velilerin 2. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	83
Tablo 18. <i>Velilerin 3. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	85
Tablo 19. <i>Velilerin 4. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	87
Tablo 20. <i>Velilerin 5. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı</i>	89

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Eğitimin en önemli unsurları bir diğer deyişle “eğitimin sacayakları” olan öğretmen, öğrenci ve velilerin her birinin öğrencinin eğitiminde birbirinden önemli rollere sahip olduğu bilinen bir gerçektir. Bu üçlü bileşenden herhangi birini devre dışı bıraktığımızda ortada kaliteli bir eğitimden söz edilmesi mümkün olmayacaktır. Nasıl ki bir sacayağın üç ayağı vardır ve bu ayaklardan birini çıkardığımızda devrilir ise eğitim sürecinde de öğretmen, öğrenci ya da veliden herhangi birini görmezden gelmek ya da devre dışı bırakmak çocuğun eğitimine zarar verebilir. Eğitim, hem aile ile öğretmen arasında hem öğretmen ile öğrenci arasında hem de öğrenci ile aile arasındaki döngüsel bir iletişimi gerçekleştirebildiği ölçüde başarıya ulaşabilir.

Eğitimin temel amaçlarından biri, öğrencilere saf bilgiyi vermek yerine bilgiye nasıl ulaşılacağını öğrencilere öğretmektir. Birey kolayca herhangi bilgiyi unutabilir fakat doğru bilgiye ulaşma becerisi bir kere öğrenilirse daima kullanılabilir. Ödev/araştırma yapma gibi müfredat dışı aktiviteler, bu yetenekleri öğretme bakımından gerçekten önemlidir. Ödevler/araştırmalar gibi müfredat dışı aktiviteler bu süreçte yer almak için ebeveynlere olanak tanır. Ebeveynlerin hem kendileri hem de çocukları bu süreç boyunca birçok zorluk ile karşı karşıya kalır (Ozer & Keskin, 2015). Öğrencilere bilgiye ulaşmayı öğreten müfredat dışı araçlardan biri olan ev ödevinin öğrencilere, öğretmenlere ve ebeveynlere birtakım zorlukları getirmesi onun genelde ev ortamında yapıлып öğretmen tarafından kontrol edilmesi veya değerlendirilmesinden kaynaklanabilir. Her görev ve sorumluluk bireyi nasıl ki birtakım zorluklarla karşı karşıya bırakıyorsa ev ödevi sürecinde de zorluklarla karşılaşmanın doğal olduğu söylenebilir. Önemli olan bu zorlukların kaynaklarının bilinmesi ve bu süreçteki yanlış uygulamaların düzeltilmesidir.

Öğretmen, öğrenci ve veli arasında eğitim sürecinde yer alan en güncel sorunlardan biri de ödevdir. Ödev sadece öğrenciye sorumluluk yükleyen bir görev değil, aynı zamanda uygulama ve değerlendirme sürecinde öğretmenin ve ebeveynlerin de işe koşulduğu, onlara da farklı sorumluluklar getiren bir etkinliktir. Okuldaki öğrenme süreci, okul dışı öğrenme sürecine göre daha kolaydır. Çünkü okuldaki öğrenme süreci eğitimcilerin kontrolünde önceden belirlenmiş plan-program çerçevesinde yürütülür. Öğrenme, sadece okul ile

sınırlandırılmayacağı için okul dışındaki öğrenme sürecinin kontrol edilmesi öğrenme ve öğretim açısından büyük öneme sahiptir. Okul dışındaki vakitlerinde öğrenci, okulda gördüğü yeni davranışları edinmek ve pekiştirmek için çalışmalar yapar. Planlanmış eğitimin bir parçası ve destekleyici olan bu çalışmalar eğitimde ödev olarak adlandırılır (Türkoğlu, İflazoğlu & Karakuş, 2007). Ödev, örgün eğitimde her ne kadar yıllardan beri tartışma konusu olsa da eğitimin yardımcı bir unsuru olma görevini geçmişten beri sürdürmektedir.

Ödev, çok fazla ya da çok az; çok kolay ya da çok zor; öğrenci başarısına ya da öğrenci soğumasına bir dürtü; aydınlatılmış ya da tembel öğretimin bir işareti; karakterin geliştiricisi ya da öz-saygıyı aşağılayan; ebeveynlerin çok talep ettiği ya da çok önem vermediği; ulusal ekonomik gücün ya da davranışsal uyumluluğun uyarıcısı vs. Ödev üzerindeki şikayetlerin oranı büyüktür ve bu şikayetler geçmişte olduğu gibi bugün de çok aşırı, öfkeli, sık sık çelişkili görüşler doğrultusunda eğilim göstermektedir (Gill & Schlossman, 2004). Dolayısıyla ödev konusundaki yakınmaların çokluğu, onun eğitim paydaşları tarafından farklı şekillerde algılanması, yanlış uygulanması ve tartışmaya açık bir öğretim yöntemi olmasından kaynaklanabilir.

Ödev tüm sınıfın katıldığı bir faaliyettir. Öğretmenler öğrencilere farklı ödevler verme yoluyla çeşitli öğrenci ihtiyaçlarını karşılamak isteseler de, hiçbir sınıf üyesi muaf değildir. Ödev yapma faaliyeti, sınıf toplumunun bütün üyelerinin kendi şartlarında tartışabildiği ve onların anlamaya başlayabildiği bir şeydir (Corno, 2000). Dolayısıyla okulda verilen ödevlerin genelde sınıfın tümünü kapsadığı ve öğrencilerin biri ya da bir kaçının bu ödevlerden hariç tutulmadığı söylenebilir. Ayrıca öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını dikkate alan öğretmenlerin ise farklı zorluk düzeylerinde ya da farklı miktarlarda çeşitli ödevlendirmeler yapabilecekleri ancak ödevden herhangi bir öğrenciyi muaf tutmamaları gerektiği söylenebilir.

Ödev, öğrencilerin yanı sıra öğretmenler için de gerekli bir günlük hafif iştir. Gerçi rutin bir görev, bazen saf bir keyif olan şeyi üretir (Banchoff, 1996). Ödev de öğrenciye verilen bir görev olduğu için bu görev süreç içerisinde doğru yerine getirildiği zaman hem öğretmen hem de öğrenci için keyifli bir hale gelebilir.

Yetişkinlere ve çoğu başarılı öğrenciye göre ödev, ödevin ne olduğunu bilmeye başlayan ve ancak öğrencinin öğretmene bitmiş ödevi geri verdiği zaman sona eren tek bir görev olarak görülür. Aslında ödev, sıralı düzende tamamlanması gereken alt görevlerin karışık serisidir (Illes, 2008). Dolayısıyla verilen ödevlere günü birlik bir görev olarak değil, birden çok görevin yerine getirilmesiyle bütüncül bir eğitim anlayışının oluşturulmasına katkı sağlayan küçük görevler olarak görülebilir.

Yirminci yüzyıl boyunca, her ne zaman uzmanlar, politikacılar ve veliler okullarda ödev konusuna değindiyseler kıvılcımlar düzenli olarak yükseldi. Hırslar(tutkular) çoktu ve durumlar aşırı gelenekseldi. Zamanla farklı noktalarda köklü bir şekilde farklı bakış açıları üstün geldi. Ödev hakkındaki söylemlerdeki eğilim; okulların, çocukların ve ailelerin kurtarıcı veya yıkıcı olduğu ya tümü iyi ya da tümü kötü olarak ödevi sergilemek içindi (Gill & Schlossman, 2000). Bu eğilimin aksine ödev sürecinde yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunda bunun nedenini öğretmenin, öğrencinin ve velinin bütününden kaynaklandığına bağlamak doğru olmayabilir. Çünkü eğitimin sacayakları olan öğretmen, öğrenci ve veliden herhangi birinin bile süreçte pasif olması bu süreci baltalayabilir.

Ödev sürecinin ne şekilde yürütülmesi gerektiği, ödevle ilgili tarafların yani öğrenci, öğretmen ve anne-babanın kafasını karıştıran bir konudur. Bir taraftan öğretmen ve okul, diğer taraftan ebeveynler ve öğrenciler birbirlerinden farklı beklentilere sahip olabilmekte ve herhangi bir uygulamayı bu taraflar farklı şekilde algılabilmektedir (Turanlı, 2009). Bu farklı algılamalar da öğrencinin eğitiminde önemli bir süreç olan ödev sürecinde öğrenci, öğretmen ve anne-baba açısından çeşitli sorunlara ve yanlış uygulamalara neden olabilmektedir.

Okulda çok fazla öğrenme gerçekleşmesine rağmen, o ortamın dışında da birçok öğrenme gerçekleşir. Ev ödevi araştırma literatüründe hak ettiği değeri henüz ciddi şekilde dikkate alınmayan okul dışı öğrenmenin bir türüdür. Evde ve okulda öğrenme birkaç yönden benzerdir. Öğrenmek için öğrencilerin yeteneği değişmez. Düşünsel yeteneğin aynı düzeyleri okulda ve evde öğrenmek için kullanılır. Öğrenmek için motivasyonun tamamı her iki ortamda da muhtemelen çok benzerdir. Öğretmen hem evde hem de okulda ne öğreneceğimizi belirler. Evde ve okulda öğrenme aynı zamanda birkaç yönden farklıdır. Ancak evde ve okulda öğrenme arasındaki en önemli farklılık şu ki öğrenci, sadece ödev yapıp yapmama konusunda değil, aynı zamanda ödevi yaptığımız yerdeki koşullar ve çevredekiler konusunda da seçeneklere sahiptir. Burada görüldüğü gibi, öğrenciler arasında hem genelde ödev yapmak için motivasyonda hem de ödevi ne zaman, nerede, nasıl ve kimin ile yapmayı tercih edecekleri konusunda belirli tercihlerde önemli bireysel farklılıklar vardır (Hong & Milgram, 2000). Kısacası evde öğrenme ve okulda öğrenme arasındaki benzerliklerin yanı sıra öğrencinin bir tercih yapmasını gerektiren farklılıklarda olabilir. Bundan dolayı ev ödevi konusunun literatürde bu tercihleri etkileyen değişkenler açısından daha dikkatli olarak ele alınması faydalı olabilir.

Kültürler değiştiği gibi okullar ve aileler de değiştiği için ev ödevi, gitgide öğrenciler, ebeveynler ve öğretmenler için problemlili hale gelmiştir. İnternet ve kitapçılar ev ödevi

yapmak için ebeveynlerin çocuklara nasıl öğüt vereceğini sunan kitaplarla kalabalıklaştı. Ebeveynlere tavsiye sıklıkla pozitif olmalarıdır. Fakat kitapların sadece az bir miktarı, ev ödevinin miktarını ya da ödevin kendi değerini sorma hakkına sahip olmayı ailelere önerir (Vatterott, 2009). Dolayısıyla ailelerin özellikle ebeveynlerin bakış açılarının görmezden gelinmesi onların ev ödevi sürecine faydalı katılımlarını engelleyebilir. Ayrıca ebeveynler tarafından ödevin yeterli miktarının anlaşılması ve ödevin öğrenciye ne fayda sağlayacağını bilmesi ödevin aile ve öğrenci gözünde anlamlı hale gelmesi açısından önemi olabilir.

Öğretim programının iki yönü vardır: Öğrenciler ne bilirler ve öğrenciler ne yapabilirler. Genel olarak günlük ev ödevinin amacı, programın “bilmek” yönünü hatırlatmanın pratiğinin yapılmasıdır. Uzun süreli ödevler, genellikle programın bölümlerini “yapabilme”nin uygulamasıdır. En uzun süreli ödevler ise daha derin şekilde anlama ve uygulama amacı iledir (Jenkins, 2008). Kısacası ev ödevi, öğrencinin öğretilen konular hakkında ne bildiğini ve bu bildiklerini ne şekilde uygulamaya geçirdiğini görmek açısından önemli olabilir.

Ev ödevi, öğrencilerde öğrenmek için, ebeveynlerde ise kendi çocuklarının eğitiminde yer almak için bir fırsattır. Anne-babanın ilgisi, çocuğu şevke getirebilir ve öğrenmesi eğlenceli olabilen ve çaba harcamaya değen en önemli dersleri öğretmeye yardım edebilir. Ancak, ödev ile çocuğuna yardım etmek her zaman kolay değildir (Paulu, 1995). Ödev sürecine ebeveynlerin katılımının sağlanması çocukları ödevde motive etmede önemli bir etken olabilir. Ancak bu süreçteki sorunların üstesinden gelinebilmesi için anne-babanın bu süreçte kendi rollerini iyi bilmeleri gerekebilir.

Kısacası ödev tüm tartışmalara rağmen günümüzde hala yerini koruyan bir öğretim yöntemi aracı olduğu için güncelliğini yitirmeyen bir eğitim aracıdır. Ödevi yapan öğrencinin yanı sıra ödevin amaçlarını belirleyip ödevi veren, kontrol edip değerlendiren öğretmenin dışında ayrıca ödev için öğrenciyi motive etme, ona rehber olma, uygun çalışma ortamını sağlama gibi görevler üstlenmesi gereken velinin de ödev sürecinde önemli bir yeri vardır. Bu önemli noktadan yola çıkılarak tüm bu eğitim unsurlarının yani eğitimin sacayakları olarak niteleyebileceğimiz öğretmen, öğrenci ve velilerin ev ödevi hakkındaki görüşlerinin incelenmesi araştırmanın başlıca problem durumunu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, ilkokulda verilen ev ödevlerine yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerinin incelenmesidir. Bu temel amaca ulaşmada aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır;

- 1) Öğrencilerin ilkokulda öğrencilere verilen ev ödevlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2) Öğrencilerin ev ödevi sürecinde öğretmenlerinden beklentileri nelerdir?
- 3) Öğrencilerin ev ödevi sürecinde velilerinden beklentileri nelerdir?
- 4) Öğrencilerin ev ödevi sürecinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
- 5) Öğrenciler ev ödevi sürecinde nelere dikkat etmektedir?
- 6) Öğretmenlerin ilkokulda öğrencilere verilen ev ödevlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 7) Öğretmenlerin ev ödevi sürecinde velilerden beklentileri nelerdir?
- 8) Öğretmenlerin ev ödevi sürecinde öğrencilerinden beklentileri nelerdir?
- 9) Öğretmenlerin ev ödevi sürecinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
- 10) Öğretmenler ev ödevi sürecinde nelere dikkat etmektedir?
- 11) Velilerin ilkokulda öğrencilere verilen ev ödevlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 12) Velilerin ev ödevi sürecinde öğretmenlerden beklentileri nelerdir?
- 13) Velilerin ev ödevi sürecinde çocuklarından beklentileri nelerdir?
- 14) Velilerin ev ödevi sürecinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
- 15) Veliler ev ödevi sürecinde nelere dikkat etmektedir?

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Okulda çok fazla öğrenme olmasına rağmen, okul ortamı dışında da çok fazla öğrenme gerçekleşir. Ev ödevi araştırma literatüründe hak ettiği ciddi ilgiyi henüz görmemiş okul dışı öğrenmenin bir türüdür. Okulda ve evde öğrenme, birkaç yönden benzerdir. Öğrenmek için öğrencinin yeteneği değişmez. Entelektüel yeteneğin aynı düzeyi evde ve okulda öğrenmek için kullanılır. Öğrenmek için gerekli olan genel motivasyon her iki ortamda da büyük olasılıkla oldukça benzerdir. Öğretmen, hem evde hem de okulda neyin öğrenileceğini belirler. Okulda ve evde öğrenme de birkaç yönden farklıdır. Okulda öğrenme, okul dışı öğrenme durumunda bulunmayan değişkenler yoluyla etkilenir: Öğretmen-öğrenci etkileşiminin kalitesi, sınıf grubunun dinamikleri ve öğrenmenin yer aldığı okulun diğer özellikleri. Aynı şekilde evde okul dışı öğrenme, okulda bulunmayan pek çok ek ve benzersiz faktörden etkilenir: Ev ortamının özellikleri; ebeveynlerin, kardeşlerin ve arkadaşların etkisi ve çocukların zaman, dikkat ve çaba için yarıştığı diğer etkinliklerin varlığı. Bununla birlikte, okulda ve evde öğrenme arasındaki en büyük fark, öğrencinin sadece ödevi yapıp yapmayacağı ile ilgili değil, aynı zamanda onu yapacağı yerdeki koşullar ve çevre hakkında da tercihlere sahip olmasıdır. Görüldüğü gibi, ikisi arasında önemli bireysel farklılıklar vardır (Hong & Milgram, 2000). Bu gerçekten yola çıkılarak hem öğrenme açısından hem eğitim açısından hem de bireysel farklılıkların dikkate alınması açısından çok önemli rol oynayan

ev ödevinin ilgi gösterilmesi ve dikkatle incelenmesi gereken önemli bir araştırma konusu olduğu açıkça ortadadır. Ev ve okul ortamında ev ödevini etkileyen en etkin bireyler olan öğrenci, öğretmen ve velilerin bu süreçteki etkilerini anlama, bu araştırmayı daha da önemli hale getirmiştir.

Birçok hedeften herhangi birine ulaşmada ödevin kullanılabilirliği, ödevin faydalılığı olarak tanımlanabilir. Yalnızca ödevlerin bazıları ya doğrudan ya da dolaylı olarak başarı ile ilişkilidir. Eğer ödev, akademik çalışma ile ilgili çocuk inançlarının ve çalışma modellerinin oluşturulmasında bir rol oynarsa; tartışılır bir şekilde eğitimin başlangıç yıllarında özellikle bu inançların oluşturulması önemlidir. Ödev hakkında öğrenci görüşlerini anlamanın anahtarı ebeveynler, öğretmenler ve politika yapıcılar ile küçük çocukların ödevin amaçlarını anlamasını karşılamaktır. Ödev, özellikle akademik başarı konusunda aileler ve öğretmenler için faydalı bir değere sahiptir. Algılanan faydalılığın öğrenciler tarafından aynı şekilde tanınmasının garantisi yoktur. Bu sadece ödevin yetişkin amaçlarını tanımak için değil, aynı zamanda onlara bu amaçları uygulamayı kabul ettirmek için öğrencileri gerektirir. Önemli olan onların algılarıdır (Warton, 2001). Dolayısıyla ödev sürecinde sadece ebeveynlerin ve öğretmenlerin görüşleri değil, aynı zamanda ödevi yapma görevi bizzat kendilerine verilen öğrencilerin algıları da önemlidir. Bundan dolayı bu araştırma sadece veliler yani ebeveynler ile öğretmenlerin görüşlerinin alınması üzerinde kurulmamıştır. Aynı zamanda öğrencilerin de görüşlerinin alınması üzerine kurulmuştur. Özellikle ilkokul yılları; öğrencinin temel eğitimini kapsayan kritik bir dönemdir, küçük çocukların eğitime ve başarıya yönelik inançlarının oluşturulduğu bu dönemde verilen ev ödevlerinin öğretmenler, öğrenciler, veliler tarafından ve hatta medyada bile tartışma konusu olması ev ödevini incelenmesi ve araştırılması gereken önemli bir konu haline getirmiştir.

Ödevin miktarı, niteliği ve faydalılığı; öğretmenler, ebeveynler ve öğrenciler tarafından ortaklaşa belirlenir. Eğer ödev taburesinin üç bacağından biri desteksiz olursa öğrencilerin okul dışında harcadıkları zamanın büyük kısmında akademik olarak az başarı elde edilebilir (Walberg, Paschal & Weinstein, 1985). Ödev genellikle yalnız bir şekilde çalışılır, diğer örgütsel değişkenler ile etkileşimli etkileri göz ardı edilir. Aynı zamanda, beklentiler ve beceri gruplandırması gibi diğer eğitimsel değişkenlerin karmaşıklığını ve çok yönlü yapısını anlıyoruz. Ödev, kitlesel bir modada işlenmeye oldukça basit bir kavram olarak devam eder (Murphy *vd.*, 1987). Aslında ödevin basit görülmesi onun süreç içerisinde etkilerinin ve eğitim paydaşlarının gereken rollerini yerine getirmelerinin önemini görmezden gelinmesine sebep olabilir. Özellikle Türkiye'deki eğitim-öğretim sürecinde ev ödevine hangi açılardan bakıldığına dikkat edersek ödevde yeteri kadar önem

verilmediğini ödev hakkında yazılan yönlendirici ve bilgilendirici akademik kaynakların sayısının azlığından da fark edebiliriz. Böylelikle ev ödevinin eğitim paydaşları tarafından tam anlamıyla anlaşılmadığını bu yüzden de doğru uygulanmadığı için çeşitli sorunların ortaya çıktığını görebiliriz. Eğitimsel değişkenler olan velilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin bu öğretim aracına bakış açılarının ortaya koyulması, var olan durumu görüp eksikliklerin ve yanlış uygulamaların fark edilerek gerekli önlemlerin alınmasında bir fikir vermek ve sonrasında hem eğitimciler açısından hem aileleri ve öğretmenleri bilgilendiren yönlendirmelerin doğru yapılması açısından önem teşkil etmektedir. Öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ödev hakkındaki düşüncelerini bilmek, tüm öğrencilerin akademik başarısına katkıda bulunan öğretim stratejileri geliştirmede esastır.

Okul ve evde öğrenme yakından ilişkili olarak görülmelidir ve ideal olarak işbirliği içinde ve işbirliğinde çalışan öğretmenler, öğrenciler ve ebeveynlerle birlikte yürütülmelidir. Tercih edilen ve gerçek öğrenme tarzlarını eşleştirmeye yönelik çabalar hem okulda hem de evde gerçekleştirilmelidir. Hizmet öncesi ve hizmet içi öğretmen eğitimi, öğrenciler arasında bireysel farklılıkları tanımlayan seçenekler yaratmak için hem okulda hem de evde çalışmak için görevleri bireyselleştirme yolları konusunda eğitim içermelidir. Ebeveynlerin ödev durumunun iyileştirilmesinde öğretmenlerle eşit derecede önemli bir rolü vardır. Ebeveynlerin başa çıkacak az sayıda çocuğu vardır, karşılarında büyük bir sınıf yoktur. Ebeveynler, en özenli öğretmenin bile herhangi bir çocuğa ilgi duyabileceğinden çok daha fazla kendi çocuklarının akademik başarısı ile ilgilenmektedirler (Hong & Milgram, 2000). Takım halinde beraber çalışması gereken öğrenci, öğretmen ve velilerin ev ödevi sürecine yönelik görüşlerinin neler olduğunu ortaya çıkarmak ve bu görüşlerden yola çıkarak nelerin yanlış nelerin doğru yapıldığını görmek açısından bu araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma,

2-1.Örneklem grubunda yer alan öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşleriyle,

3-2.Kullanılan görüşme formlarında yer alan sorularla,

4-3.2016-2017 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

Varsayımlar

1. Araştırmada veri toplamak için hazırlanan görüşme formlarının araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmıştır.

2. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin ölçme aracına gerçekçi, içten ve samimi bir şekilde cevap verdikleri varsayılmıştır.
3. Seçilen örneklemin, evreni temsil edecek özellikte olduğu varsayılmıştır.
4. Hazırlanan görüşme formlarının, çalışmada belirlenen alt problemlere cevap verecek düzeyde ve objektif olduğu varsayılmıştır.

Terim ve Tanımlar

İlkokul: “Zorunlu öğrenim çağındaki kız ve erkek çocuklarının temel eğitim ve öğretimini sağlamak için devletçe açılan veya açılmasına izin verilen dört yıllık okul” (TDK, 2019).

Ev ödevi: “Öğrencilerin yeni edinilen bilgi ve becerileri pratik yapmak, pekiştirmek veya uygulamak için ve gereken bağımsız çalışma becerilerini öğrenmek için verilen faaliyetlerde sınıf dışında harcadığı zamandır” (Butler, 1987). “Öğrenciye, evinde kendi kendine yapması için verilen, ona öğretilecek ders konusunu genişletip pekiştirmeye yarayan ödev” (Bakırcıoğlu, 2012).

Öğretmen: “Resmî ya da özel bir eğitim kurumunda çocukların, gençlerin ya da yetişkinlerin istenilen öğrenme yaşantıları kazanmalarına kılavuzluk etmek ve yön vermekle görevlendirilmiş; bilgi, görgü ve yaşantısı ile belli dal ve alanlarda başkalarının yetişme ve gelişmesine yardım eden; Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği öğrenimi bitirerek ya da yeterlikleri kazanarak öğretmenlik yapma yetkisini elde etmiş olan kimse” (Oğuzkan, 1974).

Öğrenci: “Öğrenim görmek amacıyla herhangi bir öğretim kurumunda okuyan kimse” (Oğuzkan, 1974).

Veli: “Okula giden bir çocuğun her türlü davranış ve tutumundan sorumlu olup onunla ilgili işleri izleyen kimse” (Oğuzkan, 1974).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Eğitim, Temel Eğitim ve İlkokul Eğitimi

Eğitim kavramı genel olarak bireyde istenilen yönde davranış değiştirme süreci olarak tanımlanan, bir sistem ve sosyal bir olgu olan eğitimi oluşturan, onu bir sistem haline dönüştüren değişkenler doğru bir şekilde çözümlenmelidir. Eğitimin ilişkili olduğu değişkenler içerisinde eğitim politikası, eğitim felsefesi, eğitim programı, okul kültürü, okul yöneticisi gibi birçok değişkenler olduğu gibi öğretmen, öğrenci ve veli de bu değişkenlerden bazıları olarak görülebilir. Eğitimin tüm bu farklı değişkenleri içerisine alması ve bu değişkenlerde meydana gelen her türlü değişimden etkilenmesinden ötürü eğitim karmaşık bir süreci beraberinde getirmektedir. Eğitimin bir basamağındaki sorun hem önceki basamakları hem de sonraki basamakları etkilemektedir. Okul öncesi eğitimdeki sorunlar, ilköğretim eğitimini olumsuz yansıdığı gibi ortaöğretimdeki kalite sorunları da ilköğretim üzerinde bir baskı kurmaktadır. Bundan dolayı temel eğitimdeki sorunlar, ortaöğretim ve yükseköğretimi olumsuz etkilediği gibi toplumu da etkileyecektir. Eğitimin en önemli işlevlerinden biri kültürün aktarımı yoluyla bireylerin toplumun bir parçası haline gelmesini yani sosyalleşmesini sağlamaktır. Bu işlev göz ardı edilmemelidir. Eğitimin en önemli basamaklarından biri temel eğitimidir. Bugünün çocukları eğitim sayesinde yetiştirilir ve gelecek nesiller oluşturulur (Sarıbaş & Babadağ, 2015). Temel eğitimin yapıldığı kurumların ilk basamağı olan ilkokullar, eğitimin en temel basamağıdır da denilebilir.

İlkokullar, bireyin bir yetişkin olduğunda birçok sorumluluğu üzerine almaya hazırlanmasında temel oluşturan aynı zamanda, günümüzde dünyanın birçok ülkesinde zorunlu eğitimin ve ilköğretimin ilk basamağını oluşturan eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlarda çocuğun öğretmeni ve arkadaşlarıyla kurduğu ilişkilerin olumlu ya da olumsuz oluşu, sonraki öğretim basamaklarındaki davranışlara yansır. Bundan dolayı ilkokulda edinilen bilgi, beceri ve değerler çocuğun daha sonraki eğitim-öğretim hayatındaki uyumunu ve başarısını da önemli ölçüde etkiler. İlkokullar evinden ilk defa ayrılan çocuğun, günün büyük bir bölümünü yeni arkadaş ve yeni yetişkinlerle geçirdiği evden farklı bir ortamdır. Çocuk daha önce bir okul öncesi kurumuna gitse de ilkokul onun için yeni bir kurumdur. Aynı zamanda öğretmen çocuğun gün boyu birlikte zaman geçirdiği yeni bir yetişkin bireydir. Bununla birlikte dersler, okul öncesindeki etkinliklerden farklı olarak belirli bir süre içerisinde sınıfın tümü ile birlikte katılacağı öğrenme-öğretme etkinlikleridir. Çocuk ilkokulla birlikte istediği oyuna değil

okuma-yazma, sayılar ve dört işlem, hayat bilgisi gibi programlanmış derslere katılmak, öğretmenini dinlemek, anlamak ve talimatlarını yerine getirmek zorundadır. Bunları sınıf içinde geçerli disiplin kurallarına uygun olarak yapmak durumundadır. Çocuğun okulda ve sınıfta öğrendiklerinin kalıcı hale gelmesi için tekrarlar yapması, bunun için de ödev yapması da gereklidir (Oktay, 2018).

Ders Dışı Etkinlik Olarak Ev Ödevi

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin sadece okul saatlerinde sınıf içinde gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Bu da okuldan arta kalan vakitlerden en etkili şekilde faydalanılması ihtiyacını doğurmaktadır. Bundan dolayı öğrenciler ders içi olduğu kadar ders dışı faaliyetlere de gereksinim duyarlar(Şahin & Boyacı Altınay, 2008).

Ders dışı etkinlikler, çocukların okul saatleri dışındaki vakitlerini kontrollü olarak, kendilerine olumlu yönde katkı sağlayacak şekilde geçirmelerinin en mantıklı yollarından birisidir. Ders dışı etkinliklere motive edici tedbirler almak, başta öğretmen ve anne-baba olmak üzere yetişkinlerin görevidir. Tüm ders dışı etkinliklerde olduğu gibi ev ödevleri de formal eğitimden kopuk ve ayrı düşünülemez. Ev ödevleri, okulda yapılan eğitim-öğretim ve bu faaliyetlerle bağlantılı düşünülmesi gereken ders dışı etkinliktir. Ders dışı etkinliklerin amaca uygun gerçekleştirilebilmesi için etkinliklerin, sınıf içi etkinliklere paralel olması yani müfredatın tamamlayıcısı ve destekleyicisi olması, planlı ve düzenli bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir. Bu da çocukları geliştirecek ve eğitim-öğretime olumlu yönde katkı sağlayacaktır. (Köse, 2013). Ders dışı bir etkinlik olan ev ödevinin de amacına uygun bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için süreçte öğrenci, öğretmen ve velilerle birlikte planlı bir işbirliği içerisinde müfredata paralel olarak yürütülmesinin gerektiği söylenebilir.

Ev ödevi veya ödev nedir?

Ev ödevi veya ödev üzerinde çok tartışılan ancak geçmişten beri güncelliğini yitirmeyen bir eğitim-öğretim etkinliği olarak tanımlanabilir. Bu etkinlik, içerisinde sadece öğrencinin rol aldığı bir faaliyet değildir. Aynı zamanda öğretmen ve ebeveynlerin de süreçte belirli sorumluluklar alması gereken önemli bir görevdir. Ev ödevi ve ödev kavramı çoğu zaman birbiri yerine kullanılmaktadır. Ancak özellikle ilkokul dönemindeki çocuklara ödev çoğunlukla evde yapmaları için verildiğinden ilkokulda daha sıklıkla ev ödevi kavramı ile karşılaşılmaktadır. “Ev ödevi veya ödev nedir?” sorusunu açıklayan tanımlardan birkaçı şöyledir:

Ödev, özellikle alt sınıflarda sürekli olarak söz konusu olan tartışmalı bir konudur (O'Rourke-Ferrara, 1998). Ödev, hala tüm düzeylerde kullanılması gereken önemli bir

eğitimsel araçtır fakat ölçülü bir biçimde (Lacina-Gifford & Gifford, 2004). Dolayısıyla ödevin doğru şekilde kullanıldığı sürece sadece ilkokul düzeyinde değil aynı zamanda eğitimin tüm düzeylerinde günümüzde de kullanılması gereken, güncelliğini koruyan dikkate değer bir eğitimsel araç olduğu söylenebilir. Ödevin sadece ilkokulda yerine getirilen bir etkinlik olarak algılanması, onun ilkokul düzeyinde küçük yaşta olan çocuklara devamlı şekilde ev ödevi olarak verilmesinden kaynaklanan bir algı olabilir. Ayrıca ilkokul düzeyinde daha fazla ve sık sık kullanılmasından kaynaklanabilir.

Ödev kültürler, asırlar ve yetenek düzeyleri boyunca yaygın bir eğitsel faaliyettir (Warton, 2001). Ödev, tüm sınıfın katıldığı bir faaliyettir (Corno, 2000). Ödevin yaygın bir faaliyet olması onun yüzyıllardır kullanılagelen temel bir eğitim etkinliği olmasından ve becerileri geliştiren ve bu becerileri uygulamaya fırsat veren bir etkinlik olmasından kaynaklanabilir. Ayrıca her ne kadar öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının farklılıkları bu süreçte dikkate alınmak istense de genellikle tüm sınıfın dahil edildiği bir etkinlik olması onun bütünleştirici işlevine hizmet edebilir.

Ödev, okul dışı saatler boyunca yapılması için öğretmenler tarafından öğrencilere verilen görevler olarak tanımlanabilir. Amaçlanan kelime, çalışma salonu sırasında, öğretmenler tarafından onaylanmış kütüphane zamanı boyunca veya hatta onaylanmamış sonraki sınıflar boyunca bile öğrencilerin ödevlerini tamamlayabilmelerinden dolayı kullanılır (Cooper, 2015). Bu tanım okul içi verilen dersleri, akademik olmayan müfredat dışı aktiviteleri yani kulüpleri, sporları ya da posta, televizyon ve diğer medya aracılığıyla sunulan evde çalışma kurslarını içermez. Ayrıca anaokulundan 12. sınıfa kadar öğretmenlik yapan öğretmenler tarafından verilen görevleri yorumlarla sınırlanır. Okul öncesi çocuklara ve üniversite öğrencilerine verilen ödevler, açık bir biçimde bir takım kendine özgü sorunlar doğurur (Cooper & Valentine, 2001). Dolayısıyla ödev sadece ev ortamında yerine getirilen bir görev olarak algılanmamalıdır. Kütüphane, çalışma salonları, öğrencinin arkadaşlarının ya da yakınlarının evleri gibi yerlerde de gerçekleştirilebilir. Ancak genel algıda olduğu gibi evde yapılan ödevlerin genel adının “ev ödevi” olduğu söylenebilir. Öte yandan eğitim-öğretim müfredatının dışında yer alan, öğretmenin onayı ve isteği dışında gerçekleştirilen ek çalışmalar ve aktiviteler ödevin içine dahil edilmez ve ödev olarak değerlendirilmez de denilebilir.

Ev ödevi, öğrenciler için öğrenmede yer almada ve aileler için ise çocuklarının eğitiminde yer almada bir fırsattır (Paulu, 1995). Ödevin doğru şekilde kullanıldığında öğrencinin öğrenmesine katkı sağlayan bir etkinlik olmasının yanı sıra ailelere kendi çocuklarının eğitim sürecine aktif olarak dâhil olmak için de fırsat sunan bir eylem olabilir.

Ev ödevi, okul ve ev arasında ileri geri seyahat etmek için kullanılan bilgiye yönelik bir köprüdür (Corno, 2000). Okuldan eve verilen ödevler ile okuldan öğrenilen bilgiler eve gider, evde yapılan ödev ile de öğrenilen ve pekiştirilen yeni bilgiler okula döner. Böylelikle okul-ev arasında bilgiye dayandırılan bir köprü oluşturulur denebilir.

Ev ödevi, tüm aile için bir endişedir (Paulu, 1995). Ev ödevinin tüm aile için endişe olması, onun süreç içerisinde ebeveynlere ve ailenin diğer rehber görevi üstlenen bireylerine de belirli sorumluluklar ve görevler yükleyen bir eğitim-öğretim aracı olmasından kaynaklanabilir. Eğer aile çocuğun eğitim sürecinde ödev hakkında ne tür sorumluluklarının olduğunu tam olarak bilmezse ya da bildiği sorumlulukları nasıl yerine getirebileceği hakkında bir farkındalığa sahip değilse ödev tüm aile için endişe haline gelebilir.

Ev ödevi, karmaşık bir şeydir. Ödev problemin bir parçası olduğu kadar çözümü de olabilir (Corno, 1996). Dolayısıyla ödevi karmaşık hale getiren şey, ödevin kendisinin bir sorun mu olduğu ya da sorunu çözen bir etkinlik mi olduğunun geçmişten günümüze tartışma konusu olmasıdır. Ödevin problem mi olduğu tam tersi bir öğrenme veya eğitim probleminin çözümü mü olduğunu belirleyen etkenler de öğretmenin ödev verirken nelere dikkat ettiği ve ailenin ödevi yapacak olan çocuğu nasıl motive edip yönlendirdiği ile de ilgili olabilir.

Ev ödevi iştir, oyun değil. Bazılarının neyi umut ettiğinin aksine, öğrenciler çok eğlenceli olduğunu nadiren haykırdıkları ev ödevlerini bitirir. Ödev öğrencilerin yüklenmek için seçtikleri bir aktivite de değildir. Ödev, öğretmenin zihnindeki ihtiyaçları ile öğretmenin programı tamamlamak için öğrenciler yararına bir öğretmen tarafından verilir. Bu yüzden o doğru tutuma sahip olmaya yardım eder. Ödev iş demektir ve öğrenci sıkı çalışmayı beklemelidir. İş yerlerinde olduğu gibi, evde de özensiz çabalar ve serbest bırakma tutumu muhtemelen yanlış izlenim verir (Corno & Xu, 2004). Dolayısıyla ev ödevinin öğrenci için çok eğlenceli ve ihmal edilebilir bir etkinlik olarak görülmesi ödevin ne olması gerektiği hakkında da yanlış izlenimlerin ve beklentilerin oluşmasına neden olabilir.

Ödev, düzenli okul sınıfları dışında okul müfredatı görevlerini yerine getirmez (DeJong, Westerhof & Creemers, 2000). Yani ev ödevleri aynı zamanda müfredatın da tamamlayıcısı ve destekleyicisidir de denilebilir.

Kemertaş (2003)'a göre ise ödev, “öğrencileri, yeni öğrenilecek ünite veya konuya hazırlıklı bulundurmak, birlikte işlemek, öğrenmeyi kolaylaştırmak, işlenenlerin eksikliğini tamamlamak, anlaşılmayan kısımları tam bir aydınlığa kavuşturmak için yapılan çalışmalar”dır. Bu tanım, ödevin öğrenciye ne amaçla verildiğinin kısa bir açıklaması olarak görülebilir. Ödev, okul çağındaki çocukların çoğunun günlük rutinlerinin önemli bir parçasıdır (Cooper, 2004). Okul çağındaki çocukların büyük çoğunluğuna öğretmenleri

tarafından neredeyse her gün ödev verilmektedir. Doğal olarak ev ödevi de öğrencilerin bir süre sonra günlük rutini haline gelir.

Ödev, eğitimin bir klişesi yani basmakalıp bir unsurdur ancak hafife alınacak bir gelenek değildir (Corno, 2000). Ödevi klişe haline getiren şey onun uzun yıllardan beri öğretmenler tarafından verilmesi ve bundan sonra da verilecek olmasından kaynaklanabilir. Ancak ödevin bir klişe olması, onu değersiz kılmaz. Aksine yıllardan beri süregelen bir öğrenme aracı olması, ödevi öğrencinin eğitim sürecinde tüm yönleriyle dikkate alınması gereken önemli bir eğitim-öğretim görevi haline geldiği ifade edilebilir.

Ödev, öğretmenler tarafından fazlaca tanınan öğretim tekniğidir (Marzano, Pickering & Pollock, 2001). Dolayısıyla ödevin farklı öğretim yöntem-teknikleri ve ölçme-değerlendirme araçlarını kullanmayan öğretmenler tarafından bile bilinen tanınmış bir öğretim tekniği olduğu söylenebilir.

Ödev, toplumu hem süreçte hem de sonuçta birçok yönden etkileyen belirgin bir durumdur. Bazı ailelerde ebeveynler kendi çocuklarına ödev ile yardım ederler; kitaplar, dergiler, kardeşler ve internet diğer kaynakları sağlar. Telefonu, çocuklar arkadaşları ile ödev problemlerini tartışma için kullanılabilir. Bir müzeye plansız bir gezi veya okul içi beysbol oyunu, eve verilen yazı ödevlerine ya da matematik oyunlarına potansiyel bir malzeme sunar. Ödev sadece çalışma sayfaları veya metin çalışmaları değildir. Ödev, birey-çevre birleşiminin her ikisini değiştirir (Corno, 2000).

Ödev, öğretim sürecinde öğretmenler tarafından sıklıkla kullanılan öğrenme-öğretim sürecinin önemli bir parçasıdır (Ilgar & Ilgar, 2012). Her öğretim aracı, öğrenme-öğretim sürecine hizmet ettiği gibi ödev de öğrenme-öğretim sürecine hizmet etmektedir. Ancak ödevi diğerlerinden farklı kılan özellik, onun öğretmenler tarafından çokça kullanılması olabilir.

Ödev, ev-okul işbirliğinin doğal bir aracıdır. (Olympia, Sheridan & Jenson, 1994). Çocuğun eğitim hayatı boyunca en çok vakit geçirdiği ortamlar ev ve okuldur. Bu iki ortam arasındaki işbirliği yani öğrencinin eğitim-öğretimi için gerekli olan ev-okul ortaklığının sağlanması açısından ödev, doğal bir araç olarak görülebilir.

Ödev, okul sonrası faaliyetler arasında akademik başarı ile en ilişkili olanıdır (Chen & Stevenson, 1989). Öğrenciler okul sonrasında yani okul saatleri dışında dinlenme, beslenme, eğlenme, sosyal faaliyetlerde bulunma, ders çalışma gibi birçok günlük rutini yerine getirirler. Bunlar arasında çalışma ilgili bir faaliyet olan ödevin öğrencinin doğrudan akademik başarısı ile en ilişkili faaliyet olduğu söylenebilir.

Ev ödevi, araştırma literatüründe hak ettiği değeri henüz ciddi şekilde dikkate alınmayan okul dışı öğrenmenin bir türüdür (Hong & Milgram, 2000). Ev ödevi ile ilgili yerli-yabancı birçok araştırmalar yapıldığı, yabancı literatürde birçok kitap yazıldığı ortada olan bir gerçektir. Ancak hala birçok eğitim paydaşının yani öğretmen, öğrenci, veli, aile, okul yönetimi, eğitimci, politikacı ve araştırmacıların ev ödevi hakkında yeteri kadar bilgiye ve nasıl kullanılması gerektiği hakkında farkındalığa sahip olmamasından dolayı ev ödevinin her yönüyle dikkate alınmadığı söylenebilir. Ayrıca Türkiye’de doğrudan ev ödevi konusuna odaklanan aynı zamanda öğretmenlere, öğrencilere ya da ailelere rehber olma amacı ile yazılan kitap sayısı bir elin parmakları kadar bile değildir. Bundan dolayı okul dışı öğrenmenin bir türü olan ev ödevinin, eğitim-öğretim açısından tam anlamıyla dikkate alınan bir konu olmadığı söylenebilir.

Tüm bu tanımlardan yola çıktığımızda ödevin ne olduğunun, ne anlama geldiğinin tam anlamıyla anlaşılabilmesi için ona farklı açılardan ve geniş bir perspektiften bakılması gerektiği söylenebilir. Ev ödevini doğru şekilde anlayabilmenin en temel yolu da, onun uygulanma süreci içerisinde rol alan paydaşları tarafından yani öğrenciler, öğretmenler ve veliler tarafından işbirliği yapılarak doğru amaçlar ile doğru şekilde uygulanması ve değerlendirilmesidir.

Ödevin amaçları.

Öğretmenler niçin ödev verirler? Eğitimcilerin yüzlercesi ile gerçekleşen önde gelen ödev seminerlerinden anlaşılıyor ki öğretmenlere verdikleri ev ödevleri hakkında onların gerekçelerini belirlemek için nadiren soru sorulduğundan dolayı öğretmenler genellikle cevap vermeye tereddüt ederler (Van Voorhis, 2004). Aslında birçok öğretmen niçin ödev verdiklerini de tam olarak bilmedikleri halde geçmişten gelen bu uygulamayı sorgulamaksızın sürdürebiliyorlar. Bu da eğitim sürecinde bilinçsizce yapılan her uygulamada olduğu gibi ev ödevi sürecinde de problemlerin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Ödevin amaçlarının ne olduğunun öğretmen tarafından bilinmesi kadar öğrenci ve velinin de bu konuda farkındalık sahibi olmalarının sağlanması ev ödevi sürecinin doğru şekilde ilerleyebilmesi için büyük önem teşkil edebilir.

Sözel olarak ifade etme, yazı ile sergileme ve bir ünite ya da konu süresince özenli olmaya çağırma yoluyla öğrencilere açık bir şekilde öğrenme amaçlarını iletme önemlidir. Öğrenci dostu bir dil ile öğrenme amaçlarını açık bir şekilde öğrencilere ifade etme, öğrencilerin öğrenmek için kendilerinden ne istendiğine odaklanmalarına yardım eder (Dean, Hubbell, Pitler & Stone, 2012). Öğrencilerin ev ödevi sürecinde de kendilerinden beklenen sorumlulukların ne olduğunu bilmeleri açısından öğrenme amaçlarını bilmek kadar öğrenme

araçlarından biri olan ödevin amaçlarının da açık ve güzel bir dille ifade edilmesi öğrencinin ödevi kendi içinde anlamlandırması açısından önemli olabilir. Bu da öğrencinin kendisini ödevi yapmaya hazır hissetmesi için gerekli olabilir.

Ev ödevleri nadiren tek bir amacı yansıtır. Aksine, ödevler birkaç farklı amaca hizmet eder, birazı öğretim ile ilgili iken diğerleri öğretmenlerin, okul yönetiminin veya okul bölgesinin amaçlarını karşılayabilir (Cooper, Robinson & Patall, 2006). Bundan dolayı ödevin verilme amacı tek yönlü değildir.

Öğrencilere sorumluluk bilincini kazandırmak verilen ödevlerin en çok bilinen amacıdır (Yıldız, 2013). Bu amaç en çok bilinen olduğu kadar ev ödevinin en temel amacıdır da denilebilir. Dolayısıyla bir çocuğun sorumluluğunu bilmesi üzerine düşen tüm görevlerin farkında olduğunu gösterir.

Öğretmenlerin çoğunluğu şu 10 amaçtan biri için ödev verir: uygulama, hazırlık, katılım, kişisel gelişim, ebeveyn-öğretmen iletişimi, siyaset, halkla ilişkiler ve ceza. Bu 10 amaç 3 ana işleve hizmet eder: eğitimsel, iletişimsel ve siyasal (Van Voorhis, 2004). Bu amaçları karşılamak için tasarlanan ödevler, öğrencinin öğrenmesini ve gelişimini artırmaya yardım etmeli, ev-okul-toplum ortaklığını geliştirmeli ve öğretimi ve idari uygulamaları geliştirmelidir (Epstein & Van Voorhis, 2001). Dolayısıyla ödev, sadece eğitimsel amaçlara hizmet eden bir araç değildir.

Öğretmenler birçok sebepten ötürü ödev verir. Ödev çocuklara

- öğrendiklerini gözden geçirmeye ve uygulamaya,
- ertesi günün derslerine hazır olmaya,
- kütüphaneler, kaynak materyaller ve ansiklopediler gibi kaynakları kullanmayı öğrenmeye ve
- sınıf içinde izin verilen tüm zamandan daha fazla zaman ile konuyu araştırmaya yardım edebilir (Paulu, 1995). Tüm bu sebepler öğretmenin öğrenciye niçin ödev verdiğinin başka bir boyutudur.

Ödev için ortak bir amaç; öğrencilerin hızını, doğru yapmaya özen göstermesini, dildeki akıcılığını ve kavramsal anlayışını artırmak için becerileri ve işlemleri uygulamada öğrencilere olanaklar sağlamaktır. Öğrenciler ödev için bu amacı uygulayacaklarsa, konu ile ilgili becerilere iyice aşına olmalıdırlar. Eğer uygulamayacaklarsa, uygulama verimsiz olacak ve öğrenciler beceriyi yanlış olarak öğrenebilirler ve muhakkak hatalı bir uygulamanın hatalı sonuçlar getirdiğinden dolayı onların kavram yanılgıları pekiştirilir. Ödevin bir diğer genel

amacı, ya yeni içeriği öğrenmek için olanaklar sağlama yoluyla ya da zaten tanıtılan içeriği detaylı olarak inceleme yoluyla öğrencilerin öğrenmelerini genişletmek için öğrencileri hazırlamaktır. Becerileri uygulama için ödevin durumunun aksine, öğrencilerin ödevin bu türünü başarılı biçimde bitirmek için içeriği derinlemesine anlamaları gerekmez. (Dean vd., 2012).

Ödevin bir sonraki üç amacı öğrenciler, aileler ve öğretmenler arasında iletişim işlevi görür. Çoğu eğitimci tarafından daha az sıklıkta kullanılmasına rağmen öğretmenler ebeveyn-öğretmen iletişimini, ebeveyn-çocuk ilişkisini ve akran etkileşimini teşvik eden ödevler geliştirebilir. Bazı öğretmenler belli bir konuda çocuğun nasıl performans sergilediğinin farkında olan anne-babayı korumak için anne-baba ile bir test veya projeyi gözden geçirmelerini öğrencilerden ister. Ebeveyn-öğretmen iletişimine yönelik olan düzenli ödevler çocukların ilerlemesini en son değişiklikleri ile yansıtır ve karne günündeki sürprizleri önler (Van Voorhis, 2004). Bundan dolayı ödevin öğrenciler, öğretmenler ve veliler arasında çok yönlü iletişimsel bir amaca hizmet ettiği söylenebilir.

Ödev Türleri

Ödevin kendisi karmaşık bir konudur. Ödevin uygulamalarında, verilen çalışmaların miktarında ve türlerinde, ebeveynin dahil olarak ya da olmaksızın nerede ve ne zaman tamamlanacağı konusunda ve öğretmenler tarafından derecelendirilip derecelendirilmediği konusunda çok büyük çeşitlilik vardır. Tüm bu faktörler öğrencilerin ödevde yaklaşımlarına bağlı olabilir (Coutts, 2004). Bundan dolayı ödevin türlerindeki çeşitliliğin nedeni öğrencilerin ödevde yaklaşım şekillerinden kaynaklanabilir.

Ödev türlerini ifade etmek için Tablo 1’de beş anahtar terim ve ilişkili durumlar özetlenmiştir. Angarya(Busywork), beklentisi bir takım doğrular üretmek olan türdür. Yazı ödevi, beklentisi karmaşıklığı değişen bir konu üzerinde belirli uzunlukta bir kağıdı el ile yazmak olan türdür. Okuma ödevi, beklentisi çok sayıda sayfayı ele almaya yani tartışmaya hazırlıklı olmak olan türdür. Dördüncü tür olan projeler, öğrencilerden bilgiyi sentez haline getirmeleri yani birleştirmeleri beklendiği zaman daima değil ama genellikle sözel biçimde sunulur. Ödevin beşinci türü Mayıs Dönemi, belirli bir zaman aralığı ile ilişkilidir ve bu açıdan kendine özgüdür. Aşağıda Tablo 1’de verilen ilişkili terimler, belirli ödevleri veya dersleri kendi tanımlarında daha genel terimler ile ilgili olan öğrenciler tarafından kullanılan kelimelerdir. (Coleman, 2002).

Tablo 1. Ödev Türleri

Anahtar Terimler	İlişkili Terimler ve İfadeler
Angarya (Busywork)	çalışma sayfası, problemler, fen bilgisi, matematik, yabancı dil, açık (basit), somut, gerçeklere dayanan, başka bir şey yaparken yapılabilen, az, çabucak yapılan, teslim tarihi sık olan, toplu.
Yazı	laboratuvarlar, kağıtlar, rapor, düşünce, bilim, araştırma, dil, beşeri bilimler, düşünmek zorunda olmak, sabit işlem, sabit değil, orta, farklı boyutlar, haftalık yayın, iki haftalık yayın, aylık yayın, daha büyük.
Okuma	ders kitabı, kütüphane, beşeri bilimler, tarih, medeniyet, boş anlara sıkıştırmak, yalnız, son yapılacak, günlük.
Projeler	sunumlar ve yaratıcı ödev, konuşmalar, tartışmalara öncülük etmek, uzun zaman dilimi, beşeri bilimler
Mayıs Dönemi	öğretmenin belirlediği, az, sadece mayıs dönemine özel

Tablo 1’de belirtilen ödevin türleri Coleman’ın yaptığı bir araştırmadaki öğrencilerin sunduğu ifadelerden yola çıkılarak daha uyumlu kategoriler altında birleştirilerek hazırlanmış ödev türlerinin uyumlu bir sistemidir. Mayıs dönemi ödevleri ise bazı okullarda öğretmenler tarafından verilen belli süre içinde yapılıp teslim edilmesi beklenen ödevler olup her ülkenin eğitimi içinde yer almıyor olabilir. Bu tür Türkiye’deki dönem ödevi ile bir diğer deyişle yıllık ödevle benzerlik gösterebilir. Bunlara ek olarak İngilizcede “busywork” diye adlandırılan çalışmalar, sınıfta veya evde öğrencilere yapması zorunlu tutulan genelde Matematik ve Fen Bilgisi gibi dersler için verilen yaratıcılığı gerektirmeyen basit günlük alıştırmalardır da denilebilir. Bu ödevler öğrencinin bir şeyle meşgul olması ve öğrendiklerini pratiğe dökmesi için öğretmenler tarafından özellikle ilkökulda sıklıkla verilebilir.

Ev ödevlerinin tüm türleri yazılmaz, özellikle küçük çocuklar için bir okul projesiyle ilgili bir nesneyi bulup getirmek ya da bir kitap okumak zorunda kalmak ödev olarak sayılır. Okulda yapılan çalışma ile ilgili olan okulun dışında yapılan her çalışma ödevdir (Byrne & McGavin, 2004). Dolayısıyla ev ödevinin yazılı bir belge olma zorunluluğu yoktur. Önemli olan eğitim-öğretim müfredatına uygun ve öğretmenin isteğine göre yapılmış olmasıdır denilebilir.

Ev ödevleri onların miktarına, amacına, beceri alanına, öğrencilerin tercihine, tamamlama tarihine, bireyselleşme derecesine ve sosyal içeriğine göre sınıflandırılabilir. Tablo 2’de bu farklılıklar özetlenmiştir. Ev ödevleri birçok farklı şekilde çeşitlenebilir. Bunlar sadece en aşikâr farklılıklardır ve muhtemelen onlar bir ev ödevinin neyi içereceğini ve onun nasıl yürütüleceğini belirleyenlerin en kritik olanlarıdır (Cooper, 2015).

Tablo 2. *Ev Ödevindeki Farklılıklar*

<i>Farklılıklar</i>	<i>Farklılıklar içindeki çeşitlilikler</i>
Miktar	- Sıklık - Uzunluk
Zorluk	- Kolay - Zor - Dağıtılmış Kolay ve Zor Konular
Amaç	- Öğretici Alıştırma/ pratik/uygulama Hazırlık Bütünleştirme/Birleştirme Genişletme - Öğretici olmayan Ebeveyn (anne-baba) ve Çocuk İletişimi Direktifleri(yönergeleri) yerine getirme Ceza Toplum ilişkileri
Kullanılan Beceri Alanı	- Yazma - Okuma - Hafıza ve Akılda tutma
Bireyselleşme Derecesi	- Bireye yönelen öğrenci - Gruplara yönelen öğrenciler
Öğrenci Tercihi	- Zorunlu - Görev seçenekleri ile - Gönüllü
Tamamlama Tarihi	- Uzun süreli - Kısa süreli
Toplumsal Bağlam	- Bağımsız - Desteklenmiş Anne-baba, kardeş, diğer öğrenciler - Grup

Ödevin miktarındaki çeşitlilikler bireysel görevlerin hem sıklığındaki hem de uzunluğundaki farklılıklar olarak görülebilir (Cooper, Robinson & Patall, 2006). Bireysel

görevlerin ne sıklıkta verildiği ve ne kadar uzun görevler olduğu ödevin miktarını belirleyen ana etkenler olarak görülebilir.

Ödevlerin öğrencinin eğitiminde daha çok eğitimsel amaçları dikkate alındığı için ödevlerin eğitimsel amaçlarına göre türleri aşağıda açıklanmıştır:

Hazırlık ödevleri.

Gelecek derslerde sunulacak materyalleri tanıtır. Yeni materyal geçmiş bilgi ve deneyimleri sağlayarak dersle örtüştüğünde hazırlık ödevlerinin amacı, öğrencilerin maksimum faydayı elde etmelerine yardımcı olmaktır (Cooper, 2015). Dolayısıyla bu ödevlerin öğrencilerin yeni konuya hazır bulunuşluğunu sağladığı, öğrencilerin yeni öğrenilecek konu hakkında fikir sahibi olmasına fırsat tanıyan ödevler olduğu söylenebilir.

Alıştırma ödevleri.

Kemertaş (2003)'a göre alıştırma, “derslerde işlenen ünite veya konuyu pekiştirmek amacıyla yaptırılan çalışmalar”dır. Öğrenilen bilgilerin pratik yapılması, uygulanması ve pekiştirilmesi açısından bu ödevlerin öğrencilere kolaylıklar sağladığı söylenebilir.

Çoğu zaman alıştırma ve hazırlık ödevi arasındaki farklılık, ödevlerin içeriğinde değil fakat sınıfı kapsayan materyal ile onun zaman ile olan ilişkisindedir. Sınıf tartışmasından önce sunulan aynı materyal hazırlık ödevi iken sınıf tartışmasından sonraki alıştırma ya da ders tekrarıdır. Bazı ev ödevleri eski materyallerin alıştırma yapılması ile yeni materyali tanıtmaya yoluyla hem hazırlık hem de alıştırma amaçlarına sahiptir (Cooper, 2015).

Genişletme ödevleri.

Yeni durumlara önceden öğrenilen becerilerin aktarımını içerir. Bu sıklıkla sınıfı içermeyen koşullara soyut prensiplerin uygulamasını gerektirir. Örneğin, öğrenciler Fransız Devrimi'ne neden olan faktörler hakkında bilgi edinebilir, onları uygulamaları için onların diğer devrimler hakkında ne bildikleri sorulabilir (Cooper, 2015). Dolayısıyla bu ödevlerin edinilen bilgi ve becerilerin yeni durum veya konularla ilişkilendirildiği ödevler de denilebilir.

Bütünleştirme ödevleri.

Tek bir ürünü üretmek için ayrı ayrı öğrenilmiş birçok beceriyi ve kavramı uygulamak için öğrencilere gereklidir. Bu ödev türü için kitap raporları, bilimsel projeler, yaratıcı yazma gibi örnekler verilebilir (Cooper, 2015). Ortaya tek bir ödevden çıkan sonucu sunmak için birçok becerinin işe koşulduğu ödevler olduğu söylenebilir.

Ev Ödevinin Etkileri

Ev ödevi okuldan eve ve tam tersi yönde hareket eder. Ödev durumu iyi veya kötü hem süreci hem sonucu etkiler (Corno, 2000). Tahmin edildiği gibi, eğitimciler ödevin hem olumlu hem de olumsuz sonuçlarının uzun bir listesini ortaya atmışlardır. Bunlar Tablo 3 ve Tablo 4'de özetlenmiştir (Cooper, 2015).

Ev ödevinin olumlu etkileri.

Ev ödevi, önerilmesi için faydalara sahiptir. Ödev; okuldaki öğrenmeyi genişletmek ve birleştirmek için bir olanak sağladığında, bağımsız çalışma yeteneklerini pekiştirdiğinde ve okul ve toplum kaynaklarını kullandığında öğrencinin toplam eğitiminin önemli bir parçası olur (Sullivan & Sequeira, 1996). Dolayısıyla bu önemli noktalara dikkat edildiğinde ödev, öğrencinin eğitim hayatının önemli bir parçası haline gelebilir.

Ödev, iyi alışkanlıklar ve tutumlar geliştirmelerinde çocuklara yardım edebilir. Ödev,

- Bağımsız olarak çalışmayı çocuklara öğretebilir,
- Öz-disiplini ve sorumluluğu özendirir, böylelikle çocuklara zamanı yönetmek ve ödevin teslim tarihine uymak için ilk fırsatı verir ve
- Öğrenme sevgisini teşvik edebilir (Paulu, 1995).

Ev ödevi kavram oluşumunu ve eleştirel düşünmeyi geliştirebilir. Aynı zamanda müfredatı zenginleştirebilir. Dahası ödev öğrencilerin çalışma yeteneklerinin geliştirebilir ve öğrenmenin yalnızca okul binalarında değil her yerde olabileceğini öğrencilere gösterir. Akademik olmayan birçok potansiyel faydasının olmasının yanı sıra bu faydaların çoğu bağımsız ve sorumluluk sahibi olma karakter özelliklerini geliştirme ile ilişkilidir. Ödev, okul sürecine ebeveynleri dahil edebilir, onların eğitim değerlerini artırabilir ve çocuklarının başarılarının ve gelişimlerinin farkında olmak için onlara izin verebilir (Sullivan ve Sequeira, 1996). Ödev, çocuklara akademik becerileri öğrenmeleri ve uygulamaları için saymakla bitmez olanaklar sunar. Çalışmalarla daha aktif şekilde meşgul olma yoluyla bu olanaklardan yararlanma ile çocuklara yardımcı olan çok faydalı bir öğrenme stratejisi olabilir (Power, Karustis & Habboushe, 2001).

Ödev, aynı zamanda öğrencilere öğrenmeye katılmak için ve kendi özel becerileri ve fikirleri ile ilgili bilgisini göstermek için bir olanak sağlar. Başkaları sessizce bilgiyi işlemeyi tercih ederken, çoğu sınıf öğretmeni sınıfta bazı öğrencilerin konuşma ve cevaplamadan zevk aldıklarını kabul edecektir. Sesli öğrencilerin yanı sıra, bu sessiz öğrencilerin bazıları, aynı ölçüde kavramı anlayabilirler. Fakat diğerleri anlamadıklarından ya da ilgileri olmadığından

dolayı sessiz kalır. Bu yüzden ödev her bir öğrenciye bireysel olarak katılma ve konuyu anladığını göstermek için şans verir (Voorhis, 2004).

Okul dışında ek akademik çalışma yapan çocukların akademik sıkıntıya alışmış olması muhtemeldir. En iyi koşullar altında, öğrenciler ekstra pratik ve ödev takviyesi yoluyla akademik çalışma için yeteneğini geliştirebilirler. İleride akademik çalışma ile meşgul olmak için onların eğilimi-yatkınlığı, ödev ile onların takviye geçmişindeki birkaç boyuta(ölçüte) bağlıdır. Çocukların deneyimi ödev yapma ile sürdüğünde, onlar öğrenenler olabilmek için ömürleri boyunca ısrarcı olurlar (Corno, 2000).

Bununla birlikte ev ödevi, etkilerinin aşırı karmaşık etkileşimini içerir. Öğrenci özelliklerin, ders konularının, sınıf ve ödev faktörlerinin ve ebeveynle ilgili etkilerin bağdaştırıcı etkilerine önem verilmelidir. Ev ödevi farklı kademeler için farklı amaçlara sahip olmalıdır. Küçük öğrenciler için olumlu olan tutumları, alışkanlıkları ve karakter özelliklerini geliştirebilir. Büyük öğrenciler için bilgi edinimine olanak tanıyabilir (Sullivan & Sequeira, 1996).

Tablo 3. *Ev Ödevinin Olumlu Etkileri (Cooper, 2015)*

Olumlu Etkileri

Acil (Hemen gelen) başarı ve öğrenme

- Gerçeklere dayanan bilginin daha iyi şekilde akılda tutulması
 - Artan anlayış (kavrama)
 - Daha iyi şekilde eleştirel düşünme, kavram oluşturma, bilgi işleme, müfredatı zenginleştirme
-

Uzun süreli akademik faydaları

- Boş zaman zarfında öğrenmeyi özendirme
 - Okula tutum geliştirme
 - Daha iyi çalışma alışkanlıkları ve becerileri
-

Akademik olmayan faydaları

- Daha büyük öz-yönetim
 - Daha büyük öz-disiplin
 - Daha iyi zaman düzenleme
 - Daha çok meraklılık
 - Daha bağımsız problem çözme
-

Daha büyük ebeveyn değeri (takdiri) ve eğitime katılımı

Ödev ile öğrenci başarıyı tecrübe eder, doğruyu ve iyiyi aramayı öğrenir, kendi kendine bir görevi başarabilmeyi öğrenir, ders notlarına fayda sağlar (Yıldız, 2013). Düzenli olarak ev ödevi yapan öğrencilerin araştırma becerileri, öz disiplini ve öz motivasyonu gelişir. Tüm bu faktörler sadece okul hayatında değil aynı zamanda hayatta da başarıya götürür (Cerra & Jacoby, 2006). Ödev bireyin akademik başarısına katkıda bulunan bir faaliyet

olmasının dışında gündelik yaşamdaki sosyal konularda da kişiyi başarılı bir birey haline getirir.

Tahmin edebileceğiniz gibi, küçük öğrenciler için ilerleme çizgisi düzdür. Ortaokul öğrencileri için başarı düzeylerini geliştirme noktasında değil, gecenin son bir-iki saati arasındaki ödevlere kadar daha fazla ödev ile gelişmeyi sürdürür. Ancak lise öğrencileri için her gece ödev harcanan saatlerin en büyük miktarını artırmaya devam eder. Getirileri azaltma konusunun var olduğunu dikte eden ortak anlayışa rağmen, lise öğrencilerinin yaptığı daha fazla ödev onların başarı düzeylerini daha yükseğe çıkarır (Cooper, 2001).

Eğitimciler ve ebeveynler tarafından önerilen ödevin belirtilen olumlu etkileri arasında en belirginini, ödevin içerdiği materyali anlamada ve akılda tutmada acil bir etkiye sahip olacağıdır. Daha dolaylı olarak, ödev öğrencilerin çalışma becerilerini, okula karşı tutumlarını geliştirecektir ve öğrenmenin sadece sabah 8 akşam 4 saatleri arasında okul binalarında değil herhangi bir yerde de meydana geleceğini öğrencilere öğretir. Ödevin akademik olmayan birçok potansiyel faydası da vardır ki onların çoğu bağımsız ve sorumluluk sahibi olma karakter özelliklerini geliştirme ile ilgilidir. Son olarak, ödev okul sürecine ebeveynleri dahil edebilir, ebeveynlerin kendi eğitim değerini artırabilir ve kendi çocuklarının başarısına yönelik olumlu tutumlarını belli etmelerine izin verebilir. (Cooper & Valentine,2001).

Ev ödevi iyi yapılırsa öğrencinin motivasyonuna olumlu yönde katkıda bulunur. Ödevler hakkında geri bildirimde bulunma ve yorum yapma yoluyla bireysel olarak bağlantı kurmak için ebeveyn, öğretmen ve öğrenci için bir yol sağlar (Cerra & Jacoby, 2006). İyi yapılan her iş ve çalışma gibi ödev de iyi yapıldığında hem onu yapan öğrencinin öğretmeni ve anne-babası ile olan ilişkilerinde hem de ödevle ilgili diğer önemli tarafların yani öğretmenin ve ebeveynlerin birbirleri ve öğrenci ile ilişkilerinde iletişimde olmaları için bir fırsat verebilir ve öğrencinin güdülenmesini kolaylaştırabilir.

Ev ödevi aracılığıyla bireysel uygulama ve bir konuyla tekrar karşı karşıya kalma, o konuda çocuğun yeteneğini artırır (Cerra & Jacoby, 2006).Okulda verilen bilgilerin öğrencilere ezber yoluyla öğretilmesi ve bu bilgilerin tekrar ettirilmesi öğrenmede yeterli olmayabilir. Bu bilgilerin kalıcı olması için hayatın içine aktarılması yani uygulanması gerekir. Bunu gerçekleştirmek için de öğrencinin okuldan sonra ödevlerini kendisi yaparak bu uygulama sürecine aktif katılması gerekir. Kemertaş (2003)'e göre “Ödevlerde yapmak ve yaşamak vardır. Bilgiler ezberlenmekten çıkar, uygulamalarla yaşayan bilgiler haline gelir. Bilinçte derinleşir ve kökleşir. Zihnin ihtiyacına cevap vermek üzere bellekte hazır bekler.”

Yazma türlerinden biri olan “ödev yazma”, öğretici yazma türlerinden olduğu için bireyin özel bir yeteneğini, hassasiyetini ve özgün bir anlatım biçimini gerektirmez. Bundan

dolayı her birey şiir, roman, öykü gibi yaratıcı yazma türünde başarılı olmak zorunda değildir. Fakat yazma için gerekli bilgi ve beceriler ile donanan her birey öğretici yazma türlerinden olan ödev yazmada başarılı olabilir. Ödev, bilimsel makale, tez gibi yazıları içeren öğretici yazma türünde normal yeteneklere sahip olan her bireyin başarılı olabilir. (Yılmaz & Sünbül, 2004). Öğrencinin ödev yaparak öğretici bir yazma türünü gerçekleştirmesi, onun belli bir konuyu öğrenmesine katkıda bulunabilir. Bu da örgün eğitim kurumlarının öğretim programlarının içeriğine hizmet etmede eğitimcilere büyük kolaylık sağlayabilir.

Bu olumlu ortak özellikleri olduğu gibi, ev ödevinin biraz daha çok tartışılan olumsuz etkileri de vardır.

Ev ödevinin olumsuz etkileri.

Ev ödevinin olumlu etkilerinin yanı sıra olumsuz etkilerinin olduğu yönünde görüşler de vardır.

Everett (1950)'e göre çağdaş okul, ödev vermek zorunda değildir. Eğer çocuklar kendi okul deneyimlerinin planlamasına ortak olurlarsa, gerektiğinde gönüllü olarak evde çalışma yoluyla kendi okul günlerine ekstra zaman katacaklardır.

Ödevin kendisine atfedilen olumsuz etkilerinin bazıları ileri sürülen olumlu etkileriyle çelişir (Cooper, 2015). Tablo 4'te bu olumsuz etkiler verilmiştir.

Tablo 4. *Ev Ödevinin Olumsuz Etkileri (Cooper, 2015)*

Olumsuz Etkileri

Doyma

- Akademik materyallere ilginin kaybı
 - Bedensel ve duygusal yorgunluk
 - Boş zamandan faydalanma imkanını ve topluluk aktivitelerini reddetme
-

Ebeveyn müdahalesi

- Ödevleri tamamlamak ve iyi performans göstermek için baskı
 - Çelişen öğretim teknikleri
-

Kopya

- Diğer öğrencilerden kopyalama
 - Özel dersin ötesinde yardım
-

Yüksek ve düşük başarılı kişiler arasında artan farklılıklar

Ödevin ileri sürülen olumsuz etkileri onu daha ilginç kılar. İlki, bazı eğitimciler ve ebeveynler sınırlı bir süre için hiçbir aktivitenin faydalı kalamayabileceğine dikkat çekerler. Böylelikle öğrencilerin akademik materyaller üzerinde çok daha fazla zaman harcamaları gerekirse öğrenciler onun ile sıkılarak büyümek zorundadırlar. İkincisi, ödev boş zamana ve hem akademik hem de akademik olmayan önemli dersler öğretebilen toplum faaliyetlerine erişimi engeller. Üçüncüsü, ebeveyn katılımı sıklıkla ebeveyn müdahalesine dönüşebilir. Ebeveynler öğretmenler tarafından kullanılan öğretim tekniklerinden farklı öğretim

tekniklerini kullanırlarsa çocukların kafasını karıştırabilirler. Dördüncüsü, ödev aslında ya doğrudan ödevleri kopyalama yoluyla ya da özel dersin ötesine geçen ödevle yardım yoluyla kopyayı teşvik ederek istenmeyen karakter özelliklerinin kazanılmasına yol açabilir. Son olarak, ödev var olan sosyal eşitsizlikleri vurgulayabilir. Yoksul evlerdeki çocuklar, büyük olasılıkla orta sınıf akranlarından daha fazla zorlukla ödevlerini tamamlamak zorunda olacaklardır. Yoksul çocukların okul sonrasında çalışması daha olasıdır ve onlar kendi ödevlerini yapmak için iyi aydınlatılmış, sessiz bir yere sahip olamayabilirler. Ödevin büyük bir eşitleyici olmadığı tartışılır (Cooper & Valentine, 2001).

Karmaşıklığın belirli bir miktarı, ev ödevlerinde önemlidir. Öğrencilerin okulda yaptıkları çalışma türleri, okulda öğrenme hakkındaki inançlarıyla şekillenir. Ödevlerin bir türüne aşırı bağlılık, öğrenme konusunda öğrencilerin bakış açılarını sınırlar. Tabloları yeniden inceleme rutinin seli, eleştiri için kolay bir hedeftir. Fakat yaratıcı ödevler çok fazla ise aynı ölçüde daralma olabilir. Nasıl ki öğrenciler inanca alışmamalıdır ki öğrenme ezber, tatbikat ve uygulamanın bütünüdür, Onların hiçbiri her bir ev ödevinin yaratıcılığı içermesini ve bir oyun gösterisi oynamayı için beklemesin (Corno, 2000).

Birkaç istisna dışında, ödevin olumlu ve olumsuz sonuçları birlikte meydana gelebilir. Örneğin, ödev çalışma alışkanlıklarını geliştirebilir aynı zamanda diğer boş zaman aktivitelerinden faydalanma imkanından mahrum bırakır. Bazı ödev türleri olumlu etkiler gösterirken diğer ödevler olumsuz etkiler gösterir. Aslında, ev ödevinin ev sahipliği ışığında beklenmesi gereken etkilerinin karmaşık modelleri inşa edilebilir ve uygulanabilir. Elbette olumsuz etkilerini minimuma indirirken olumlu etkilerini en iyi hale getirmek, eğitimcilerin ve ailelerin işidir (Cooper, 2015).

Ev Ödevi Sürecinde En Çok Karşılaşılan Sorunlar

Hem evde hem de okulda olduğu gibi eğitimde de ev ödevinin en çok çekişme yaşanan konularından biri olduğunu söylemek abartı değildir. Ödev, geleneksel olarak eğitim standartlarının bir çeşit barometresi olmuştur: Burada eğitim standartlarının düşmesiyle ilgili endişe olduğunda, hükümet sıklıkla okulları ödev üzerinde yoğunlaştırmaya teşvik edecektir. Okullar iyi gittiğinde ise daha rahat bir yaklaşım kabul edilir (Byrne & McGavin, 2004). Yani ev ödevinin eğitim standartlarının düşüşe geçtiği bir dönemde kurtarıcı bir unsur olarak görülüp şartlar düzelince ise görmezden gelinmesi ev ödevini tartışmalı bir hale getirerek oluşabilecek sorunlara neden olmuştur diyebiliriz.

Ev ödevi hakkında sık sık duyulan şikayetleri açıklığa kavuşturmak için 5 ana tema belirlenmiştir (Kohn, 2007):

1. Ebeveynler üzerine bir yük
2. Çocuklar için stres
3. Aile çatışması
4. Diğer aktiviteler için daha az zaman
5. Öğrenmeye daha az ilgi

Ev ödevi, okul ve evin ortasında ilginç bir yeri işgal eder, bir yerde verilir ve diğerinde yapılır. Bazıları ödevi, çocukların stres seviyelerine artıran ve bu işin bittiğinden emin olmak için ebeveynleri sorumlu tutan bir çeşit fazla mesai olarak görüyorlar. (Byrne & McGavin, 2004). Ev ödevi, ev ve okul arasındaki sürtüşmenin bir kaynağıdır. Son dönemlerde, ebeveynler ve eğitimciler arasındaki çatışmaların raporları popüler basının genelinde baş göstermektedir. Aileler ödevlerin çok uzun ya da kısa, çok zor ya da kolay, ya da belirsiz olmasını protesto ederler. Öğretmenler etkili ödevler hazırlamak için ebeveynlerin destek olmamasından, eğitim eksikliğinden ve zaman yetersizliğinden yakınmaktadırlar. Öğrenciler, diğer aktivitelerden uzaklaştıran ödevden yakınmaktadırlar. Birçok öğrenci ödevi stresin baş kaynağı olarak düşünür (Cooper, 2004). Ödevin paydaşları ve eğitimin sacayakları olan öğretmen, öğrenci ve velilerin yaşadığı bu sorunlar, sınıf dışı öğretim yöntemlerinden olan ödevin tam anlamıyla anlaşılabilmesi, doğru şekilde uygulanabilmesi ve bu paydaşların ödev sürecindeki rollerini yani sorumluluklarını bilememesinden kaynaklanabilir.

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu olan çocuklar, genellikle ev ödeviyle ilgili aşağıdaki sorunları gösterir (Power, Karustis & Habboushe, 2001):

1. Sınıfta dinlememe ve ödevleri doğru ve tam olarak yazmama.
2. Ödevi tamamlamak için gereken ödev defterini ve kitapları eve götürmeyi unutma eğilimi.
3. Belirlenmiş bir zamanda ev ödevine başlamak için isteksizlik.
4. Dikkatini sürdürmede başarısızlık yaşama ve çalışmada ısrarcı olmama.
5. Sık sık olan dikkat dağınıklığı.
6. Verimlilik eksikliği.
7. Özensiz, yanlış çalışma.
8. Genellikle ödevin gereğinden fazla sürmesine neden olan zamanın verimsiz kullanımı.
9. Ödevleri öğretmenine geri götürmeme.

Tüm bu sorunlar hem aile hem de öğretmen için zor bir ev ödevi sürecini beraberinde getirebiliyor. Bugün Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, çocuklukta ve ergenlikte en sık karşılaşılan sorunlardan biri olmasına rağmen ailelerin ilgisizliği ve öğretmenlerin

yönlendirici olmamasından dolayı sadece yaramazlık olarak görülebiliyor. Çözüm aranmadığı sürece, bu rahatsızlık eğitim-öğretim sürecini olduğu gibi ev ödevi sürecini de olumsuz yönde etkileyebiliyor.

Tehditler ve azarlamalar, ebeveyni durum hakkında bir şeyler yapılmakta olduğuna inandırdıklarından dolayı yaygındır. Aslında bu tür uyarılar faydasız olmaktan çok daha kötüdür. Onlar sadece heyecan dolu bir atmosfer, sinirlendirilmiş bir ebeveyn ve kızgın bir çocuk ile sonuçlanır (Ginott, 2003). Ödevi yapmadığında çocuğu tehdit etmek ya da azarlamak ile ebeveynler ev ödevi sürecindeki sorumluluklarını yerine getirmiş olmuyorlar. Aksine bu süreci daha da zorlu bir hale getiriyorlar diyebiliriz. Bu da evde huzursuz bir ortamın oluşmasına, öğrencinin mutsuz olmasına ve ödevden verim alamamasına neden oluyor denilebilir.

Araştırma değerlendirme toplantılarının hemen sonrasında, katılımcı öğretmenler ödevin amacını kendi bakış açılarından yansıtmak için olanağa sahiptiler. Örneğin, bazı öğretmenler kendi öğrencilerinin ihtiyaçlarına hitap etmek için verilen ödevlerin türlerini ayarlamamanın önemli olduğuna inanıyorlardı. Ancak öğretmenler sınıf başına düşen öğrenci sayısının fazlalığı, ödev takibi için sınırlı zamanın bulunması, tüm içeriği gözden geçirmek için ve final sınavına öğrencileri hazırlamak için baskı gibi günlük öğretim kısıtlamaları yaşarlar. Bundan dolayı öğrencinin öğrenme ihtiyaçlarına uyumlu olan ödev görevlerini tasarlamak ve hazırlamak ödevi öğretmenler için zor hale getirir (Rosário vd., 2015). Bundan dolayı öğrencilerin ihtiyaçlarına hitap etmeyi amaçlayan ödevler vermek isteyen öğretmenler aynı zamanda bazı günlük öğretim kısıtlamaları ile karşılaşabiliyorlar. Bu öğretim kısıtlamaları da ödevi öğretmenler için zor hale getiriyor.

Okullar yeni öğrenme standartlarını benimserken buna dahil olan ortamlarda eğitilen engelli öğrencilerin birçok zorlukla karşı karşıya kalması olasıdır. Aynı zorluk giderek artan, önemli miktarlardaki zor ev ödevlerinin başarılı olarak tamamlamanın beklenmesidir. Bu ev ödevleri genel eğitim müfredatını iyi öğrenmek adına ek öğretim süreleriyle öğrencilere sağlamak için ve kendi çocuklarının gelişimi konusunda ailelerle bilgi paylaşmak için tasarlanmalıdır (Salend, Duhaney, Anderson & Gottschalk, 2004). Engelli öğrencilerin değişen eğitim-öğretim standartlardan dolayı ödevlerini doğru ve eksiksiz şekilde tamamlayamamaları gibi yaşadığı problemler de ev ödevi sürecinde karşılaşılan sorunlardan bir diğeri olarak görülebilir.

Çocukların ev ödevi motivasyonu ve tercih profili hakkında işbirliği yapmak, bilgi paylaşmak ve çocuğun ne yapmayı sevdiği ile ne yapmak zorunda olduğu arasında iyi bir uyum elde etmek için okulda ve evde kullanılacak stratejiler geliştirmek ebeveynler,

öğretmenler, müdürler ve danışmanlar için zor bir iştir (Hong & Milgram, 2000). Yaşanan bu zorluk ödevin paydaşları için zamanla bir soruna dönüşebilir.

Uygulama sürecinde ödevlerin problem çözmeye ya da kavramaya yönelik olması yerine ezbere dayalı olarak yapılması ve doğrudan bilgi alıntısı şeklinde olması da sıklıkla görülen sorunlardan biridir (Yılmaz & Sünbül, 2004). Eğer bir ödev öğrencinin öğrendiklerini anlamlandırarak öğrenmesine ve problem çözmeye yardım etmiyor ise bir bilgiyi kopya halinde kağıda geçirmekten daha öteye geçemeyebilir.

Eğer ev ödevi vermenin maksadı evde çocukların öğrenme sürecini desteklemek ve dolayısıyla ödevden faydalanmak ise ve aileler bu göreve eşit durumda değil ise öğrenciler eğitimden aynı kaliteyi almayacaklardır (Rønning, 2011). Bu da öğrenci ve ebeveyn için önemli bir sorun olabilir. Bundan dolayı ev ödevini veren öğretmenler çocuklara eşit şartlarda yapabilecekleri tarzda ödevler vermeleri daha uygun olabilir. Ev ödevlerini verirken bazı aileleri sosyoekonomik şartlar bakımından zorlayan performans ödevleri gibi ödevlerin verilmesi ebeveyni ve çocuğu zor durumda bırakabilir. Bu da çocukların eğitimden aynı oranda kalite almalarına engel olabilir.

Birçok yetenekli çocuk, ebeveynlerinin hırslarına karşı bilinçsiz bir başkaldırı olarak ödevlerinde geri kalır ve okulda beklenenden daha az başarı gösterir. Büyümek ve olgunlaşmak için, anneleri ve babalarından bireysellik algısı ve ayrı olma özelliği elde etmeye ihtiyaç duyarlar. Ebeveynler, çocuğun okulla ilgili raporlarına duygusal olarak çok fazla karıştığında çocuğun özerkliği tehdit edilir. Ödevler ve yüksek notlar, ebeveynlerin taçlarındaki elmaslar haline gelirse çocuk en azından bilinçsizce kendisi yabancı otlardan bir tacı (görmesini sağlamayı) eve getirmeyi tercih edebilir. Ebeveynlerin hedeflerine ulaşamamasına kadar genç asi bağımsızlık duygusu kazanır. Böylece ebeveynin baskısına ve cezasına bakılmaksızın bireysellik ve teklik ihtiyacı, çocuğu başarısızlığa itebilir. Bir çocuk böylece "Onlar televizyonu ve harçlığı alabilirler, ancak kırık notlarımı ortadan kaldıramazlar." fikrine sahip olur (Ginott, 2003). Bu yüzden ebeveynlerin kendi çocuklarının başarısına yönelik hırsları da çocuklarda ters bir etki yapabilir. Bu da ödev sürecinde bir sorun haline dönüşebilir.

Bir çocuğun çeşitli sıralı görevleri yerine getirmesinin gerekmesi yani çoklu görev uygulaması, özellikle Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu olan öğrencilere özgü olan ödev çıkmazının temelini oluşturur. Bu çocuklar, bir alt görevden diğerine geçerken odaklanmalarını ve motivasyonlarını sürdürmekte zorlanırlar. Bunlar, kolayca asıl amaçlarından saptırılırlar ve alt görevlerden birisini gerçekleştirmeyi unuturlar ya da süreç çok fazla çaba gerektirdiği için bırakırlar. Ve Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu

olan çocuklar gelecek sonuçlara karşı ilgisiz olmaları nedeniyle çoğu zaman ödevlerini yapmalarının tek nedeni, öğretmenlerini veya ana-babalarını kendi yakalarından düşürmektir. Bu durum, Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu olan öğrencilerin genellikle ödevlerini tamamladıklarını ve daha sonra onları değiştirmediklerini açıklıyor. Yetişkinler, saçma bir çaba kaybı olarak düşündükleri tamamlanmış bir ödevi takdir etmek için başarısız görmelerine rağmen tamamlanmış ödevi takdir etmek için onu tamamlamaya yönelik motivasyonun hiç olmadığını anlarsak daha mantıklı olur. Çocuğun bakış açısına göre ödev tamamlandıktan sonra sürekli söylenmeler durur ve oyun kaldığı yerden devam eder, ödev süreci konu dışı olur ve unutulur (Illes, 2008).

Çalışmaya karşı direncin çocuklar ile beraber ya zorlu ya da hafif bir şekilde çözülebilen bir sorun olmadığı açıktır. Artan baskı, bir çocuğun direncini artırabilirken serbest bırakma tutumu, olgunlaşmamışlığın ve sorumsuzluğun kabulünü gösterebilir. Çözüm ne kolay ne de hızlıdır. Bazı çocuklar yetersiz başarının yerine ebeveynlerine karşı kendilerinin mücadelesine kesin karar vermek için ve kendi başarısından tatmin olmak için psikoterapiye ihtiyaç duyabilirler. Bazıları ise bir rehber öğretmen veya duyarlı bir öğretmen gibi psikolojik bakımdan yönlendirilmiş bir kişiyle özel derse ihtiyaç duyabilir (Ginott, 2003).

Maalesef, birçok ebeveyn ödevin önemini yanlış yorumlar ve öğrenme için gerekli olduğuna inanırlar. Diğerleri kendi çocuklarının seviyeleri ile fazlaca ilgilidirler ve bir ev ödevini bitirme konusunda kendi çocuklarının başarısızlığından mahcup olurlar. Bu durumda ebeveynler, ödev sürecine çok fazla dahil olarak ciddi bir hata yaparlar ve hatta onlar için çocuklarının ödevlerini bitirebilirler. Desteğin bu türü zarar verici olur ve ilköğretimde verilen ödevin amacını bozguna uğratar. Ödev sürecine çok fazla dahil olan ebeveynler, bağımsız çalışma becerilerini geliştirmek için kendi çocuğuna olanak sağlayamazlar (Illes, 2008). Bu yüzden, ebeveynlerin yani velilerin kendi çocuklarının ev ödevlerine fazlaca müdahale etmeleri de ev ödevi sürecinde karşılaşılan sorunlardan biri olarak görülebilir.

Öğrenme güçlükleri ile öğrenciler arasındaki ödev problemleri iki başlıca nedene bağlanabilir. Örneğin yetersiz motivasyon, dinleme-anlama problemleri, organize etme yeteneği gibi öğrenci özellikleri ile çok zor ya da zaman alıcı ödevler verme, öğrencilerin ödevlerini düzgün biçimde kaydetmek ya da gerekli malzemeleri sağlamak için başarısız olmaları gibi öğretmenlerin ödev vermedeki eksiklikleridir. Öğrenme güçlükleri olan öğrenciler başlangıçtan bitişe kadar çukurlarla kaplanmış ödev tamamlamaya bahane bulurlar ve onların eksiklikleri yaş ile daha problemlidir. Öğrenciler olgunlaştığında ev ödevleri daha zor olur ve öğrenciler daha bağımsız olmayı beklerler (Bryan & Burstei, 2004). Dolayısıyla,

bu tür problemler ödevden olumsuz yönde etkilenilmesine neden olabilir. Bu da hem öğrenme güçlüğü olan öğrenci için hem de öğretmeni ve ebeveyni için sorun haline gelebilir.

Bir ebeveynin okula ve öğretmene yönelik tutumu, çocuğun ödevde yönelik tutumunu etkileyebilir. Ebeveynler okulu sürekli kötülere ve öğretmeni küçümserse çocuk bu durumdan belli sonuçlar çıkaracaktır. Veliler, öğretmenin konumunu güçlendirmeli ve ödevden sorumlu olma konusunda öğretmenin politikalarını desteklemelidir. Öğretmen katı tutumlu olduğunda, ebeveyn anlayışlı olmak için harika bir fırsata sahiptir: "Kolay bir yıl değil, o kadar çok işin var ki!", "Bu yıl gerçekten zor.", "O kesin katı bir öğretmen.", "Onun çok fazla talepte bulunduğunu duydum.", "Onun özellikle ödev konusunda zor olduğunu duydum. Sanırım bu yıl çok işin olacak." gibi cümleler ile bu fırsatı değerlendirebiliriz (Ginott, 2003). Kısacası çocuk ile empati kurmak onu anladığını hissettirmek en azından çocuğa kendini iyi hissettirir. Ancak ebeveynin öğretmene ve okula yönelik tutumu olumsuz olursa çocukta bundan etkilenecektir. Bu da ev ödevi sürecini olumsuz yönde etkileyen bir sorun haline gelebilir.

İlkokulda Ev Ödevi ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

İlköğretim kurumları içerisinde yer alan ilkokullar, ilköğretimin birinci kademesini oluşturmaktadır. Temel eğitimin ilk yıllarını kapsayan bu dönem çocuklar için kritik bir öneme sahip olduğu için ilkokulda alınan eğitim-öğretimin niteliği de son derece önemlidir..

Aileler ve öğretmenlerin ödevle ilgili önemli problemleri bildirmeye başladığı dönem çocukların ilk sınıflarıdır. Araştırma becerilerini ve çalışma alışkanlıklarını oluşturmak için kritik olan bu sınıflar okul sonrasındaki başarı için temeldir. Ayrıca, ödev problemlerinin etkileri her tarafa yayıldığından dolayı sıklıkla ebeveyn stresi ve aile-çocuk ilişkisi problemleri ile sonuçlanır. Bu problemler doğar doğmaz bu endişelere hitap etmek önemlidir. Bundan dolayı ilkokulda çocukların ev ödevleri ile ilgili sorunlarını görmezden gelmek sonraki yıllarda çocuğun başarısında önemli problemler doğurabilir ve geri dönüşü olmayabilir (Power, Karustis & Habboushe, 2001).

İlk yıllarda öğretmenler ödevi iyi çalışma alışkanlıklarını ve öz-denetimi geliştirmek için kullanır. Öğrenciler, ortaokula kadar ödevi yazma ve bittiğinde onları kontrol etmek için ödev için daha fazla bireysel sorumluluk üstlenmeye başlar. Kişisel bir takvim tutma deneyimi, iş hazırlığının bir diğer yönüdür. Çocukluk döneminin işi olarak ödevde bakıldığında iyi çalışma alışkanlıklarının ilkokulda verilen ödevler için belirgin bir hedef olması gerektiği ileri sürülür. Öğretmenler ve ebeveynler yetişkin modeli ve rehberliği yönünde fırsatlar ile destekleyici bir ortam sağlamak için birlikte çalışmalıdır (Corno & Xu, 2004).

Bazı çocuklar ilköğretim birinci kademedede yani ilkokulda daha fazla desteğe ihtiyaç duyabilir. Ebeveynler çocuğun eğitiminin ilk yıllarından başlayarak çocuklarının derslere, okula ve ödevlere kısacası eğitim-öğretime yönelik olumlu tutum geliştirmelerine sağlamak için kendi çocuklarına gerekli desteği vermelidirler (Türkoğlu vd., 2007). Bu destek sağlanarak çocukların ilkokulda da öğrenme konusunda farkındalık sahibi ve aktif olmaları sağlanabilir.

Ödev uygulamaları nadiren analiz edilirse ödev gerekli sonuçları üretemeyebilir. Mantıksız ev ödevlerinden kaynaklanan sorunlar çok bilindik bir durumdur. Aslında, öğretmenlerin ne zaman ve nasıl ödev vereceği ve değerlendireceği konusunda öğretmenlere herhangi bir eğitim sağlandığına yönelik hiçbir kanıt yoktur. Ancak, ödev eğer etkili bir biçimde kullanılırsa ve amaç doğrultusunda yapılandırılırsa verimli ve faydalı olabilir. Amaca yönelik ödev anlamlı, konu ile ilgili, kapsamlı, yaratıcı ve kaliteli olur (Sullivan & Sequeira, 1996). Bundan dolayı ödevde dikkat edilmesi gereken en önemli unsurlardan birisinin amaca uygun şekilde doğru olarak tasarlanması olabilir.

Ayrıca çocuğun ödevi, bekleyebilecek sorunlar ve işler tarafından kesilmemelidir. Ebeveynler talimat verme ve yardım etme yerine rahat ve destek vererek arka planda kalmalıdır. Ara sıra çağrılırlarsa, bir noktayı aydınlığa kavuşturabilir veya bir cümleyi açıklayabilirler. Bununla birlikte, “Eğer böyle unutkan olmasaydın, ödevini hatırlardın.”, “Yalnızca öğretmeni dinleseydin, ödevini bilecektin.” gibi yorumlardan kaçınılmalıdır (Ginott, 2003).

Bununla birlikte ödev ilköğretim düzeyinde kesinlikle yeni bir materyali tanıtmak için veya sadece okulda meydana gelen bazı şeyleri onların ebeveynlerine göstermek için eve çocuklara çalışma vermek için kullanılmamalıdır. Ödev, çalışma sayfalarının ve çarpım tablolarının günlük bir angaryası yani ağır ve sıkıcı bir iş olmamalıdır fakat ailenin yardımı ile yapılabilecek ilgi çekici faaliyetler olmalıdır (Lacina-Gifford & Gifford, 2004). Ev ödevi, zorlayıcı olmalıdır, fakat verilen sürede öğrencilerin tamamlayamayacakları kadar zor olmamalıdır. Aile hayatı ile bağlantılı olmalıdır yani yardım etmek için örnek olarak aile içi görevleri veya aile üyelerini kullanmaya elverişli olmalıdır. Karışık yeteneklerin bulunduğu sınıflarda herkese uyması için bireyselleştirilebilmelidir. Öğretmen öğrencilerin alınmaması için ev ödevini asla bir ceza olarak kullanmamalıdır. Ancak ödev tamamlanmazsa bitirilmesi için teneffüslerde sınıfta kalma gibi bir ceza kullanılmalıdır (Byrne & McGavin, 2004).

Öte yandan ödev öğrencinin öğrenme cesaretini kırmak yerine desteklemelidir. O öğrencileri öğretime hazırlamaya yardım etmek, tekrar etmek ya da pratik yapmak veya öğrenme olanaklarını genişletmek için verilmelidir. Ödev, müfredatın sert bir önlemi olarak

görülmemelidir, Gerçek şu ki öğrencilerin ödev ya da ödevin belirli bir miktarına sahip olmaları, okulun sert bir müfredata sahip olduğu anlamına gelmez. Ödevin amacı öğrencilere ve ilgili kişilere açık bir şekilde ifade edilmelidir (Dean vd., 2012). Ödevler, rastgele bir şekilde öğrenci bir şey ile meşgul olsun diye verilmemelidir. Ödev, öğrenciye belirli bir amaç doğrultusunda verilmelidir (Kemertaş, 2003). Belli bir eğitimsel ya da öğretimsel amaca hizmet etmeyen bir ödevi vermek gereksiz olabilir. Ödevin olumlu etkisini görmek için en başta ödevin amacının ne olduğunun belirlenmesi önemli olacaktır.

Ödevin “beceriler üzerindeki tatbikat”ının yaratıcı olması gerekmez ya da sadece sınıf çalışmasını genişletmiş olması gerekmez. Ödev maddenin dışında çocuklara kendilerini anlamak için fırsatlar da sunmalıdır. Öğretmenler ödev hakkında kendi öğrencileriyle konuşma yoluyla ve onların zaten bildiği şeylerin ışığında ödevlere bakmak için onları teşvik etme yoluyla yardım edebilirler. Öğrencilerin kendi ilgileri ve deneyimleri, onların serbest zamanlarında meşgul olmaları için seçtikleri faaliyetler sınıf derslerinin bütünleyici bir parçası olarak kullanılabilen potansiyel ödev konularının hepsidir. Bugünkü eğilim projeler, sergiler ve diğer sözde “özgün” deneyimler gibi daha yaratıcı ev ödevlerine yakın, çalışma sayfalarından çok uzaktır (Corno, 2000).

Eğitim öğretim yılı boyunca ödev ile kendi ödev politikalarındaki değişikliklerle ilgili olarak ailelerle iletişim kurmak, kendi öğrencilerine yardım etmek için ailelere öneriler sağlamak için ve bu politika ve uygulamalara ilişkin ailelerden geribildirim istemek için Web site kullanılabilir (Salend vd., 2004). Böylelikle öğretmenin ebeveynlerle işbirliğinin sağlanması açısından internet kolaylık sağlayan, doğrudan, etkili ve interaktif bir araç olarak kullanılabilir. Ayrıca ev ödevinin sistemli yürütülmesine kolaylık sağlayabilir. Bu yöntem, özellikle ilkokulda okul-aile iletişiminin kopmaması ve verilen ev ödevleri hakkında bilgi sahibi olma, geri dönüt alma, neler yapılması gerektiği konusunda bilgi alışverişinde bulunmada ve eksikliklerin iletilmesinde etkili bir yöntem olabilir.

Ödev edinilmiş bilgiyi tartışma, kontrol etme, sağlamlaştırma, sistematik hale getirme için çok değerli bir dayanak olabildiği için ödev analizi ders bünyesinde özel bir yere sahip olmalıdır (Marković, Randjelović & Trivić, 2010). Dolayısıyla ödevin sadece okul dışında yapıp bitirilen bir görev olarak görülmesinin aksine yapıldıktan sonra da etraflıca incelenmesi, yorumlanması ve edilen bilgilerin oturtulması için bir ders saati olarak ek bir zaman ayrılması daha faydalı olabilir.

Küçük çocuklar iş-yaşam(çalışma hayatı) faaliyetinin gelişimsel zorluğu için hazır bulunuşluk hususunda çeşitlenir. Bazı anne-babalar bizim araştırmalarımız boyunca “Çocuğum ne zaman oyun oynar?” diye sordu. Bu kaygıya değinmek için, bazı ilkokul

öğretmenleri oyunun unsurları ile onların ev ödevlerinin içine yerleştirmeyi denerler. Alternatif olarak daha sonra bu özel ilgilere karşı ödevler uyumlu hale getirilir (Corno & Xu, 2004). Dolayısıyla ilkokul çocuklarının ödevden bıkmaması ve oyun oynarken eğlendikleri gibi ödev yaparken de arada bir eğlenebilmeleri için verilen ev ödevlerinin içerisine eğlenceli oyun unsurlarının yerleştirilmesi ödevi çocuk için daha cazip hale getirebilir.

Özellikle ilköğretimde ödevin başlıca işlevi, bağımsız çalışma alışkanlıklarını geliştirmek için çocuğa olanak sağlamaktır. Başarılı şekilde ödevi bitirme, belirlenmiş süre çerçevesinde birkaç ardışık görevi yerine getirmede öğrenciler için gereklidir (Illes, 2008). Dolayısıyla ilkokul çağındaki bir çocuğa verilen süre içerisinde bireysel olarak, sırayla ödevlerini tamamlayabilme alışkanlığı kazandırmaya da özen gösterilmesi gerektiği ifade edilebilir.

Yazılanların bir alıntıdan farksız olmasını engellemek için hazırlanan ödev bir araştırma raporu gibi problem çözme sürecine dayanmalıdır (Yılmaz & Sünbül, 2004). Problem çözme süreci zihni çalıştırmayı, analizi ve sentezi gerektiği için öğrencinin ödev sürecinde aktif kılınması açısından da ev ödevinin problem çözme sürecine dayanması önemli olabilir.

Verilen ödevler öğrencinin dinlenme, eğlenme, oyun, çalışma ve uyku vakitlerini işgal etmemelidir. İlk başta kolay olmalı, genel olarak 40-45 dakikayı geçmemeli ve günde ikiden fazla olmayan hazırlık ve alıştırma ödevleri verilmelidir (Kemertaş, 2003). Özellikle ilkokulda bu türden günlük ödevlerin verilmesinde hem öğrencinin kendine vakit ayırabilmesine hem de kendi öğrenmesinin kalıcı olabilmesine katkı sağlaması açısından önemli olabilir.

Yılmaz & Sünbül (2004)'e göre "Hangi konu ve düzeyde olursa olsun ödev hazırlama konusunda öğrencilere yönergeler ve gerekli bilgiler verilmelidir". Bu yönergeleri verecek olan yani öğrencileri bilgilendirecek olan kişi öğretmendir. Öğretmenin bu konuda dikkatli ve açık olması öğrencilerin yapacakları ödevi tam anlaması açısından önemli olabilir.

Planlama ve hazırlıktan yararlanan ödev çok yönlüdür. İş yerindeki görevlerde olduğu gibi, ödev de parçalara bölünmeli ve öğrenciler acemi ve yeni iken kendi ödevlerinin daha zor taraflarının birkaçı ile mücadele etmelidir. Onlar yükü dağıtmak için daha kolay görevleri kullanabilirler, daha fazla zaman gerektirenler ile hızla idare edilen öğeleri serpiştirebilirler ve mümkün olduğunda birkaç görevi yerine getirebilirler (Corno & Xu, 2004). Ev ödevinde önemli olan nicelik değil niteliktir. İyi ev ödevi, iyi planlanan, bir dersle alakalı olan ve 'evde bitir' çeşidinden ziyade bireylerin ihtiyaçlarına uygun olandır. En iyi ihtimalle, ödev sınıfta kullanılan öğrenme stillerinin çeşitliliğini yansıtmalıdır. Ödev uygun şekilde tamamlanmış

olursa, bunun öğretmen tarafından onaylanması ve övülmesi önemlidir (Byrne & McGavin, 2004). Geribildirim, öğrenme amaçları ile ilişkili olan görevler için sağlanmalıdır. Bu yolla öğrenciler yapmak istedikleri çalışmanın amacını anlarlar. İçerik alanının tutarlı bir anlayışını oluştururlar ve özel bir alanda becerinin üst düzeylerinin geliştirirler (Dean vd., 2012). Ev ödevleri de öğrenme amaçları ile ilişkili olan görevler olduğu için öğrenciye yaptığı ödevle ilgili geri bildirim vermek o ödevi anlamlandırmalarına ve bu yolla üst düzey becerilerinin gelişimine katkıda bulunabilir.

İyi notlar okulda ilerlemeye neden olur. Hemen hemen aynı şekilde bir meslek de finansal tazminat ve kariyer ilerlemesi için performans değişimini sunar. Böylelikle ödev aracılığıyla performans değişimi fikri uygun hale gelir ve küçük yaşta çocuklarda işlenir. Ödev yaparken çocuklar dıştan gelen ödüller için çalışmayı uygulamaya başlarlar. Bu durumda, daha az bilinçli yanıtların koşullu takviyeye karşı öz-gözlem ile gelen ekstra çaba ve dikkati ifade etmek için alıştırmayı kullanırız. İşte edinilen farkındalık gibi ödevin bilinçli olarak uygulanması ödevin tamamlanmasını sağlama alır (Corno & Xu, 2004). Dolayısıyla çocuğun çalışma performansında ve başarısında olumlu yönde ilerleme küçük yaşlardan itibaren ev ödevleri aracılığıyla oluşturulabilir. Ev ödevleri ile farkındalık kazanan ilkökul öğrencileri, verilen bir görevi tamamlamayı bilinçli şekilde öğrenebilirlerse ileriki eğitim ve sosyal yaşantılarında da üstlendikleri görevleri tamamlayabilmeleri daha olasıdır.

Ev Ödevini Etkileyen En Önemli Faktörlerin Süreç İçerisindeki Rollerini

Ev ödevi uygulamalarındaki değişiklikler ve bununla ilgili şikayetler şaşırtıcı değildir. Ev ödevi, herhangi bir öğretim stratejisinden çok faktörlerden etkilenmektedir (Cooper, 2004). Bu faktörlerden en önemlileri hiç şüphesiz ki öğrenci, öğretmen ve velilerdir yani eğitimin sacayaklarıdır. Ev ödevinde öğrencinin, öğretmenin ve ailenin eğitim sürecindeki önemlerinin yanı sıra ev ödevi içindeki rollerinin de önemi büyüktür. Bundan dolayı öğrencinin, öğretmenin ve temelini ebeveynlerin oluşturduğu ailenin ev ödevi sürecindeki rollerinin bilinmesi; ev ödevinin daha doğru uygulanması açısından önemlidir.

Ev ödevleri, tanımı gereği eşlik eden öğretmenin yönlendirmesi olmadan gerçekleşir. Öğrenci okulda sınıf grubunun bir parçasıdır ve genellikle öğretmen tarafından, ara sıra bir grup tarafından ve nadiren de yalnızca bireysel öğrenci tarafından belirlenen belirli bir düzende öğrenir. Buna karşılık, ödev söz konusu olduğunda, öğrencilerin seçenekleri vardır. Her şeyden önce, ödev yapıp yapmamaya karar vermeli ve verilen görevleri yerine getirirken ne kadar zaman ve emek harcayacaklarına karar verebilirler. Bu kararları verdikten sonra, ev ödevini çeşitli şekillerde seçebilirler ve muhtemelen istedikleri şekilde yapabilirler. Öğrenciler arasındaki ödev formasında hem ödev yapma motivasyonunun kaynağında ve

gücünde hem de ödevi ne ile, ne zaman, nerede, nasıl ve kiminle yapmayı sevdiğini tercih etmelerinde geniş çeşitlilikte bireysel farklılıklar vardır. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve ailelerin yararına olan ödev sürecini kavramak, açıklamak ve geliştirmek için tasarlanmış kavramsal bir model geliştirdik. Bu kavramsal modelin başlığı “Ödev Performansı: Motivasyon ve Tercih” dir. Özetle, öğretmenler, veliler ve öğrenciler, ödevin hedeflerine ulaşmada ne derece etkili olduğunu belirlemede de aynı derecede önemlidir. Ödevin düzgün şekilde işleyebilmesi için beraber çalışması gerekir. Öğretmenler ev ödevini verir, ebeveynler ödevin yapıldığı çevreyi sağlar ve son olarak, öğrenmek için motivasyon ve tercihin benzersiz bir profiline sahip her öğrenci ödevini yapar. Bu üç yönlü ortaklık ve bu ortaklığın ödev performansına etkisi Tablo 5'te gösterilmiştir (Hong & Milgram, 2000).

Tablo 5. *Ödev Performansı: Motivasyon ve Tercih*

Motivasyon				
Kaynak	Kendini motive eden	Ebeveyni motive eden	Öğretmeni motive eden	
Güç	Çabukluk (Süratlilik, hızlı olma)		Sebat (Israr, süreklilik, devamlılık)	
Tercih				
Organizasyonel	Yapı	Düzen (Sıra)	Yer (Mekan)	Zaman (Süre)
Çevre	Ses	Işık	Sıcaklık (Isı)	Tasarım (Plan)
Algısal-Ruhsal	İşitsel	Görsel	Dokunsal	Kinestetik (Devinişsel)
Kişilerarası	İçeri Alma Sadece akranlar (grup üyeleri)		Hareketlilik(Devinim) Otorite figürler (Kişiler)	

Ev ödevinde öğretmenin rolü.

Ödev konusunda popüler basına ve kitaplara bakıldığında her gün yapılan bu ritüelin çoğu öğrencinin ortak bir şikayeti ve aileler arasındaki gerilimin bir kaynağı olduğu ortaya çıkmaktadır. Öğretmenler ödev sürecinin değişiminde anahtar bir rol oynar ve böyle gerginlikleri azaltmaya yardımcı olabilirler (Van Voorhis, 2004). Kısacası eğitim sürecinde olduğu gibi ödev sürecinde de aileyi ve öğrenciyi yönlendirmede ve işbirliği sağlamada en etken faktörün öğretmen olduğu söylenebilir.

Ödev sürecinde öğretmenin rollerini anlamak için öğretmenlerin niçin öğrencilere ödev verdiği konusunda bilgi sahibi olmak ile başlamak önemlidir (Epstein & Van Voorhis,

2001). Dolayısıyla öğretmenin ödev sürecinde kendi rollerini bilmesi için öncelikle ödevin amaçlarını belirlemesi ve iyi anlaması gerekebilir.

Öğretmenler öğrencinin öğrenmesine yönelik amaçları ilettiklerinde öğrenciler, sınıfta ne yaptıkları ile neyi öğrenmeleri gerektiği arasındaki ilişkiyi görebilirler. Onlar öğrenme amaçlarına ilişkin olarak kendi başlangıç noktasını ayarlayabilirler, neyi dikkate almaları gerektiğini ve öğretmenlerden ve diğerlerinden nerede yardım almaları gerekebileceğini belirleyebilirler. Bu açıklık, başarılı olmak için onların yetenekleri konusundaki kaygıyı azaltır. Ayrıca öğrenciler kişisel öğrenme amaçlarını oluşturduğunda içsel motivasyonu geliştirirler (Dean vd.,2012). Kısacası öğrencilerin yapacakları ödev ile ne öğreneceklerini bilmesi ve ödevin amaçlarını benimsemesi için anahtar role sahip olan faktörün de öğretmen olduğu söylenebilir.

Ödev sürecinde öğretmenlerin sorumlulukları yani rolleri olarak şu maddeler sıralanabilir. Bunlar (Shrewsbury Public Schools, 2002),

- Ebeveynler ve öğrenciler için ev ödevlerinin amacını belirlemek
- Ebeveyn katılımı için bazı beklentileri kapsayan özel projeler için hedefler ve ilkeler koymak
- Özel projeleri de içeren ödev için tasarlanan zamanın miktarı için ilkeleri takip etmek
- Öğrenciler ile beklentileri hakkında iletişime geçmek
- Tüm ödevleri bildirmek ve onları kaydetmek için öğrencilere zaman vermek
- Eğitim-öğretim yılı boyunca uygun görüldüğü şekilde ödev projelerini modellemek ve modelleri sağlamak
- Ödevi gözden geçirmek ve vaktinde geri iade etmek
- Ödevi kaydetme ve rapor etme için bir sistem kurmak
- Ödev projeleri için gereken kaynakların ve malzemelerin öğrenciler tarafından kolayca edinilmesini garantiye almak
- Ödev hakkında öğretmenlerle iletişime geçmek için ebeveynlere yollar sağlamak
- Ödev problemlerini ve eksik ödevler ile ilgili konuları erkenden ebeveynlere bildirmek
- Son bitirme tarihi bir haftadan daha fazlasını kapsamaması ve bir okul tatili süresiyle sınırlı olmaması için uzun süreli projeler vermek
- Meslektaşları ile ödev uygulamalarını tartışmak ve her bir sınıf seviyesinde ödev türleri için ilkeler koymak

Ebeveynlere öğrenme amaçlarını iletme, kendi çocuklarının ne öğrendiği ile meşgul olmalarına ve onları anlamalarına yardım eder. Böylece bilgilendirildiği zaman ebeveynler,

bu durumda kendi çocuklarına “Ev ve okuldaki güvenlik kuralları konusunda bugün ne öğrendiniz?” ya da “Maddenin farklı halleri konusunda en ilginç şey nedir?” gibi özel sorular sorabilirler. Öğrenme amaçları hakkında bilgiye erişmek için internet günlükleri, cep telefonu mesajları, e-mailler, mektuplar gibi çoklu seçenekleri ebeveynlere sağlama, onların dahil olmalarına değer veren mesajlar gönderir (Dean vd., 2012). Öğrenme amaçlarını ebeveynlere iletecek kişi elbette öğretmendir. Öğretmen bu yolla ebeveynleri ödev sürecine dahil etmiş olurlar, ebeveynlere de bu süreçte değer verdiklerini hissettirebilirler.

Öğretmenler çok sayıda yolla ödevleri yapılandırabilir ve izleyebilirler. Ödev, öğrencilere ödevleri tamamlayıp tamamlamaları ya da ne zaman ve nasıl tamamlayacakları hakkında önemli ölçüde takdir hakkına olanak tanıdığından dolayı öğrenci farklılıkları büyük rol oynar. (Cooper, 2004). Bu tercih hakkına olanak tanıyan öğretmenlerin ödev sürecinde ne yapması gerektiğini bilmesi bu sürecin daha kontrollü gerçekleşmesi için önemli olabilir.

Usta öğretmenler sınıfta öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmediğinin ölçmek ve materyalleri takviye etmek için ödevi ve sınavı araç olarak kullanır. Öğrenciler kendi masalarında oturarak bilgiyi kavrarlar. Fakat öğrenciler dersler arasında çalışırsa ve düzenli olarak sınanırsa daha iyi öğrenirler (Hazel, 2010). İşlenen derslerden sonra aralarda çalışmayı ve düzenli sınamayı gerçekleştirerek daha iyi öğrenmeyi sağlamada öğretmenlerin ev ödevini faydalı bir araç olarak kullanması öğretmenin eğitim-öğretimdeki tecrübesini de gösterebilir. Ödev sürecinde öğretmene düşen en önemli görevlerden biri de hiç şüphesiz ödevlerin kontrol edilmesi, geri dönüt verilmesi ve düzeltilmesidir.

Ödevlerin öğrenciye faydalı olabilmesi için mutlaka öğretmen tarafından ödevler kontrol edilmelidir. Ödev üzerinde öğretmenin kontrolünün olmaması öğrencileri ödevlerini yapmamaya ya da özen göstermeden yapmaya neden olur. Öğretmen ödevlerin kontrolünü yaparken şu hususlara dikkat etmelidir: yapılan ödevin amacına uygun olma durumu, düzgün ve temiz bir biçimde yapılıp yapılmadığı ve dil kurallarına uygunluğu. Ayrıca öğretmen ödevdeki yanlışları belirtmek için ödev üzerinde işaretleme yapmalıdır. Ancak ilk düzey sınıflarda ve ilk ödevlerde öğrencinin hevesini kırmamak için tüm yanlışlar işaretlenmemelidir, bu durumda önemi büyük olan yanlışlar üzerinde işaretleme yapılmalıdır. Kontrolten sonra öğretmen, kendi yanlışlarını incelemeleri için ödevleri öğrencilere geri vermelidir (Kemertaş, 2003). Bu yüzden öğretmen kontrol etmeyeceği, hakkında geri dönüt vermeyeceği ödevi hiç vermemelidir. Kısa ve uzun süreli ev ödevlerini düzenlemede aileler ve öğrencilere yardım etmek için tüm ödevler hakkında konu ile ilgili bilgi sağlayan ve listeleyen elektronik takvim veya ajanda ile ailelere sağlanabilir (Salend vd., 2004). Ailelere

ve öğrencilere yardım etmede başrol oynayan öğretmenlerin böyle teknolojik ilerlemeleri kullanması onları işinde aktif, çağa ayak uyduran öğretmenler kılabilir.

Deneyimli öğretmenler öğrencilerin her zaman ödevi teslim etmediğini bilirler. Bu problemi ele almak için en az etkili yollardan biri tüm sınıfın önünde suçluları mahcup ettirmektir. Daha iyi bir yol, okul dışındaki ödevlerin sürece nasıl uyduklarını ve öğrencilerin kanaat notundan nasıl etkilendiğini dönem başında açıkça belirtmektir. Öğrenciler sonuçlar aracılığıyla en iyi öğrenirler. Eğer kendi ödevlerini yapmazlarsa onların düzeyi ihmali yansıtır. (Hazel, 2010). Kısaca, öğrenciyi azarlamak ve rencide etmek yerine dönem başlarında açık bir şekilde öğrencilere ödevin etkisini ifade etmek ve bunları notlarıyla somut olarak göstermek daha faydalı bir yol olabilir.

Ödevleri tasarlamada öğretmenler birkaç amacı ve işlevi karşılayabilen bir faaliyeti akılda tutmalıdır. Etkileşimli ödev faaliyetleri; bir becerinin pratiği, sonraki derse hazırlık, kişisel sorumluluk, katılım, ebeveyn-çocuk ilişkileri, ebeveyn-öğretmen iletişimi, ödev hakkında haftalık okul politikası gibilerini içeren birçok amaca hitap edebilir (Voorhis, 2004). Dolayısıyla öğretmenler bir ev ödevi ile birçok amacı karşılayabilen ödevler vererek öğrencinin daha etkileşimli bir etkinlikte uğraşma fırsatı sunabilirler.

Okul ödevleri bilişsel karmaşıklık açısından çeşitlenir. Bazı ödevler sembolik ifadeleri anlamayı ve kullanmayı gerektirir yani öğrenciler zihinden işlemi kullanır ya da elde edilmiş bazı gerçeklerin kanıtını gösterir. Ödevin yapısı, az çok karmaşıklığı tercih eden öğretmenler ile benzer biçimde değişir (Corno, 2000). Dolayısıyla ödevin ne kadar karmaşık olacağını belirleyen öğretmenlerin ödev sürecinde öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alması ve ödevi konu ile ilişkilendirmesi ödevin yapılabirliği açısından önemli olabilir. Bu da öğretmenin ödev sürecinde kendi farkındalığını gösterir.

Öğretmenler öğrencilerin ve ailelerin çıkarlarına daha iyi hizmet etmek için ev ödevini kullanırlar. Bu sorun etkili, tutarlı ve en uygun kanıtlara bağlı olan ev ödevi politikaları ve uygulamaları yaratmak için eğitimcilere yardım etmelidir(Cooper, 2004).

Daha olumlu bir deneyim olan ev ödevini yapma ile ilgilenen öğretmenler, ödevi ceza olarak kullanmaktan kaçınmalıdır (Voorhis, 2004). Eğer bir öğrenme aracının faydalı yönlerinin ağırlıkta olduğuna inanıyorsak onu çocuklara kötü bir unsur olarak göstermekten kaçınmak gerekir. Ödevi bir ceza unsuru olarak görmemek, çocukların ödevine olumlu bir bakış açısı geliştirmesi için daha doğru olabilir.

Ödev yapmaya öğrencileri teşvik etmek için sözel övgü kullanımını birçok sınıfta sık tekrarlanan bir uygulamadır (Hancock, 2000). Buna eğitimde olumlu pekiştirme de denir.

Kemertaş (2003)'a göre öğrencileri daha başarılı ödevler yapmaya ve çalışmaya güdülemek için öğrencilerin orijinal anlatımları ve buluşları sözlü takdir ile değerlendirilmelidir.

Ev ödevinde öğrencinin rolü.

Çocuklar kütüphanelerde, bazen otobüslerde ve arkadaşlarının evinde ödev yaparlar. Bu yüzden ödevin dinamikleri öğretme ve deneme gibi eğitimin diğer klişelerinin dinamiklerinden farklıdır. Okul dışı ortamlarda akademik çalışma yapmak için ihtiyaç, okul ve diğer ortamların en iyisini ve en kötüsünü ortaya çıkarmak için ilginç fırsatlar sunar (Corno, 2000). Ev ödevi bu ihtiyacı karşılarken çocuğun kendisi için çalışabileceği en iyi ortamı seçmede önüne seçenekler sunar.

Aile ve eğitim sistemi, çocuğun eğitiminden ve sosyalleşmesinden sorumlu iki ana kurumdur. Çünkü çocuklar gelişim yıllarının çoğunluğunu bu iki kurum içinde harcarlar (Balli, Demo & Wedman, 1998). Çocukların aile içindeki rol modeller olan anne-baba ve okul içindeki otorite figür olan öğretmen yanında çok zaman geçirmeleri onların kendi sorumluluklarının farkına varmalarında bir fırsattır. Ev ödevi sürecinde de öğrenci üzerine düşen rolü yerine getirmek durumundadır.

Çocuğun rolü aktiftir ve çocuk görevlerini tamamlama sorumluluğunu üzerine almalıdır (Illes, 2008). Ödevi yapma görevi öğrenciye verildiğinden bu süreçte en aktif olması gereken unsur hiç şüphesiz ki öğrencidir.

Ödev sürecinde öğrencilerin sorumlulukları yani rolleri olarak şu maddeler sıralanabilir. Bunlar (Shrewsbury Public Schools, 2002),

- Ödevi yapmak ve ödev açık değilse yardım istemek
- Tüm ödevleri not defterine kopya etmek (4-8 sınıflar), teslim tarihini ve önemli bilgiyi dikkatlice kaydetmek
- Ödevi yapmak için her bir güne bir süre ayırmak
- Çalışmayı kontrol etmek, eğer mümkünse bir yetişkine bunu açıklamak
- Ev ödevlerinde en yüksek kalitede çalışmayı devam ettirmek
- Paketler, ders kitapları, notlar ve çalışma rehberleri gibi tüm gerekli kaynakları eve almak
- Süre dolduğunda okula tamamlanan ödevi getirmek
- Okulda bulunmadığı zamanki ödevleri yapmaktan sorumlu olmak
- Ödünç alınan bazı kaynak materyallerin bakımından ve iadesinden sorumlu olmak

Illes (2008)'e göre ise aslında bir öğrenci ev ödevini tamamlamak için; ödevin ne olduğunu bilmeli ve anlamalı, ödevi kaydetmeli, gerekli materyalleri eve getirmeli, ödevi yapmalı, okul çantasına veya sırt çantasına ödevi geri koymalı, ödevi öğretmene döndürmelidir. Bu görevler yerine getirildiğinde öğrenci kendi sorumluluklarını yerine getirmiştir denilebilir. Özellikle ilköğretim dönemindeki bir öğrenci için bu temel sorumlulukları yerine getirebilmesi o öğrencinin ödev sürecindeki görevlerini başarıyla tamamladığını gösterebilir

Ev ödevinde velinin rolü.

Ödev hem okul hem de aile bağlamında oluşur ancak, ödevin geleneksel uygulamaları bugünün ailelerinin ihtiyaçları ile senkronize olmayabilir. Aileler arasındaki inanılmaz çeşitlilik, ödevin başarılı uygulamasına birçok zorluğu beraberinde getirir. Aileler ekonomik ve kültürel olarak geçmişten daha farklıdırlar. Ve aile yapısı, boşanan ebeveynler ve gitgide artan sıradan karma aileler ile onların artan torunlarından bile daha çok dede-nineleri ile her zamankinden daha fazla çeşitlenmiştir Bugünün aileleri ebeveynlik tarzlarının ve değerlerinin bir türünü sergiler ki onların bazıları öğretmenlerin ve okulların değerleri ile uyumsuz olabilir (Vatterott, 2009). Bu uyumsuzlukların ortadan kalması için velilerin yani ebeveynlerin ev ödevi sürecinde kendi üzerlerine düşen görevleri bilmesi ve yerine getirmesi büyük öneme sahiptir.

Öğretmenler muhtemelen aileler ile nasıl çalışacağı konusunda az eğitime ve rehberliğe sahip olmalarına rağmen veliler, aile profesyonelleri olarak önemli bir rol oynarlar. Hatta giderek çeşitlenen aile yaşamı düzenlemelerine rağmen, hemen hemen öncekine odaklı seçkin araştırma aile katılımı yerine okul ile ilişkili faaliyetlerde veli katılımı konusunda olmuştur. Diğer yerli ve yerleşik olmayan aile üyelerinin olası katılımını görmezden gelinmemelidir (Balli, Demo & Wedman, 1998).

Çocuğun faaliyetlerini ebeveynlerin denetlemesi bir içgüdüdür. Bu nedenle bu denetim genel ve kaçınılmazdır. Bu içgüdü olmasaydı ebeveynler okula çocuklarının göndermek için fedakarlık yapmazlardı. Bu sorular daha sonra uygun olur: Ailelerin yardımı tümüyle saf dışı bırakabilen böyle yönetilen bir devlet okulu olabilir mi? Eğer böyle bir okul mümkün ise o okula arzu duyulur mu? (Brooks, 1916). Bundan dolayı ailenin görmezden geldiği bir eğitim kuruluşuna ailenin kendi çocuğunu göndermesi pek görülen bir durum değildir

Yüksek ve düşük başarılı kişiler arasındaki fark, herkesin ev ödevini yaptığı sınıflarda hiçbir kimsenin ödev yapmadığı sınıflardan daha büyüktür. Daha doğrusu, ev girdileri ve ev ödevleri arasındaki etkileşim etkisi ile tutarlı olan ev ödevinden kazanılan sosyoekonomik

ölçeğin üst kısmına ait olan öğrenciler ödevden kazanır. Oysaki en alt kısımdan öğrenciler etkilenmez (Rønning, 2011). Dolayısıyla aile ile etkileşiminin iyi olduğu ve sosyoekonomik düzeyinin iyi durumda olduğu öğrenciler, ödevden olumlu yönde daha fazla etkilenir denilebilir. Bu da ailenin ve ebeveynin eğitim-öğretim sürecinde olduğu gibi ev ödevi sürecindeki büyük etkisini ve önemini gösterir.

Bazı çocuklar bir ödevde çalışırken bir yetişkinin yanında olmaktan hoşlanırlar. Onlar bir problemi çözerken ya da bir kitaptaki metin parçasını anlamaya çalışırken o yetişkinin dinlemesine ihtiyaç duyarlar. Muhtemelen mutfak masasının veya yemek odasındaki masanın kullanımına izin vermek mümkündür. Ancak çocuğun oturma biçimleri, görünüş düzgünlüğü veya mobilyaya dikkat etmesi gibi hususlarda hiçbir yorum yapılmamalıdır. Bazı çocuklar kurşun kalem çiğneyebildiklerinde, kafalarını kaşıyabildiklerinde veya sandalyeyi sallayabildiklerinde ve hatta müzik dinlediklerinde daha iyi çalışırlar. Ebeveynlerin yorumları ve kısıtlamaları çocuklarda hayal kırıklığına neden olur ve onların zihinsel çalışmalarını engeller. Çocuklar, ebeveynlerin talepleri saygı taşıdığı ve özerkliklerini koruduğu zaman ebeveynlere daha az karşı koyarlar (Ginott, 2003). Bu yüzden çocukların yaptıkları ödevden verim alabilmeleri için ebeveynlerin bir birey olarak kendi çocuklarına gösterdikleri saygının önemi her zaman olduğu gibi ev ödevi sürecinde de büyüktür denilebilir.

Kendi eğitim seviyeleri ne olursa olsun, ebeveynler bir dereceye sahipse veya kendileri adına sıfır seviyesine sahip değilse, çocuklarının eğitiminde çok önemli bir rol oynarlar. Bunu yapmanın iki yolu vardır. İlki, yalnızca ebeveyn olmaktır. Çocuk ebeveyninin onun eğitimi ile ilgilendiğini biliyorsa daha iyi çalışmak için daha eğilimli hale gelir, daha motive olur ve eğitimin önemini bilir. İkincisi, bir yetişkin olarak çocuğun öğrenme sürecinde uygulanabilecek beceriler vardır (Byrne & McGavin, 2004).

Birinci sınıftan itibaren ebeveynlerin tutumları, ödevin kesinlikle çocuğun ve öğretmenin sorumluluğu olduğu şeklinde olmalıdır. Ebeveynler çocukları ev ödevi konusunda azarlamamalıdır. Öğretmenin isteklerine aykırı olsa da ev ödevleri çocukların çağrısı dışında denetlenmemeli veya kontrol edilmemelidir. Aksi halde ebeveynler ödev sorumluluğunu üstlendiğinde çocuklar onlara izin verir ve ebeveynler bir daha asla bu esarettan kurtulamazlar. Ev ödevleri çocuğun elinde ebeveynleri cezalandırmak, şantaj yapmak ve sömürmek için bir silah haline gelebilir. Ebeveynler, çocuğun ödevlerinin dakikası dakikasına daha az ilgi gösterebilir ve bunun yerine çok net bir şekilde ödevin çocuğun sorumluluğu olduğunu, işin bizim için ne ise ödevin de onun için o olduğunu çocuğa iletirlerdi büyük bir sefaletten kaçınılabilir ve aile hayatına büyük bir neşe katılabilirdi (Ginott, 2003).

Ev ortamları, yardım bakımından çeşitlenir (Corno, 2000). Bu yardım çeşitleri anne-baba, kardeşler, yakın akrabalar, eve gelen arkadaşlar ya da özel ders öğretmenleri olabilir. Bu bakımdan ebeveynlerin bu yardım görevini üstlenenleri sürekli denetim altında tutarak süreci dikkatle yürütmeleri öğrencinin ödev başarısı yönünden önemli olabilir.

Ebeveynlerin çocuklarının eğitimine dahil olabilmelerinin en doğrudan yollarından biri, ev ödevlerine yardımcı olmaktır (Byrne & McGavin, 2004). Okulda o gün hangi konunun işlendiğinden haberdar olmada, öğrencinin hangi noktalarda zorlandığı ve eksiklerinin neler olduğunu görmede, bunları öğretmenle paylaşmada bir çok fırsat sunması yönünden ev ödevi ebeveynleri kendi çocuklarının eğitimine dahil olmasını sağlayabilir.

Ebeveynler yardımlarını tutumlu bir şekilde fakat anlayışlı bir şekilde vermelidir. Ders anlatmaktan ziyade dinlemelidir. Yolu göstermeli ama yolcunun kendi gücüyle hedefe ulaşmasını beklemelidir. Ebeveynin ders vermemesi zorunludur. Hedef, çocuklara ebeveynlerin dışında bir birey olduklarını ve kendi başarı ve başarısızlıklarından sorumlu olduklarını bildirmektir. Çocuğa kendi merkezli ihtiyaç ve hedefleri ile bir birey olarak tecrübe kazanma izni verildiğinde, o çocuk kendi yaşamı ve istekleri için sorumluluk almaya başlar (Ginott, 2003). Ödevde de bu bireysel tecrübe kazanmanın önemi büyüktür. Burada ebeveynin bu konudaki hassasiyeti büyük önem teşkil edebilir.

Ev ortamı, çalışma için pozitif veya negatif bir atmosfer yaratma yoluyla süreci etkiler (Cooper, 2004). Dolayısıyla ev ortamını oluşturan ailenin, eğitim sürecindeki sürecinde olduğu gibi ödev sürecindeki rolü de büyüktür. Evde çocuk için olumlu bir hava oluşturma görevi evin yöneticileri hükmünde olan anne-babaya düşmektedir. Bundan dolayı evdeki çevresel ortamı anne-baba etkili ilkeleri gerçekleştirme ile başarabilir.

Özenli ve verimli davranışı destekleyebilen çevresel olayların bir diğeri, ebeveynlerin kendi çocuğuna hangi yolla komut vereceği konusudur. Eğer komutlar uygun şekilde verilirse çocukların bir işin sonunu getirmeleri ve uyumlu olmaları büyük olasılıkla gerçekleşir. Aksine, ebeveynler sinirli olduğunda sıklıkla meydana gelen yanlış verilen talimatlar, tipik olarak etkisiz olur. Ebeveynler komutların nasıl verileceği hakkında ilkelerden geniş ölçüde belirgin, kısa ve mantıklı şekilde yararlanabilir. Etkili komutların nitelikleri şöyledir (Power, Karustis & Habboushe, 2001):

- Dikkat dağılımlarını minimuma indirmek.
- Bir komut verdiğinde çocuk ile göz temasını sürdürmeyi denemek.
- Bir seferde belirli bir davranışa odaklanan talepleri kısa ve öz şekilde ifade etmek.

- Bir açıklama olarak komutu vermek, bir diğer deyişle, bir soru veya bir lütuf şeklinde talepleri ifade etmemek.
- Mantıklı ve yapılabilir komutlar vermek. Çocukları başarısızlığa götüren komutlar vermekten kaçınmak.
- Komutu duyan ve anlayan çocuğu doğrulamak.
- Çocuk komutu gerçekleştirmediği takdirde sizin söylediğiniz ile neyi kastettiğinizden ve takip etmek için hazır olduğunuzdan emin olmak. Bir emir verdikten sonra çocuğun ne yaptığını izlemek ve onun eylemlerine bağlı olan sonuçları bildirmek.
- Bir sonucu yerine getirmeden önce, bir komutu kaç kere tekrar etmeyi istediğini çocuğa açık açık anlatmak.
- Çocuğun senin talimatını harfi harfine yerine getirmeye başladığında övmek. Bu etkili komutlar günümüzde de birçok çocukta görülebilen Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu olan öğrencilerin ev ödevi sürecinin doğru şekilde gerçekleşebilmesi için daha da önemli hale gelebilir.

Ev ödevleri ile ilgili "Bana bak, bundan böyle hafta sonları da dahil olmak üzere her gün öğleden sonra yazım konusunda çalışacaksın." ya da "Sana ödevini hatırlatmaktan bıktım ve yoruldum. Baban ödevlerine odaklandığını göreceksin! Yapmazsan sen üzülürsün" gibi günlük öfkelenmeleri önlemek önemlidir (Ginott, 2003). Çünkü her öfke çocukta baskı yaratacağı için çocuğun ödevine yönelik tutumu daha da olumsuz yönde etkilenebilir.

Ödev sürecinde ebeveynlerin sorumlulukları yani rolleri olarak şu maddeler sıralanabilir. Bunlar (Shrewsbury Public Schools, 2002),

- Öğrenme sürecinin bir parçası olarak ödevine karşı olumlu bir tutumu desteklemek ve teşvik etmek
- Öğrenci çalışmasının kalitesi için beklentileri güçlendirmek ve anlamak
- Çocuğun ödevini organize etmesine ve bitirmesine yardım etmek için ihtiyaç duyulan yapıyı, bir mekanı ve araçları sağlamak
- Denetim ve desteği sağlamak için hazır olmak ancak ödevleri yapmamak
- Ev ödevleri için uygun olan yardımın miktarını anlamak
- Öğrenci ve onun öğretmeni ile sık sık iletişime geçmek, ödev endişesi olduğunda öğretmene geri bildirim vermek
- Ebeveyn ödev klinikleri gibi fırsatlardan yararlanarak öğrenciye yardım etme için strateji ve teknikleri öğrenmek

Eğer ödev defteri okulda bırakılırsa yani unutulursa ebeveynler kendi çocuğuna bir ev ödevi vermelidir. Örneğin, ebeveynler kendi çocuğuna çözmek için matematik problemi ya da sözlükten tanımlamak için bazı kelimeler verebilir. Ödevin yapısı önemsizdir. Önemli olan kendi çocuğuna şunu öğretmektir: Ödev yapmaktan kaçmanın tek yolunun ancak o gün için ödev olmadığını gösteren bir ödev kağıdını eve getirmektir. Dolayısıyla çocuğun kendi ödevlerinin neler olduğunu kaydettiği kağıdını ya da defteri eve getirmediğinde ödevden muaf olduğunu düşünmesini önlemede anne-babanın bu müdahalesi önemli olabilir (Illes, 2008). Ödevin çocuğun kendi görevi olduğunu ve bunu aksatamayacağını öğrenciye benimsetmede bu yöntem ebeveynlerin doğru tutumlarından biri olarak görülebilir.

Ebeveynler okul dışında çocuklarının zamanını kontrol etme hakkına sahiptir. Ebeveynler, sıklıkla aşırı ödevden dolayı öğrencilerin izci toplantıları veya piyano dersleri gibi aktiviteleri kaçırmak zorunda bırakılmasından şikayetçilerdir. Dini, kültürel ve ailevi geleneklere de ayrıca saygı gösterilmelidir. Bazı toplumlarda, belli akşamlar çoğu çocuk kutsal mekanlara katıldığı için o akşam ödev verilmez. Aile ile harcanan zaman okul ödevlerinden daha öncelikli olduğunda bazı kültürlerde Cumartesi ve Pazar günleri tatil günleri olarak düzenlenir. Bu örnekler hafta sonunda veya tatil süresince ödevi saf dışı bırakmak için yalnızca birkaç sebep sunar (Vatterott, 2009).

Kendi çocuklarının ilerlemesi ile günlük olarak ilgilenen ebeveynler olanağa sahiplerse çocuklarının ev çalışmasını denetleyeceklerdir. Bu durum okulda alıştırmaları hazırlamak için çocuğa yardım için öğretmen tarafından önlem alınmasına bakılmaksızın doğrudur (Brooks, 1916). Çocuklar ödevlerini okul dışında yaptıklarından dolayı ödevler öğretmenler tarafından denetlenmez (Corno,2000). Burada ödevin denetlenmemesinden kasıt öğretmenin ödevin yapım sürecinde öğrencinin yanında olmamasından kaynaklanabilir. Evde bu denetimden sorumlu olan faktörlerin ebeveynler olduğu söylenebilir.

Ödev sürecinde ebeveynin rolü aktif olmadan ziyade destekleyicidir. Ebeveynler süreci kolaylaştırmak gerekli olan yapıyı evde sağlamalıdır. (Illes, 2008). Ödev öğrenciye yapması için verilir, aileye ya da anne-babaya değil. Bundan dolayı bu süreçte asıl aktif olması beklenen etken unsur da öğrencidir. Ebeveynler kendi çocuklarını ödev yapmaları için gerek evdeki sosyal ortamı gerek mekansal ortamı çocuğun rahat çalışılabileceği bir ortam haline getirerek ona destek olmalıdır.

Bazı çocuklara ev ödevi vermeyen çok iyi okullar var. Bu okullardaki öğrenciler, altı ve yedi yaşlarında tıpkı ödevlerle mücadele eden öğrenciler kadar çok akıl edinmiş ve bilgelik kazanmış gibi görünürler. Ancak ödevin esas değeri, çocuklara kendi başlarına çalışma tecrübesi kazandırmasıdır. Çocuğun bu değere sahip olması, onun ufak yardımlar ile

başkalarından bağımsız olarak çalışabilmesi ile mümkündür. Bunun için de ödevin çocuğun kapasitesine göre ayarlanması gerekir. Doğrudan yardım, çocuğa anne-babanın katılımı olmadan kendisinin çaresiz olduğu mesajını verebilir. Bununla birlikte dolaylı yardım çocuğa faydalı olabilir. Örneğin çocuğun özel bir alana, uygun bir masaya, referans kitaplara ve bilgisayara erişimine sahip olması sağlanabilir. Ayrıca mevsimlere göre ödevin doğru zamanını belirlemede çocuğa yardımcı olunabilir. İlkbaharın ve sonbaharın ikinci vaktinde, bir çocuğun akli kesinlikle ilk önce oynamaya, daha sonra ödevine yönelecektir. Kışın soğuk günlerinde, evde televizyon varsa sonraki seçenek olmalı, ev ödevi en başta gelmelidir. (Ginott, 2003). Bu tür ayarlamaları yapacak olan ebeveynler yol gösterici yani rehber konumunda olmalıdır.

Nasıl ki çocuğun başarılı olmasına yardım etmek için ebeveynin etkililik algısı; kişisel deneyimlerin, dolaylı deneyimlerin, sözel uyarılmanın ve duygusal iknanın işletimi yoluyla geliştirilirse, çocuğun eğitim deneyimlerine ebeveyn katılımı da çocuğa faydalı gelişimin önemli ve güçlü kaynaklarını sunar. Örneğin, ebeveynler okul çalışmalarını gözden geçirir ve çocuğun okul performansına iltifatlarda bulunur veya doğrudan ve dolaylı öğretimi sağlar, anne veya baba çocuğa etkililiğin deneysel kaynaklarını sunar. Tüm bu rollerin sonucunda ebeveynler sınıftaki başarıyı doğrularlar, akademik başarının olumlu değerini güçlendirirler, akademik başarıya olanak veren becerileri geliştirmede katılımda bulunurlar (Hoover-Dempsey & Sandler, 1995). Ev ödevi de doğru uygulandığında çocuğun başarısını olumlu yönde etkileyecek bir araç olduğu için sınıftaki başarıyı destekleyen bir çalışma olarak ebeveynlerin çocuğun bu başarı deneyimine katılması ve bu başarıyı değerli görmesi, çocuğun ödevine ve başarıya yönelik inancını artıracakı söylenebilir.

İlgili Araştırmalar

Ödevin veya ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına katkı sağlayıp sağlayamaymasının yıllardan beri tartışılmasına konu olmasının yanı sıra ödevlerin olumlu ve olumsuz etkilerinin neler olduğunun ortaya çıkarılması, ev ödevi sürecinde yaşanan sorunlar, özellikle öğretmen ve velinin dikkate alınması gereken ve her zaman güncelliğini koruyan bir konu olması ödevi eğitimsel araştırmalarda dikkate alınması gereken bir konu haline getirmiştir. “İlgili Araştırmalar” başlığı altında ödevine ve ev ödevine ilişkin özel bir alanyazın derlemesi sunulmuştur. Ev ödevi konusunda daha önce yapılan çalışmalar arasındaki ilişkilerin, benzerliklerin ve farklılıkların ortaya konulmasını içeren bir sentez yapılmıştır. Ödev ve ev ödeviyle ilgili mevcut araştırmalar dikkatli bir şekilde incelendikten, belli kuramsal veya kavramsal çerçeve etrafında derlendikten sonra eğitimde ev ödevine genel bir çerçeveden bakılmış, özel alt başlıklara doğru ilerletilip bir özetle sonlandırılmıştır.

İlgili alanyazına bakıldığında eğitim-öğretim sürecinde ev ödevi ile ilgili birçok araştırmanın yapıldığı görüldüğü gibi ev ödevinin psikoloji, bilişim ve teknoloji gibi farklı alanlarla bağlantı kurulduğu araştırmalarda yapılmıştır. Ancak araştırmanın konusu eğitim-öğretim alanıyla ilgili olduğu için “İlgili Araştırmalar” bölümünde daha çok eğitim alanında ev ödevi konusunun üzerinde dikkatle durulmuştur.

İlgili alanyazınla ilgili çoğunlukla ev ödevinin akademik başarıya katkısı olup olmadığı ile ilgili araştırmalara rastlanmıştır. Bunun dışında bir de ev ödevine ilişkin tutum ve görüşlerin incelendiği çalışmalarla çoğunlukla karşılaşmıştır. Bu yüzden araştırmanın “İlgili Araştırmalar” bölümünde 2 temel alt başlıkta alanyazındaki çalışmaların farklılıklarına ve benzerliklerine vurgu yapılarak incelenmiştir:

Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisinin incelendiği çalışmalar.

Eğitim-öğretimde ilgili alanyazın incelendiğinde ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisinin incelendiği çok sayıda çalışma yapıldığı görülmüştür. Alanyazında yapılan çalışmaların bir çoğu verilen ev ödevinin öğrencinin akademik başarısını artırdığı görüşüne sahip (Dettmers, Trautwein & Lüdtke, 2009; Duban, 2016; Eren & Henderson, 2011; Flunger vd., 2015; Topcubaşı, Gökçedağ & Gündüz, 2017; Trautwein, 2007) iken bazıları ev ödevi ile başarı arasında ilişki diğer eğitim devrelerinde etkili olduğu halde bu ilişkinin ilköğretim birinci kademedeki yani ilkokulda pek güçlü ve etkili olmadığını göstermiştir (Farrow, Tymms & Henderson, 1999; Núñez vd., 2015). Bu araştırmalar özellikle ilkokullarda verilen ev ödevlerinin amaçlarına, miktarına, harcanacak süreye ve verilme sıklığına daha önemle dikkat edilmesi gerektiğini göstermektedir. Bazı araştırmalar da ev ödevlerinin ilkokullarda öğrenilecek olan yeni konunun içeriğinin tanıtılmasında ve öğrencilerin aktif katılımlarının teşvik edilmesinde etkin rol oynadığı vurgulamaktadır (Marković vd. 2010). Araştırmaların bazıları ise ev ödevi vermenin öğrencinin akademik başarısına bir etkisi olmadığını (Kapıkıran & Kıran, 1999) göstermektedir.

Araştırmaların bazıları ise sosyoekonomik düzeyin üst kısmına ait olan öğrenciler, ev ödevleri verildiğinde daha iyi performans gösterirken en düşük bölümdeki öğrencilerin etkilenmediğini göstermiştir (Rønning, 2011). Rønning (2011)'in yaptığı araştırmayı diğer araştırmalardan ayıran farklı özelliği ise ev ödevini vermenin öğrenci başarısı üzerinde heterojen bir etkisinin olup olmadığını analiz etmeye yönelik ilk ampirik yani deneysel çalışma olmasıdır. Araştırmaların bazıları ise ödev sürecinin ilk aşaması olan “belirli bir amaç ile ödevi tasarlama” aşamasında öğretmenin rolünün önemine vurgu yapmış ve verilen farklı öğretimsel amaçlara hizmet eden ödev türlerinin bazılarının başarı ile olumlu yönde ilişkili olduğu halde bazılarının başarıya herhangi bir ilişkisi olmadığını göstermiştir (Rosário vd.,

2015). Ödevin yapılma sıklığı ile başarı arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaların bazıları ise ödevin sıklıkla yapılmasıyla yani günü gününe yapılmasıyla başarı arasında ters orantılı bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır (Farrow vd., 1999).

İlgili alanyazında ev ödevine harcanan zaman ile başarı arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalar da yapılmıştır. Bu araştırmaların bazıları ev ödevine harcanan zaman ile başarı arasındaki pozitif bir ilişki olduğunu göstermiştir (Dettmers vd., 2009). Bazıları ise ödev harcanan zamanın öğrencilerin sınıf düzeylerine göre sınırlandırılmasını içeren ev ödevi politikalarının oluşturulması gerektiğini bildirmiştir (Fairbanks, Clark & Barry, 2005). Öğrenciler tarafından tamamlanan ödev miktarı ile başarı arasında ilişki olmadığını sonucuna varılan çalışmalar da vardır (Rosário vd., 2015). Ödev tamamlamanın göstergeleri olarak güçlü akademik beceriler, sınıfa bağlılık ve okulda şiddetin önemli göstergeler olduğunu ortaya koyan çalışmalar da vardır (Bang, Suárez-Orozco & O'Connor, 2011). Öğrencilerin ev ödevi performansını ve ödev durumlarını değerlendirmek için ölçekler geliştiren ve bu ölçeklerin öğrencilerin ev ödevi performanslarını ölçmede kullanılabilir olduğu sonucuna varan araştırmalar da vardır (Power, Dombrowski, Watkins, Mautone & Eagle, 2007). Ayrıca ev ödevi performansını arttırmaya yönelik eylem araştırmaları da yapılmıştır (Yuladır & Doğan, 2009).

Tüm bunların dışında ilgili alanyazına bakıldığında ilköğretimde ev ödevlerine yönelik olan etüt çalışmalarını inceleyen araştırmalar da vardır (şahin & Boyacı Altınay, 2008). Ayrıca ev ödevlerinin dil öğrenme ve yabancı dil öğrenme üzerindeki etkisinin vurgulandığı araştırmalar yapıldığı gibi (Kılıç, 2019; Sönmez Ektem & Yıldız, 2017), Özel Eğitim ve Psikoloji alanında da ev ödevinin önemini vurgulayan çalışmalara da sıklıkla rastlanmaktadır (Bryan & Burstein, 2004; Ros, Hernandez, Graziano & Bagner, 2016; Tuncer & Altunay, 2009). Bununla birlikte öğrencilerin ev ödevlerini yaparken zevk, gurur, kaygı, öfke ve can sıkıntısı gibi ödev duygularını araştırdıkları ve sınıf esnasında deneyimledikleri duygularla bu duyguları karşılaştırdıkları çalışmalara da rastlanmıştır (Goetz vd., 2012). Ayrıca internet tabanlı ev ödevlerinin öğrenci başarısına katkı sağlamadığını ifade eden çalışmalar da vardır (Gök, 2013). Öğrenme-öğretme sürecine önemli katkıları olan ev ödevini tüm boyutlarıyla ortaya koyan, öğrencilerin, öğretmenlerin ve ebeveynlerin rollerini vurgulayan araştırmalar da vardır (Demirbaş, 2011; Aksu, 2018). Ödev ve yönelik çocukların motivasyonunda ebeveynlerin kendi çocuklarının ödevine katılım türlerinin rolüne ve ebeveynlerin katılımının kalitesinde bu görev için ebeveynlerin kendi motivasyon türlerinin rolüne dikkat çeken araştırmalara da rastlanmıştır (Katz, Kaplan & Buzukashvily, 2011) .

Ev ödevlerine yönelik görüşlerin ve tutumların incelendiği araştırmalar.

İlgili alanyazın incelendiğinde gerek yurtiçinde gerek yurtdışında yapılan araştırmalara bakıldığında bu araştırmada da olduğu gibi ödev hakkında görüşlerin ve tutumların ortaya konulduğu birçok araştırmaya rastlanmıştır. “Ev Ödevi” hakkında yapılan araştırmalar, bu konuda ortak bir anlayışın olmadığını göstermektedir. İlgili alanyazın incelendiğinde, ödevin paydaşı olan öğretmen, öğrenci ve velilerin ev ödevleri hakkındaki düşünceleri arasında benzerlikler olduğu gibi uyumsuzluklar da göze çarpmaktadır.

Bu araştırmaların bir kısmı ilkokullarda, bir kısmı ortaokullarda, bir kısmı liselerde, bir kısmı üniversitelerde yapılmış iken bazı araştırmalar ise birden çok eğitim basamağını ele almıştır. Bir eğitim düzeyinin her basamağından veri alan çalışmalara rastlandığı gibi Araştırmaların bir kısmı Coğrafya, Fen ve Teknoloji, Türkçe, Kimya, İngilizce gibi alanlarda tek bir derse yönelik verilen ev ödevlerine ilişkin görüşlere odaklanırken bazı araştırmalar ise verilen ev ödevlerinin hepsine genel bir fikir belirtmeye yönelik görüşlere odaklanmıştır. Araştırmaların büyük çoğunluğu nitel bir yaklaşımı benimsemiş ve veriler daha çok yarı yapılandırılmış görüşme formları ile toplamıştır. (Aydın, 2011; Baynazoğlu, 2019; Büyüktokatlı, 2009; Calp, 2012; Duban, 2016; Ersoy ve Anagün, 2009; Gedik & Orhan, 2013; Ilgar & Ilgar, 2012; Kılıç, 2019; Özer & Keskin, 2015; Özer & Öcal, 2012; Özer & Öcal, 2013; Sönmez Ektem & Yıldız, 2017; Tas, Vural & Öztekin, 2014; Topcubaşı vd., 2017; Turanlı, 2009; Yücel, 2004; ...). Bunun yanı sıra ilgili alanyazında tutumların ve tercihlerinin belirlenmesi için geliştirilmiş ölçeklere ve anketlere de rastlanmıştır (Deveci & Yiğit, 2015; Özer & Öcal, 2012; Yücel, 2004).

İncelenen ilgili alanyazına bakıldığında araştırmaların bir kısmı öğrenci görüşleri üzerine odaklanırken (Aydın, 2011; Calp, 2012; Gedik & Orhan, 2013; Kılıç, 2019; Özer & Öcal, 2012; Yücel, 2004) bir kısmı öğretmenlerin görüşleri üzerine odaklanmıştır (Baynazoğlu, 2019; Büyüktokatlı, 2009; Duban,2016; Ersoy & Anagün, 2009; Ilgar & Ilgar, 2012; Özer & Öcal, 2013; Sönmez Ektem & Yıldız, 2017; Tas vd., 2014; Topcubaşı vd., 2017; Turanlı, 2009), bir kısmı ise velilerin görüşleri üzerine odaklanmıştır (Dumont vd., 2011; Kukk, Rajalaane, Rei & Piht, 2015; Ozer & Keskin, 2015). Öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerinin bir arada alındığı araştırmalara az sıklıkta rastlanmıştır (Cooper, Lindsay & Nye, 2000; Demirbaş, 2011; Yar Yıldırım, 2018). Okul müdürlerinin yani yöneticilerinin görüşlerinin alındığı araştırmalara çok az rastlanmıştır (Ndebele, 2018). Oysaki okullarda ev ödevi politikalarının oluşturulması gelişmiş yabancı ülkelerde sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Bu politikaların uygulanabilmesinde önemli rolleri olan yöneticilerin görüşlerine

yer verildiği çalışmalara da alanyazında sıkça rastlanmalıdır ki yurt içinde de bu araştırmalar yaygınlaşabilsin ve uygulamaya dönük önlemler alınabilsin.

Özetle, ilgili alanyazın dikkatle incelendiğinde sınıf dışı öğrenme-öğretme etkinliği olan ev ödevinin sadece Eğitim alanındaki araştırmalara değil, aynı zamanda birçok disipline ve alana araştırma konusu olduğu görülmektedir. devin geçmişten beri süregelen eğitim tartışmalarında sıkça karşılaşılan bir konu olması, kendi içerisinde birçok paydaşı barındırması, bu paydaşlara farklı roller yüklemesi, amaca uygun olarak uygulanması sürecinde belli kuralların yerine getirilmesine dikkat çekmesi, akademik başarıya etkisinin olup olmadığının merak edilmesi, dev sürecine katılan bireylerin fikirlerinin, görüşlerinin ve algılarının ortaya koyularak yanlış ve doğru uygulamaların belirlenmesi, bu süreçteki eksikliklerin giderilmesi ve bu ğretim aracının değişime ve gelişime açılması gibi özellikler ev ödevini araştırmalarda incelenmeye değer bir konu haline getirdiği söylenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırma Yöntemi

Bu çalışma, nitel araştırma modeli çerçevesinde yürütülmüştür. Nitel araştırma, sosyal olguları doğal ortamında yani ilişkili buldukları çevre içerisinde gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya koyarak araştırmayı ve anlamayı ön plana alan çoğunlukla değişkenlik ve yeniden düzenlemeye açık olan esnek bir yaklaşımdır. Bu çalışma, nitel araştırma desenlerinden biri olan “olgu bilim (fenomenoloji)” deseni kapsamında yürütülmüştür. Olgu bilim çalışmalarında genellikle belli bir olguya ilişkin bireysel algıların veya perspektiflerin ortaya çıkarılması ve yorumlanması amaçlanır (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Bu çalışmanın da ev ödevinin ilişkili bulunduğu çevreyle yani öğrenci, öğretmen ve velileri içine alan bir çevre içerisinde gerçekçi ve bütüncül bir şekilde bir şekilde öğrenci, öğretmen ve veli görüşlerinin ortaya koyulmasını ve anlaşılmasını esas alması ve daha sonra yeniden düzenlemeye açık olmasından dolayı esnek bir yaklaşım olan nitel araştırma çerçevesinde yürütülmüştür. Ayrıca bu çalışmada ev ödevine ilişkin öğrenci, öğretmen ve velilerin bireysel algılarının ve bakış açılarının ortaya konulması ve yorumlanması amaçlandığı için çalışma olgubilim deseni kapsamında yürütülmüştür.

Evren ve Örneklem

Nitel araştırma yöntem ve tekniklerinin tercih edildiği eğitim bilimlerine yönelik araştırmalarda çoğunlukla araştırma küçük bir örneklem üzerinde gerçekleştirilir (Patton, 2014). “Evren”, genelde herhangi bir araştırmacının ulaşamayacağı kadar büyük olduğundan dolayı bilim insanları belirli özelliklerin evrende normal dağıldığı ilkesine dayanan olasılık kuramından pratik bir araştırma aracı olarak “örneklem” kavramını keşfetmişlerdir. Örneklem evreni temsil etme gücüne sahip olan sınırlı sayıda birey, olay ve olguyu araştırma kapsamına dahil edilen çoğunluktur. Ancak nitel araştırmalarda, nicel araştırmalardaki gibi genelleme yapmayı mümkün kılma zorunluluğu olmadığından dolayı olasılık temelli örnekleme yöntemlerinin yerine daha çok kendi geleneği içerisinde gelişmiş olan ve çoğu durumda olgu ve olayların keşfedilmesinde faydalı olan amaçlı örnekleme yöntemleri tercih edilmektedir. (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Araştırmanın evrenini, Erzurum ilindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri, ilkokullarda eğitim-öğretim gören öğrenciler ve ilkokula giden çocuğu olan veliler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Erzurum ili merkez ilçelerinde (Palandöken ve Yakutiye) ilkokulda (1. 2. 3. ve 4. sınıf) öğrenim gören farklı üç ilkokuldan 120 öğrenci, 36 öğretmen, 76 veli oluşturmaktadır.

Bu araştırmada nitel araştırma geleneği içerisinde şekillenen amaçlı örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemede amaç, görece olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örnekleme problemlerine taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır. Bu örnekleme yönteminde amaç asla çeşitliliği sağlayarak evrene genelleme yapmak değildir. Burada amaç çeşitlilik gösteren durumlar arasında ne tür ortaklıkların ve benzerliklerin aynı ölçüde de farklılıkların olduğunu ortaya koymaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu araştırmada da ilkokulda ev ödevi konusuna taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtarak sosyoekonomik düzeyi düşük, normal ve yüksek olan 3 ayrı ilkokuldan hem öğrenciler hem öğretmenler hem de veliler örneklem olarak seçilmiştir.

Veri Toplama Tekniği ve Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verileri, ilkokuldaki öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ev ödevine yönelik görüşlerini incelemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Merriam (2013)' a göre nitel çalışmalarda görüşmeler daha az yapılandırılmış nitelikte olmalı ve açık uçlu sorulardan oluşmalıdır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler araştırmaya katılan bireylerin algılanan olayları kendi cümleleriyle ifade etmelerine olanak tanır. Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formları; “Öğrenci Görüşme Formu”, “Öğretmen Görüşme Formu” ve “Veli Görüşme Formu” olmak üzere her biri beş açık uçlu sorudan oluşan üç görüşme formu kullanılmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği, yapılandırılmış görüşme tekniğinden biraz daha esnek bir yapıya sahiptir. Bu teknikte, araştırmacı önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılı yanıtlar vermesini sağlayabilir. Eğer kişi görüşme esnasında belli soruların yanıtlarını başka soruların içerisinde yanıtlamış ise araştırmacı bu soruları sormayabilir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği sahip olduğu belirli düzeyde standartlık ve aynı zamanda esneklik nedeniyle eğitimbilim araştırmalarına daha uygun bir teknik görünümü vermektedir (Türnüklü, 2000). Bundan dolayı araştırmada veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Araştırmanın veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşme formudur. “Görüşme formu, araştırma problemi ile ilgili tüm boyutların ve soruların kapsanmasını güvence altına almak için geliştirilmiş bir yöntemdir” (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Yani görüşme formunun belirli bir konuda farklı bireylerden aynı tür bilgiler elde etmek amacıyla hazırlandığını söyleyebiliriz. Bireysel görüşmede, katılımcı ile görüşmeyi yapan kişi arasında kimse bulunmadığı için kişiye özel bilgiler elde edilebilir (Karasar,2014). Bu amaçla araştırmacı tarafından öğrenci, öğretmen ve velilerin ilkokulda verilen ev ödevlerine yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış bireysel görüşme formu ile sorular sorulmuş ve bu yolla veriler toplanmıştır.

Bu veri toplama aracının geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması açısından şu çalışmalar yapılmıştır: Görüşme formu, uzman görüşü alınarak, araştırmanın konusunu en etkili şekilde yansıtabilecek şekilde oluşturulan açık uçlu sorularla hazırlanmış ve görüşmeler katılımcılara 20 dk gibi bir süre tanınarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel bir çalışma olduğundan dış geçerliliği yani tekrar edilebilirliği içinde bulunulan ortama ve bireylere göre değişebilir. Bu yüzden aynı sonuçlara ulaşmak mümkün olmadığından genellenemez. Araştırmacı cevaplanmasını istediği soruları cevaplandırırken katılımcıların içtenlikle soruları cevaplamalarını istemiştir. Bu da araştırmada elde edilen verilerden çıkan sonuçların inandırıcılığını yani iç geçerliliğini korumasına destek olacaktır.

“Görüşme formu, araştırma problemi ile ilgili tüm boyutların ve soruların kapsanmasını güvence altına almak için geliştirilmiş bir yöntemdir”(Yıldırım ve Şimşek, 2013). Yani görüşme formunun belirli bir konuda farklı bireylerden aynı tür bilgiler elde etmek amacıyla hazırlandığını söyleyebiliriz. Bireysel görüşmede, katılımcı ile görüşmeyi yapan kişi arasında kimse bulunmadığı için kişiye özel bilgiler elde edilebilir (Karasar,2014). Bu amaçla araştırmada öğrenci, öğretmen ve velilere ödev hakkındaki görüşlerini ayrı ayrı ortaya koymak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış aynı amaca hizmet eden 3 ayrı yarı yapılandırılmış bireysel görüşme formu ile sorular sorulmuş ve bu yolla veriler toplanmıştır. Ek-1, Ek-2 ve Ek-3’te öğrenci, öğretmen ve veli görüşme formlarına yer verilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın verileri açık uçlu sorulardan oluşan 3 ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu vasıtasıyla elde edilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formlarındaki açık-uçlu sorular, araştırmanın 15 alt problemine ilişkin bilgileri toplamaya yönelik olarak hazırlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarındaki veriler öğrencilerle yüz yüze görüşülerek toplanmış iken öğretmenlerle ve velilerle ise görüşme formları aracılığıyla gönüllülük esasına dayalı olarak toplanmıştır.

Süreç/Uygulama

Araştırma sürecinde ilgili literatür taraması yapılarak ilkokulda verilen ev ödevlerine yönelik öğretmen, öğrenci ve veli üçlüsünü birlikte içine alan bir araştırma yapıp yapılmadığı, yapılan araştırmaların hangi amaca yönelik yapıldıkları incelenmiştir. Araştırma sürecinin başlangıcından bitimine kadar ilkokulda verilen ev ödevine ilişkin kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar kısmı günden güne kaynak sayısı arttırılarak incelenmesine ve bu kaynakların araştırmaya eklenmesine devam edilmiştir. Bu kaynak taramalarına ve incelemelerine dayanarak öğretmen, öğrenci ve veliler için aynı amaca hizmet eden fakat farklı gruplarda daha anlaşılır olması için farklı ve alternatif sorular ile her grup için 5 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formları araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Bu araştırma sorularına uzman görüşleri alınarak netlik kazandırılmış ve öğrenciler, öğretmenler ve veliler için 3 ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Bu yarı yapılandırılmış görüşme formları için sosyoekonomik düzeyi düşük bir ilkokul, sosyoekonomik düzeyi normal bir ilkokul ve sosyoekonomik düzeyi yüksek özel bir ilkokul olmak üzere 3 ayrı ilkokul seçilmiştir. Bu ilkokullarda okuyan öğrencilerin, o ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin ve o ilkokullarda çocuğu olan velilerin çok az bir kısmına (16 öğrenci, 12 öğretmen, 12 veli) pilot uygulama ile uygulanmıştır. Pilot uygulama için hazırlanan soruların içerik analizi yapılmış ve anlamlı ölçüde veri sağlayacak düzeyde olup olmadıkları belirlenmiştir. Böylelikle görüşme formlarında yer alan sorulara karar verilmiştir. Toplanan yarı yapılandırılmış görüşme formlarında öğrenciler” Ö1,Ö2,Ö3,..” şeklinde, öğretmenler M1,M2,M3,..” şeklinde veliler ise “V1,V2,V3,..” şeklinde numaralandırılmışlardır. Bu numaralandırmaların bazıları Bulgular bölümünde tablolardaki temalara yönelik cevap veren katılımcılar olarak doğrudan örneklendirilmiştir. Görüşme formlarına Ek-1, Ek-2 ve Ek-3’te yer verilmiştir. Bu görüşme formları netleştirildikten sonra araştırmanın asıl uygulaması, İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nden araştırmanın uygulanması için gereken izinler alındıktan sonra yapılmıştır. Gerekli izinlere Ek-4’te yer verilmiştir. İzin verilen süre içerisinde ilgili ilkokullarda görüşmeler yapılarak araştırmanın verileri toplanmıştır. Toplanan veriler analiz edilmiş, tablolar ile araştırmanın “Bulgular” Bölümünde ayrıntılı şekilde ifade edilmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak sonuçlar alanyazınla ilişkilendirilerek ve karşılaştırılarak sunulmuştur. En sonunda da araştırma konusuna ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Veri Analizi

Görüşme formlarından elde edilen verilerin analizinde hem nitel veri analiz yöntemi ve hem de nicel veri analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırmada görüşme formu ile elde edilecek veriler, içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizinde temel amaç, veri toplama aracı ile elde edilen verileri açıklayabilen kavramlara ve ilişkilere erişmektir. Böylece kavramlar bizi temalara ulaştırır, temalar ile de olguları daha doğru düzenleyebilir ve anlaşılır hale getirebiliriz (Yıldırım & Şimşek, 2013). Katılımcıların her birinin verileri dikkate alınarak kodlamaları yapılmıştır.

Nitel araştırmalarda verilerin analizinde kullanılan içerik analizi, belirli kurallara dayalı olarak kodlamalarla bir metnin içeriğindeki sözcüklerin daha küçük içerik kategorilerine ayrılarak özetlendiği bir tekniktir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2014). İçerik analizinde, toplanan verilerin analizinin derinlemesine yapılması esastır. Bu nedenle analiz öncesi belirgin olmayan temaların ve alt boyutların derinlemesine incelenerek ortaya çıkarılmasına imkân tanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Verilerin analizinde ilk basamak uygun sınıflandırma geliştirmek ya da kodlama şeması oluşturmaktır. Bu amaçla gözlem, görüşme ve mülakatlardan elde edilen ham veriler, içerik analizi yoluyla tema, kategori ve durum örneklerine ayrılarak okunur ve anlatıma dönüştürülür. Alan çalışmasından ve analizlerden ulaşılan tema, örüntü ve anlatımlar nitel araştırmanın ürünleridir (Patton, 2014).

Araştırmanın yarı yapılandırılmış görüşme formlarının içerik analizi ile 4 aşamada analiz edilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2013):

1. Aşama: Verilerin kodlanması: Görüşme formunun her bir sorusundan elde edilen bilgiler incelenerek anlamlı bir bütün oluşturan bölümlere ayrılmıştır ve her bölümün kavramsal olarak ne ifade ettiğine dikkat edilmiştir. Bu bölümler araştırmacı tarafından isimlendirilmiş, yani kodlanmıştır. Tüm veriler bu şekilde kodlandıktan sonra bir kod listesi oluşturulmuştur ve bu liste verilerin düzenlenmesinde temel liste görevi görmüştür. Farklı bölümlerde olup benzer anlamlara sahip olan veriler bir araya getirilerek ilişkilendirilmiştir. Araştırmada öğrenci, öğretmen ve veli görüşme formlarından elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniğinden faydalanılmıştır. İçerik analizinin ilk aşamasında öğrenci, öğretmen ve veli görüşme formları kendi gruplarında tek tek incelenerek verilerin kodlamaları gerçekleştirilmiştir. Ortaya çıkan kodlama şemasına dayanarak benzer veri gruplarını içeren kodlamalar bir araya getirilmiş ve ana temalar oluşturulmuştur.

2. Aşama: Temaların bulunması: Elde edilen kodlar bir araya getirilerek incelenmiştir. Bu kodlar arasındaki ortak yönler bulunmaya çalışılmıştır. Yani toplanan veriler kodlar aracılığı ile kategorize edilecektir, bir diğer deyişle tematik bir kodlama işlemi yapılacaktır. Ortaya çıkan temalar daha genel bir olguyu oluşturmuştur. Toplanan verilerin kapsam ve

derinliğine göre ortak ilişkilerden ortaya çıkan daha üst düzey kod ve temalara göre düzenlemeler de yapılmıştır.

3. Aşama: Verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi: Okuyucunun anlayabileceği şekilde veriler ilişkili bir şekilde düzenlenmiş ve böylece belirli olgulara göre verilerin tanımlanması ve yorumlanması daha kolaylaşmıştır. Bu tanımlamalara bulgularda yer verilmiştir.

4. Aşama: Bulguların yorumlanması: Verilerden yola çıkılarak tanımlanan bulgular olduğu gibi yüzdeleri ile sunulduktan sonra, her bulgunun sonunda araştırmacının yorum ve görüşlerine yer verilmiştir. Yine bu bölüme bulgular bölümünde yer verilmiştir.

Nicel verilerin analizinde 2 farklı istatistiksel analiz kullanılmış olup bu analizler bilgisayarda SPSS 22.00 istatistik paket programı ile yapılmıştır. Bu analizler şunlardır:

1. Frekans
2. Yüzde

Bu veri toplama aracının geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması açısından şu çalışmalar yapılmıştır: Araştırmada güvenilirliği sağlamak amacıyla katılımcıların öğretmen, öğrenci ve veli görüşme formlarına yazdıkları cevaplar tüm detaylarıyla araştırma verisi olarak kaydedilmiştir. Ayrıca güvenilirliği artırmak amacıyla ilkökul öğrencilerinin, sınıf öğretmenlerinin ve velilerin kendi görüşme formunda yer alan ifadelerinden doğrudan alıntılar yapılarak bulgular bölümünde sunulmuştur.

Araştırmacı Rolü

Araştırmacı, görüşmeler boyunca katılımcılara kendilerini ifade etme olanağı tanımıştır. Katılımcılara dayatma yapmaktan ve onların düşüncelerini kendi düşüncelerinin potasında eritmekten uzak kalmıştır. Karşılıklı diyalog ve anlayış ortamı oluşturmaya dikkat etmiştir. Gönüllülük esasına dayanarak görüşmeleri gerçekleştirmiştir. Araştırmacı görüşmeler boyunca ilkokullarda vakit geçirmiş ve katılımcılarla çoğunlukla doğrudan görüşmüş ve nitel araştırmanın gerektirdiği rollerden biri olan katılımcı rolü üstlenmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

“Geçerlik”, nicel araştırmalarda ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı olguyu doğru ölçmesiyle ifade edilirken nitel araştırmalarda ise “araştırmacının araştırdığı olguyu olduğu biçimiyle ve olabildiğince yansız gözlememesi” anlamına gelmektedir (Kirk & Miller, 1986). Nitel araştırmalarda araştırılan konu hakkında bütüncül bir resim oluşturulabilmesi için araştırmacının elde ettiği ve ulaştığı sonuçları doğrulamasına yardım eden bazı ek yöntemleri

kullanması gerekir. Araştırmalarda “geçerlik”, güvenilirliği belirleyen önemli bir etkidir ve nitel araştırmalarda geçerlik güvenilirlikten daha öncelikli durumdadır. Ayrıca bir araştırmada toplanan bilgiler geçerli ise aynı türden başka bir araştırmada benzer bilgileri elde etme olasılığı oldukça yüksektir (Yıldırım & Şimşek, 2013).

“İç geçerlik” araştırmada elde edilen bulguların ve sonuçların doğru olup olmasını esas alır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu araştırmada iç geçerliğin sağlanmasına yönelik olarak şu hususlara dikkat edilmiştir: Araştırma sürecinde elde edilen veriler tüm detaylarıyla raporlaştırma sürecine dahil edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulguların kendi içerisinde tutarlı olup olmadığı incelenmiş doğrudan alıntılama örneklerine katılımcıların kodları aracılığıyla yer verilmiştir. Ayrıca raporlaştırmada veriler birbiriyle tutarlı ve anlamlı olacak şekilde sunulmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilen verilerin analizinde başka bir araştırmacıdan yardım alınmıştır. Bu süreçte görüşme formları araştırmacılar tarafından ayrı ayrı incelenerek analiz edilmiş ve analiz sonuçları karşılaştırılmıştır. Araştırma sürecinde elde edilen nitel ve nicel verilerin analiz sonuçlarının anlamlı bir bütün oluşturduğu gözlemlenmiş ve raporlaştırmada bu hususa önem verilmiştir. Araştırma bulgularına dayanarak yapılan yorumların araştırma verileriyle tutarlı olmasına dikkat edilmiştir.

“Dış geçerlik” ise araştırma sonuçlarının evrene ve gerçek hayata genellenebilirliğini esas alır (Karasar, 2014). Ancak “nitel araştırmalarda genelleme” nicel araştırmalardaki gibi ilkeler ve kurallar şeklinde doğrudan değil aksine deneyimler ve örnekler şeklinde “dolaylı” yoldan yapılabilir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu araştırmada dış geçerliğin sağlanmasına yönelik olarak şu hususlara dikkat edilmiştir: Bu araştırmada veri toplama aşamasının alanda gerçekteştirilmiş olmasının araştırmanın dış geçerliğini destekler nitelikte olduğu düşünölmektedir. Bunun yanı sıra araştırmanın gerçekteştirildiği örneklem grubundan elde edilen araştırma sonuçlarının evrene genellenebilmesi ve diğer araştırmalarla karşılaştırılabilmesi amacıyla araştırmanın tüm aşamaları detaylı şekilde tanımlanmaya çalışılmış ve araştırma bulguları alt başlıklar altında ayrıntılı şekilde incelenmiştir. Raporlaştırma sürecinde araştırma sonuçları diğer araştırmalarla karşılaştırmaya ve genellemeye imkan sağlayacak şekilde sunulmaya çalışılmıştır.

“Güvenirlik” kararlılık olarak bilinir. Ayrıca güvenilirlik araştırma sonuçlarının inandırıcılığı açısından önemlidir. Ancak güvenilirliğin nitel araştırma içerisinde daha farklı bir anlamı vardır. Her ne kadar güvenilirlikle ilgili bazı ölçütler ile nitel araştırmanın temel özellikleri birbiriyle çelişkili olsa da nitel araştırmada hem dış hem de iç güvenilirlik kapsamında alınması gereken bir takım önlemler vardır. Bu önlemler araştırmacının çeşitli

aşamalarda kullandığı stratejilerin daha belirginleştirilmesi ve bu yolla diğer araştırmacıların benzer şekillerde bu stratejileri kullanabilmelerine olanak sağlamak içindir (Yıldırım & Şimşek, 2013).

Dış güvenirlik, nitel araştırmalarda “tekrar edilebilirliktir” ancak nicel araştırmalardaki gibi farklı zamanlarda ölçülen bir olgunun aynı sonuçları vermesi beklenemez. Çünkü gerçekler bireylere ve içinde bulunulan ortama göre sürekli bir değişim içinde olduğu için nitel araştırmaların benzer gruplarda tekrarlanarak aynı sonuçlara ulaşılmasını mümkün kılmaz (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu yüzden Kirk & Miller (1986) dış güvenirliği zamana bağlı güvenirlik olarak ele almıştır. Bu araştırmada dış güvenirliğin sağlanmasına yönelik olarak LeCompte & Goetz (1982)’in dış güvenirliği sağlamaya yönelik olan şu hususlara dikkat edilmiştir: Araştırmacı araştırma sürecindeki kendi konumunu katılımcı gözlemci olarak açık hale getirmiştir. Araştırmada veri kaynağı olan bireyler yani görüşmeciler (ilgili okullardaki öğretmenler, öğrenciler ve veliler) açık bir şekilde tanımlanmıştır. Verilerin elde edildiği sosyal ortam (ilgili ilkokullar) açık bir şekilde belirtilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde kullanılan kavramsal çerçeveye ve varsayımlara araştırmada yer verilmiştir. Son olarak, veri analiz ve yöntemleri ile ilgili ayrıntılı açıklamalar araştırmanın “Yöntem” bölümünde yapılmıştır.

İç güvenirlik, bir olgu ya da olayı “birden fazla araştırmacının aynı biçimde ölçmesi” dir ancak nitel araştırmalarda araştırmacının kendisi bir veri toplama aracı işlevi gördüğü için farklı araştırmacıların olayları ve olguları aynı şekilde gözlemlenmeleri mümkün değildir. Nitel araştırmalarda elde edilen veriler ve bunların arasındaki farklılıklar güvenirliğin sağlanması için en aza indirgenmeye çalışılır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu yüzden Kirk & Miller (1986) iç güvenirliği “gözleme bağlı güvenirlik” olarak ele almıştır. Bu araştırmada iç güvenirliğin sağlanmasına yönelik olarak LeCompte & Goetz (1982)’in iç güvenirliği sağlamaya yönelik olan şu hususlara dikkat edilmiştir: Araştırmacı yarı yapılandırılmış formlarından elde ettiği verileri herhangi bir yorum katmadan okuyucuya sunmuş ve yorumunu daha sonraya bırakmıştır. Doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde bir başka uzman araştırmacı kullanılmış ve ulaşılan sonuçlar teyit edilmiştir. Veri analizi önceden oluşturulan ve ayrıntılı olarak tanımlanan kavramsal çerçeveye bağlı olarak yapılmaya dikkat edilmiştir. Bu kavramsal çerçeve araştırmanın konusunun ilgili olduğu literatürün ayrıntılı olarak incelenmesi ve araştırma başında yazılı hale getirilmesi ile oluşan kuramsal çerçeve olduğu söylenebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Bu bölümde araştırmada toplanan nitel verilerin frekans ve yüzde hesaplamaları sonucu elde edilen bulgulara 3 ana başlıkta verilmiştir.

1. Öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı
2. Öğretmenlerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı
3. Velilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı

Öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı

Bu bölümde öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımları verilmiştir.

“Soru 1: Öğretmeninizin verdiği Ev ödevleri hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna öğrencilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin 1. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Evet / Seviyorum.	120	28.10
2	Okuma yazmam gelişti.	83	19.44
3	Hayır/ Sevmiyorum.	51	11.94
4	Dört işlemi daha iyi yapıyorum, matematiğim gelişti.	47	11.01
5	Beğenilmek ödev yapma isteğimi artırıyor.	35	8.20
6	Daha iyi anlıyorum.	30	7.03
7	Kendime güvenim geldi, sorumluluğum gelişti.	29	6.79
8	Kendi kendime çalışmayı öğrendim.	21	4.92

Tablo 6’daki öğrencilerin verdiği yanıtlara bakıldığında; öğrencilerin % 28.10’u ev ödevini sevdiğini, % 19.44’ü ise verilen ev ödevlerinin okuma-yazmalarını geliştirdiğini ifade etmiştir.

Ev ödevlerini sevdiğini ve ödevlerin okuma-yazmalarını geliştirdiğini ifade eden öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Evet, öğretmenimizin verdiği ev ödevlerini seviyorum, çünkü yaptığımız ev ödevleri bizim için çok faydalı ve gerekli. Ödev yaparken vaktimi boş ve sıkıcı geçirmemiş oluyorum. Okuma ödevleri okuma-yazmamı geliştiriyor, artık daha hızlı okuyorum, daha kolay anlıyorum okuduklarımı.” (Ö3, Ö15, Ö17, Ö19, Ö80).

İlkokul öğrencilerinin ödevlere karşı olumlu tutum içinde olmalarının sebebinin öğrencilerin genelde ödevlerini düzenli olarak yapmalarından ve ev ödevlerinin özellikle temel okuma-yazma üzerindeki faydalarını görmelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

Öğrencilerin önemli çoğunluğu da verilen ev ödevlerini sevmedikleri yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin önemli bir kısmı ev ödevleri sayesinde dört işlemlerinin hızlandığını ve matematikte başarılarının arttığını ifade etmişlerdir.

Ödevleri sevmeyişini ve ödevler yoluyla dört işlemlerinin hızlandığını, matematik ders başarılarının arttığını belirten öğrenci görüşleri şöyledir:

“Hayır, ev ödevlerini sevmiyorum. Bence gereksiz. Ödev yapınca çok sıkılıyorum, hemen bitsin istiyorum. Çok yorucu geliyor bana. Ödevlerin az olmasını isterdim, okulda gördüğümüz dersler bana yetiyor. Ödev yapmayı sevmiyorum, sadece okuma ödevlerini seviyorum.” (Ö45, Ö106).

Öğrencilerin ödevi sevmemelerinin altında yatan en büyük nedenler arasında ödevin faydasına inanmayışları ve ödevi sıkıcı, yorucu ve fazla bulmaları gibi gerekçelerin olduğu söylenebilir.

“Ödevler sayesinde toplama-çıkarmayı öğrendim, matematikteki alıştırmaya ödevleri hızlanmamı sağladı. Dört işlemi daha iyi yapabiliyorum, işlem hızım arttı. Matematik ödevlerini zevkle yapıyorum, başarıım arttı, daha hızlı şekilde bir problemi anlayıp çözebiliyorum, pratik bir şekilde işlem yapabiliyorum.” (Ö1, Ö8, Ö9, Ö21).

Özellikle ilkokulda alıştırmaya türünde verilen ödevlerin pratik ve uygulama yapmaya fırsat tanınmasından dolayı öğrencilerin verilen bu tür ödevlerle dört işlem becerilerini hızlandırdığı çıkarımında bulunulabilir.

Öğrencilerin bazıları öğretmenleri ve velileri tarafından beğenildikçe, takdir edildikçe ödev yapmaya olan isteklerinin arttığını, bazıları da yaptıkları ödevler sayesinde işlenen konuları daha iyi anladıklarını, kavradıklarını ve pekiştirdiklerini belirtmişlerdir.

Ödevinin beğenildiğinde ödev yapma isteğinin arttığını ve ödevlerle konuları daha iyi anladığını ileten öğrenci görüşleri şu şekildedir:

“Ödevlerimin öğretmenim tarafından beğenilmesi çok hoşuma gidiyor ve öğretmenimin “Aferin” demesi beni mutlu ediyor. Beğenildikçe ödev yapmaya ve başarılı olma isteğim artıyor, dersleri daha meraklı ve hevesli olarak dinliyorum. Ödev yapınca öğrendiklerimi daha iyi anlıyorum, yeni konuları

daha kolay kavriyorum. Ödevler derslerde işlenenleri daha iyi öğrenmemi sağlıyor” (Ö61, Ö73, Ö84, Ö94, Ö105, Ö107).

Öğrencilerin ödev yapmaya istekli hale getirilmelerinin altında yatan nedenin öğretmenin ve velinin öğrenciyi başarılı olduğuna ve daha başarılı olabileceğine inandırması, kısaca öğrenciyi motive etmesinin olduğu ifade edilebilir.

Öğrencilerin bir bölümü ödev yaparak özgüveninin arttığını, sorumluluk kazandığını bir diğer bölümü ise kendi başına çalışmayı öğrendiğini dile getirmişlerdir.

Ödevler aracılığıyla özgüvenlerinin arttığını, sorumluluk kazandıklarını ve bağımsız çalışma alışkanlığı edindiklerini dile getiren öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Yaptığım ödevleri öğretmenim beğenince kendime olan güvenim artıyor. Başarılı olmaya inancım artıyor, özgüvenim gelişti. Ödevler ile öğrendiklerim sayesinde kendimi daha rahat ifade edebiliyorum. Ödev yaptıkça sorumluk kazandım, ödevin benim görevim olduğunu biliyorum. Ödev yaptıkça hızlandım, artık anneme-babama ihtiyaç duymadan, kendi başıma ödevlerimi yapıyorum, ders çalışmayı öğrendim ödevlerle, çoğu zaman tek başıma çalışabiliyorum” (Ö3, Ö8, Ö18, Ö24).

Çocuğun özgüveninin oluşmasında evde ebeveynin ne kadar önemli ise okulda da öğretmenin o kadar önemli olduğu, ev ödevi sürecinde de bu ortak paydaşların öneminin büyük olduğu söylenebilir. Ayrıca ilkokul çağındaki çocuğun bağımsız çalışma alışkanlığı edinmelerinde verilen ev ödevlerinin etkisinin büyük olduğu ifade edilebilir.

“Soru 2: Öğretmeninizin verdiği Ev ödevlerinin sizin için daha eğlenceli ve faydalı olabilmesi için öğretmeninizden neler beklersiniz?” sorusuna öğrencilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin 2. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödevler eğlenceli olsun.	104	32.50
2	Daha eğlenceli olsun.	52	16.25
3	Hediye versin.	48	15.00
4	Ödev az ve kolay olsun.	30	9.38
5	Grupla yapılan deney ve proje ödevleri versin.	25	7.81
6	Okuma ödevleri olsun.	18	5.63
7	Okuma-anlatma güzel.	16	5.00

Öğrencilerin verdiği yanıtlardan hareketle Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin % 32.5’i öğretmenlerinden verdikleri ev ödevlerin eğlenceli olmasını beklediklerini ifade

ederken % 16.25'i daha eğlenceli olmasını beklerken % 15'i de öğretmenlerinden ev ödevi yaptıklarında kendilerine hediye vermesini yani ödüllendirilmeyi beklemektedirler.

Öğretmenlerinden ev ödevlerinin eğlenceli olmasını veya daha eğlenceli olmasını beklediğini belirten öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Öğretmenimizin verdiği ödevler hiç eğlenceli değil, çok sıkıcı. Eğlenceli ev ödevleri versin öğretmenimiz. Resimli, etkinlikli, bulmacalı, görselli, eşleştirmeli, oyunlu, öğrenirken eğlenebileceğimiz ödevler versin. Öğretmenimizin verdiği ödevlerin bazıları eğlenceli olsa da ben daha fazla eğlenceli ödevler vermesini istiyorum, çünkü ödev yaparken zevk almak istiyorum” (Ö3, Ö6, Ö10, Ö23).

Eğitim-öğretimin özellikle ilkokul basamağında yer alan öğrencilerin yaş ve seviyeleri göz önüne alındığında öğrencilere öğretici oyunlar gibi eğlenebilecekleri türden ödevlerin verilmesinin onların ilgi ve ihtiyaçlarının dikkate alınması bakımından son derece önemli olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerinden ödevlerini yaptıklarında hediye vermesini bekleyen öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Öğretmenimiz ödevimizi yaptığımızda test kitabı, okuma kitabı, boyama kitabı, etkinlik kitabı, çıkartma, kalem, oyuncak vs. hediye etsin. Bence düzenli ödev yapana ödül versin. Ödevimizi düzenli ve doğru yaptığımızda bizi ödüllendirsin, bizi geziye götürebilir mesela. ” (Ö7, Ö54, Ö55, Ö67, Ö78).

Özellikle çocukların iyi ve başarılı olan ev ödevi davranışlarının pekiştirilmesinde ve özendirilmesinde ödüllendirmenin kullanılmasının öneminin büyük olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin bazıları öğretmenlerinden daha az miktarda ve kolay ödev vermelerini beklerken bazıları ise grupça yapabilecekleri deney ve proje ödevleri vermesini beklediklerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerinden az ve kolay ödev vermelerini ve grupla yapabilecekleri deney ve proje ödevleri vermesini bekleyen öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

“Çok yorulduğumuz ve yetiştiremediğimiz için öğretmenimiz daha az ve kolay ödevler versin. Oyuna vaktimiz kalsın. Bir saati geçmeyecek ödevler versin, 3-4 sayfayı aşmasın ödevler. Grup ödevleri versin, grupça yapacağımız görev dağılımı olan ödevlerden daha fazla versin. Deney ve proje ödevleri versin, arkadaşlarımızla yapalım.” (Ö3, Ö27, Ö29, Ö73, Ö100).

İşbirliği yapmayı ve belli kurallara uymayı gerektiren ve öğreten grup ödevlerinin, küçük yaştaki öğrenciler için okul dışında yapmaya pek uygun olmamasından dolayı daha çok sınıf içinde, ödevli derslerde kullanılmasının daha uygun olacağı söylenilebilir.

Öğrencilerin az bir kısmı da okuma ödevleri ve okuma-anlatma türündeki ödevleri vermesini beklemektedirler

Öğretmenlerinin okuma ödevleri ve okuduğunu anlatma türünde ödevler vermesini isteyen öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Okuma ödevlerini çok seviyorum, az veriyor öğretmen, daha fazla okuma ödevi versin. Okumam geliyor. Hikaye ödevleri çok eğlenceli, daha fazla versin. Okuduğumuzu anlayıp sınıfta anlatacağımız, okuma-anlatma ödevleri versin.” (Ö1, Ö8, Ö9, Ö44, Ö48, Ö56).

Çocukların hayal dünyalarında okuduklarını canlandırmaya daha çok fırsat tanınmasından dolayı okuma ve okuduğunu anlama-anlatma türünden ödevlerin öğretmenleri tarafından daha fazla verilmesini beklemelerinin doğal olduğu ifade edilebilir.

“Soru 3: “Ev ödevlerinizi yaparken velilerinizden hangi konularda yardım alıyorsunuz?” sorusuna öğrencilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin 3. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Yol gösterir.	97	29.57
2	Kaynak kitaplar alır.	86	26.22
3	Uygun çalışma ortamı sağlar.	73	22.26
4	Annem kontrol eder.	29	8.84

Tablo 8’e göre araştırmaya katılan öğrencilerin % 29.57’si velilerinin ev ödevlerini yaparken kendilerine yol gösterdiğini, % 26.22’si kaynak kitaplar aldığını, % 22.26’sı ev ödevlerini yapmaları için velilerinin uygun ortam sağladıklarını ifade etmişlerdir.

Velilerinin ödev yaparken kendilerine yol gösterdiğini ve gerekli kaynakları sağladığını belirten öğrenci görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

“Velilerim bana ödev yaparken yardımcı oluyor, yol gösteriyor, yapamadığım ve zorlandığım yerlerde ipuçları veriyor. Doğruyu bulmam için destek oluyor. Anlamadığım noktaları anlatıyor. Hatalarımı söylüyor. Ödev için gereken kaynakları sağlıyor, ek kitapları temin ediyor. Araç-gereçlerimi alıyor.” (Ö6, Ö11, Ö17, Ö78, Ö80, Ö83).

Velilerin yani ebeveynlerin çocuğun ödev sürecine yardımcı olması ve yol gösterici bir tutum sergilemesinin, öğrencinin ev ödevlerinin gerekliliğine olan inancının oluşmasında önemli bir yaklaşım olduğu söylenebilir.

Velilerinin uygun çalışma ortamı sağladığını ileten öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Anne-babam çalışabileceğim uygun bir ortam hazırlıyor. Odam var zaten, orada çalışıyorum. Odam yok ama evde en rahat çalışabileceğim sessiz, gürültüden uzak bir yeri, salon ya da mutfak masasını ayarlıyor. Kardeşlerimi beni rahatsız etmemeleri için uyarıyor, babam televizyonun sesini kısıyor ya da kapatıyor ben ödevi bitirene kadar.” (Ö75, Ö83, Ö90, Ö101, Ö113).

Öğrencinin çalışma ortamının dikkat dağıtıcı ve rahatsızlık verici unsurlardan arındırılmasının, çocuğun yaptığı ev ödevlerinden maksimum derecede faydalanılması açısından önemli olduğu ve velilerin bu konuya dikkat etmeleri gerektiği söylenebilir.

Öğrencilerin bazıları da ev ödevlerini genelde annelerinin kontrol ettiğini belirtmişlerdir.

Annelerinin ev ödevlerini kontrol ettiğini ifade eden öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Ödevlerimi çoğu zaman annem kontrol ediyor, yapıp yapmadığımı anlamak ve yanlışlarımı belirleyip işaretlemek için. Annem ödevimi kontrol edip hatalarımı söylüyor, yanlışlarımı yeniden çözdürüyor ya da öğretmenime sormam için deftere-kitaba işaret koyuyor.” (Ö11, Ö19, Ö32, Ö39, Ö40, Ö57).

Öğrencilerin genelde babalarından çok annelerinin ev ödevlerini kontrol etmesinin nedeninin, babaların çocuklarının eğitim-öğretim sürecine olan ilgisizliği ve iş yoğunluklarından çocuklarının ev ödevlerine vakit ayıramamalarının olduğu çıkarımında bulunulabilir.

“Soru 4: Bir öğrenci olarak Ev ödevleri ile ilgili ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz?” sorusuna öğrencilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin 4. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödevi yetiştiremiyorum.	82	28.87
2	Çok ödev veriliyor.	53	18.66
3	Ödevi unutuyorum.	31	10.92
4	Kardeş(ler)im rahatsız ediyor.	24	8.45
5	Ortam gürültülü, TV ve benzeri var.	18	6.34

Tablo 9'daki öğrencilerin verdiği yanıtlara bakıldığında; öğrencilerin % 28.87'si verilen ev ödevlerini yetiştiremediklerini, % 18.66'sı ise çok fazla ödev verilmesinden dolayı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Ödevi yetiştiremediğini ve çok ödev verildiğini belirten öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Çok ödev veriliyor, dinlenmeye, oyun oynamaya, eğlenmeye ve annemlerle vakit geçirmeme vakit kalmıyor. Ödevler çok fazla oluyor, yetiştirmekte zorlanıyorum. Çok ödev yoruyor beni, zor ödevler çok zaman alıyor, yetiştirmekte güçlük çekiyorum.” (Ö3, Ö5, Ö21, Ö25, Ö33, Ö94).

İlkokul çağındaki öğrencilere yaşlarının küçük olması, dikkat ve odaklanma sürelerinin kısa olması gibi sebeplerden dolayı günlük 15-45 dakikayı geçmeyen, az miktarda, öğretilenleri tekrar etmelerine ve uygulamalarına yarayacak ödevlerin verilmesinin daha uygun olacağı söylenebilir.

Öğrencilerin önemli bölümü de verilen ev ödevlerini unuttuklarını ifade etmişlerdir.

Verilen ev ödevlerini unuttuğu için sorun yaşayan öğrencilerin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Bazen oyuna dalıp ödevlerimi yapmayı unutuyorum. Öğretmenimizin verdiği ödevleri aklımda tutamıyorum. Öğretmen ödev verirken deftere not almayı unutuyorum. Bu yüzden ödevimi yapamıyorum. Uykumu geldiği için bazen ödevimi yapmayı unutuyorum, uyuyorum. Bazen ödevin verildiği kitabı, defteri ya da fotokopiyi evden okula, okuldan eve götürmeyi unutuyorum.” (Ö60, Ö65, Ö69, Ö111, Ö120).

Öğrencilerin verilen ev ödevlerini not etmemelerinin ve yapmayı unutmalarının nedeni olarak ödev bilincinin ve sorumluluğunun öğrencide oluşmamış olması gösterilebilir.

Öğrencilerin bazıları ödev yaparken kardeş(ler)inin kendilerini rahatsız ettiğini belirtirken, bazıları ise çalışma ortamlarının gürültülü olmasından dolayı sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Kardeş(ler)inin rahatsız etmesinden ve ortamın gürültülü olmasından dolayı sorun yaşayan öğrencilerin bazılarının görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Küçük kardeşim ödevlerimi yapmamı engelliyor, bağırp çağırıp defterlerimle kalemlerimle uğraşiyor. Annemin ev içindeki işleri dikkatimi dağıtıyor, ödevi odaklanamıyorum. Babam ya da abim TV nin sesini çok açıyor, rahatsız

oluyorum. 3 kardeş oturma odasında kaldığımız için kardeşlerim dikkatimi dağıtıyor, özellikle zor ödevler yapamıyorum. ” (Ö5, Ö9, Ö16, Ö57, Ö97, Ö117).

Evde uygun çalışma ortamının olmamasının en büyük nedeninin velinin ilgisizliği olduğu ancak sosyoekonomik düzeyi düşük olan velilerin bu konuda fazla bir şey yapamayacağı da söylenebilir.

“Soru 5: Ev ödevleriniz verilirken, yaparken ve yaptıktan sonra nelere dikkat ediyorsunuz?” sorusuna öğrencilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 10’de verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin 5. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Sorumluluklarımı yerine getiririm. (Çantamı hazırlarım, Ödevimi kontrol etsin diye hazırlarım, Gerekli ders malzemelerini alırım)	110	33.64
2	Kaynak ve fotokopilerimi alırım.	90	27.52
3	Ödevi not alırım.	48	14.68
4	Ödevlerimi düzenli yapıyorum.	47	14.37
5	Ödevi aklımda tutarım.	15	4.59

Tablo 10’daki öğrencilerin verdiği yanıtlar incelendiğinde; öğrencilerin % 33.64’ü çanta hazırlama, öğretmenin ödevi kontrol etmesi için hazırlanma, gereken ders malzemelerini yanına alma gibi sorumlulukları yerine getirdiklerini, % 27.52’si öğretmenin ödev verdiği kaynak kitapları ve fotokopileri bir diğer deyişle çalışma kağıtlarını yanlarına aldıklarını ifade etmişlerdir.

Ev ödevlerinin gerektirdiği temel sorumlulukları yerine getirdiğini, kaynaklarını ve fotokopilerinin yanına aldığını dile getiren öğrencilerin görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Öğrenci olarak ödevle ilgili sorumluluklarımı yerine getiriyorum. Ödevlerimi yapıyorum. Öğretmenin ödev verdiği kitap ve fotokopileri okulda ve evde unutmuyorum. Çantamı hazırlıyorum ödevlerim bittikten sonra, fotokopilerimi dosyalıyorum. Ödevim bittikten sonra anneme kontrol ettiriyorum. Sınıfta öğretmenimiz ödevleri kontrol edeceği zaman sırada hazır bir şekilde öğretmenimi sessizce bekliyorum ” (Ö1, Ö5, Ö68, Ö90, Ö92).

Ödev sorumluluğunu öğrencinin kazanması açısından velinin öğrencinin çantasını sürekli hazırlama gibi müdahalelerden kaçınmasının öneminin büyük olduğu ifade edilebilir.

Öğrencilerin bazıları verilen ev ödevlerini bir kağıda, kitabın kenarına ya da deftere not etmeye dikkat ettiklerini belirtirken bazıları ise ödevleri düzenli şekilde yapmaya dikkat ettiklerini belirtmişlerdir.

Verilen ev ödevlerini not etmeye ve ödevleri düzenli şekilde yapmaya dikkat ettiklerini belirten öğrenci görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Öğretmenimizin verdiği ödevleri dikkatle dinleyip not alıyorum, ödev verilen defterin ya da kitabın bir kenarına ödevi yazıyorum, sayfanın kenarını kıvrıyorum ya da işaretliyorum. Ödevlerimi dikkatli bir şekilde, özenli ve titiz davranarak, önem vererek, düzgünce, güzel bir yazıyla, satır atlamadan, defteri karalamadan yapmaya çalışıyorum. ” (Ö7, Ö32, Ö50, Ö57, Ö100, Ö106, Ö116).

Öğrencilerin verilen ev ödevlerini not etmelerinin nedeninin ödevin akılda kalmama ve dikkatten kaçma ihtimalinin önüne geçmek olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin bazıları ise verilen ödevleri not etmeyip akıllarında tuttuğunu ifade etmiştir.

Ödevi aklında tuttuğunu ifade eden öğrenci görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Ödevlerimi aklımda tutmaya çalışıyorum. Genelde not etmiyorum, yazmıyorum. Verilen ödevleri unutmuyorum, aklımda tutabiliyorum” (Ö4, Ö8, Ö13, Ö23, Ö35).

Eğer öğrencilere birçok dersten ödev verilirse ilkökul çağındaki çocukların odaklanma sürelerinin kısa olmasından dolayı verilen ödevleri hafızada tutmalarının ve tam olarak hatırlamalarının zor olacağı söylenebilir.

Öğretmenlerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı

Bu bölümde öğretmenlerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımları verilmiştir.

“Soru 1: İlkokul öğrencilerine verilen Ev ödevleri hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna öğretmenlerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Öğretmenlerin 1. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödev verilmelidir, çünkü tekrar yapmasını sağlar.	30	41.67
2	Ödevler öğrencinin kapasitesine uygun olmalıdır.	17	23.61
3	Sorumluluk kazandırır.	12	16.67
4	Ödevler az olmalı.	8	11.11

Öğretmenlerin verdiği yanıtlardan hareketle Tablo 11’e göre; öğretmenlerin % 41.67’si çocukların işlenen konuları tekrar etmesini sağladığından dolayı ev ödevinin verilmesi gerektiğini, % 23.61’i verilen ev ödevlerinin öğrencilerin kapasitelerine uygun

verilmesi gerektiğini ve % 16.67'si ev ödevinin çocuğa sorumluluk kazandırdığını belirtmişlerdir.

Ödevin verilmesi gerektiği, çünkü öğrencinin öğrenilenleri tekrar etmesini ve pekiştirmesini sağladığını ifade eden öğretmen görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Verilen ev ödevleri öğrenilen konuların tekrar edilmesini sağlar. Bu yüzden gereklidir. Böylelikle öğrenilen konular ödev yapılarak tekrar edilmiş olur, öğrenilenler daha kalıcı hale gelir. Ödev ilkökul çağındaki çocuklara daha çok pekiştirme amaçlı verilmelidir. Öğrenci öğrendiği bilgiyi ödevler aracılığıyla pekiştirmiş olur. Ödevler ile bilgileri akılda tutma ve kavrama daha kolay hale gelir.” (M7, M8, M23, M28, M36).

Ev ödevlerinin konunun amacına uygun verildiğinde faydalarının görüldüğü söylenebilir.

Ödevler öğrencinin kapasitesine uygun olması gerektiğini ve öğrencilerin sorumluluk kazanmasına fayda sağladığını düşünen öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Ev ödevi öğrencinin kapasitesine uygun olarak verilmelidir. Gün içinde öğrenilen konuları özetleyecek şekilde, az miktarda ancak abartmadan, çocuğu sıkımayacak ve bıktırmayacak türde ve miktarlarda verilmelidir. Ödevlerin ailenin değil öğrencinin yapabileceği seviyede ve zorlukta olması gerekiyor. Aksi takdirde öğrencinin değil de velinin yaptığı ödevin kimseye bir katkısı olmayacaktır. Ödevler öğrenciye sorumluluk bilinci kazandırması açısından önemlidir. Bir yetişkin için mesleği ne ise öğrenci içinde ödevi odur. Ödev öğrencinin kendi sorumluluğudur.” (M14, M18, M20, M22, M24, M32).

Öğrencinin seviyesine ve düzeyine uygun ödevler verilmesinin öğrencinin ev ödevlerine ve derslere olumsuz tutum beslemesinin önüne geçilmesini sağladığı söylenebilir.

Öğretmenlerin önemli bir kısmı ise verilen ev ödevinin az olmaması görüşündedirler.

Ödevlerin az olması gerektiğini ifade eden öğretmen görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Verilen ev ödevleri öğrencilerin yaşları mutlaka dikkate alınarak az miktarda olmalıdır. Çünkü çocukların dikkat süreleri yetişkinlere göre daha kısadır. Bundan dolayı öğrenci zorlanmamalıdır. İlkokul oyun çağındaki çocukları kapsadığından dolayı fazla ödevin öğrencinin oyun vaktinden çalacağını düşünüyorum. Bu yüzden sadece okulda öğrenilenlerin kısaca tekrarını

yapacak kadar az ödev verilmesi gerektiğini düşünüyorum.” (M5, M13, M20, M22, M26).

Ödevlerin miktarının az olması gerektiğini ifade eden öğretmenlerin ilkökul çağındaki öğrencilerinin düzeylerini ve seviyelerini dikkate aldıkları söylenebilir.

“Soru 2: Ev ödevi sürecinde velilerden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna öğretmenlerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Öğretmenlerin 2. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Veli öğrenciye yol göstermelidir.	27	36.00
2	Veli ödevleri takip etmelidir.	20	26.67
3	Uygun çalışma ortamı sunmalıdır.	10	13.33
4	Öğrenciye ödev sorumluluğunu kazandırmalıdır.	8	10.67
5	Ödevi veli yapmamalıdır.	6	8.00
6	Öğrencide gördüğü eksiklikleri öğretmene bildirmelidir.	4	5.33

Tablo 12’deki öğretmenlerin verdiği yanıtlara bakıldığında; öğrencilerin % 36’sı veliden öğrenciye yol göstermesini, % 26.67’si veliden öğrencinin ev ödevini süreç boyunca takip etmesini ve kontrol etmesini, % 13.33’ü velinin öğrenciye uygun çalışma ortamı sunmasını beklemektedir. Öğretmenlerin önemli bir çoğunluğu da velinin öğrenciye ev ödevi sorumluluğunu kazandırmasını beklemektedir.

Velinin öğrenciye yol göstermesi ve çocuğunun ödevlerini takip etmesini beklediğini belirten veli görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

Velinin ödevi takip etmesi ve çocuğa yardımcı olup onu yönlendirmesi gerekmektedir. Öğrencinin sınıf içerisindeki çalışmalarının güçlenmesi için ebeveyninin desteğine ihtiyacı vardır. Çocuklar ödevlerin yaparken anne ve babalar bir rehber gibi çocuklarını yönlendirmelidirler. Veli öğrencinin takıldığı yerde öğrenciye destek olmalıdır, ödevlerinin kontrolünü yapmalıdır, öğrenciyi ödev süresince takip etmeli, izlemelidir. (M1, M2, M27).

Öğrencinin ev ödevlerinin kendisi için önemli olduğunu görmesi açısından ailesinin de buna önem verdiğine şahit olması ve velinin ev ödevi sürecinde rehber bir rol üstlenmesinin gerektiği söylenebilir.

Velinin öğrenciye uygun çalışma ortamı sunmasını ve öğrenciye ödev sorumluluğunu kazandırmasını beklediğini belirten öğretmen görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Veli, öğrencinin ödev yapması için uygun ortamın ayarlanmasını sağlamalıdır. Ödev yaparken dikkat dağınıklığına sebep olacak her türlü şey

ortamdan uzaklaştırılmalıdır. Ödevde daha iyi odaklanmasını sağlayacağı bir ortam inşa edilmelidir. Sessiz bir ortam öğrencinin ödevini daha iyi ve dikkatli bir şekilde yapmasını sağlayacaktır. Öğrencilerin ödev sorumluluğunu kazanmasında ailenin rolünün fazla olduğu görülmektedir. Aile, ödevin öğrenciye ait bir sorumluluk olduğu bilincini öğrenciye aşırsa sonucunu en güzel şekilde alacaktır.” (M13, M17, M19, M24).

Evdeki ortamın oluşturulmasında ve ayarlanmasında etkin gücün veli olmasından dolayı öğrenciye çalışma ortamı hazırlama görevinin de veliye ait olduğu ifade edilebilir.

Öğretmenlerin bazıları veliden çocuklarının ev ödevlerini yapmamasını beklemekte iken bazıları ise veliden kendi çocuklarında yani öğrencilerde gördükleri eksiklikleri öğretmene bildirmelerini beklediklerini ifade etmişlerdir.

Ödevi velinin yapmamasını ve veliden öğrencide gördüğü eksiklikleri öğretmene bildirmesini bekleyen veli görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Veli ödevi yapmamalıdır, öğrenciye yol göstermelidir. Öğrenci ödevi kendi başına, yalnız yapmalıdır. Sadece zorlandığı noktalarda yol gösterilerek öğrenciye müdahale edilmelidir. Ödev veliye değil öğrenciye yapması için verilir. Veli ders anlatmamalıdır, sadece öğrenciyi yönlendirmelidir. Öğrencinin ödevini yaparken gördüğü eksiklikleri öğretmene mutlaka bildirmelidir, kontrol ettikten sonra ödev üzerinde doğru ve yanlış olan kısımları belirtmeli, işaretlemelidir.” (M4, M10, M13, M17, M20).

Öğrencinin ödevini velinin bir-iki kez bile olsa yapması ile öğrencide ödev bilincinin ve sorumluluğunun oluşmasının engelleneceği söylenebilir. Ayrıca velinin tam hakim olmadığı bir bilgi ya da konuyu öğrenciye kendi yöntemleriyle anlatmaya çalışması öğrencinin yanlış bilgiler edinmesine sebep olduğu ifade edilebilir.

“Soru 3: Ev ödevi sürecinde öğrencilerinizden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna öğretmenlerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 13’te verilmiştir.

Tablo 13. Öğretmenlerin 3. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödev temiz ve doğru yapılmalıdır.	25	29.76
2	Ödevler zamanında yapılmalıdır.	17	20.24
3	Ödevler isteyerek yapılmalıdır.	17	20.24
4	Öğrenciler sorumluluk sahibi olmalıdırlar.	10	11.90
5	Öğrenciler kitap okumalıdır.	4	4.76

Araştırmaya katılan öğretmenlerin Tablo 13'teki verdiği yanıtlar incelendiğinde; öğretmenlerin % 29.76'sı öğrencilerinin ev ödevlerini doğru ve temiz yapmalarını, % 20.24'ü öğrencilerden ev ödevlerini zamanında ve istekli olarak yapmalarını beklemektedir.

Ödevin temiz ve doğru yapılmasını öğrencilerinden bekleyen öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Öğrenci ödevlerini büyük bir titizlikle, temiz bir şekilde, karalamadan yapmalıdır. Defterini ve kitabını tertipli ve düzenli bir şekilde kullanmalıdır. Ödevlerini yaparken anlayarak ve doğru bir şekilde yapmalı, hatalarının farkına vararak ve yanlışlarını düzeltmeye dikkat etmelidir.”(M2, M3, M24, M27).

Öğrencilerinden ev ödevlerini zamanında ve isteyerek yapmasını bekleyen öğretmen görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Öğrenci ödevini zamanında, günü gününe, teslim tarihine uyarak yapmalıdır. Öğrenci ödevine motive olmalı, ödevin kendisi için faydasını bilmeli, ödevlerini anlayarak ve isteyerek yapmalıdır; öğretmen kontrol edecek diye değil. Öğrenci öğretmen korkusuyla değil bilgiyi öğrenmek için hevesli olarak ödevlerini yapmalıdır.”(M6, M7, M8, M15, M17).

Bir görevi yapıp teslim etme bilincinin çocukta oluşturulması için öğretmenlerin öğrencilerden ev ödevlerini zamanında bitirip teslim etme hususunda titiz davranmalarının önemli olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin önemli bölümü öğrencilerin sorumluluk sahibi olmaları gerektiğini ifade ederken öğretmenlerin bazıları da öğrencilerin evde bol bol kitap okumalarını beklemektedir.

Öğrencilerinden sorumluluk sahibi olmalarını ve kitap okumalarını bekleyen öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Öğrenci ev ödevinin sorumluluğunu üzerine almalıdır, ödevin kendi faydası için verildiğini bilmelidir. Ödevin ailesinin değil kendi görevi olduğunun farkına varmalıdır. Öğrenci bol bol kitap okumalıdır, düzenli kitap kuma alışkanlığı edinmelidir, sadece diğer ödevlerin değil kitap okumanın da kendisini başarıya götüreceğini bilmelidir. Kitap okuyan öğrencilerin anlama ve kavrama hızları daha hızlı hale geldiği için soruları daha hızlı ve rahat yanıtlamaları kolaylaşmaktadır.”(M3, M5, M24, M35).

Bazı öğretmenlerin öğrencilerinden her gün ödevlerini yaptıkları gibi her gün düzenli olarak kitap okumalarını istemelerinin, çocukta kitap okuma alışkanlığı ve bilincinin oluşturulması açısından son derece önemli olduğu söylenebilir.

“Soru 4: Bir öğretmen olarak verilen Ev ödevleri ile ilgili ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz? Bu sorunlar daha çok kimden kaynaklanıyor?” sorusuna öğretmenlerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14. Öğretmenlerin 4. Soruya Verdikleri Yanıtların Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Veli çocuğa yardımcı olmuyor.	20	29.85
2	Ödevler zamanında yapılmıyor.	16	23.88
3	Ödevler yapılmıyor.	11	16.42
4	Ödevleri veliler yapıyor.	9	13.43
5	Ödevler düzensiz baştan savma yapılıyor.	6	8.96

Katılımcı öğretmenlerin verdikleri yanıtlardan hareketle oluşturulan Tablo 14’e göre; öğretmenlerin % 29.25’i velinin çocuğa yardımcı olmamasından, % 23.88’i verilen ödevlerin zamanında yapılmamasından sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin % 16.42’si ödevlerin yapılmamış olmasından, % 13.43’ü ise ödevi öğrencinin değil velinin yapmasından yana sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Velinin çocuğa yardımcı olmadığını ve ödevlerin zamanında yapılmaması sorunlarıyla karşılaşan öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Velinin çocuğa yardımcı olmaması, ödev sürecini takip etmemesi gibi sorunlarla karşılaşıyorum. Bazı veliler eğitim seviyesinin düşük olmasından dolayı öğrencinin ev ödevlerine yardımcı olamıyor. Ödevler zamanında yapılmıyor, günü gününe teslim edilmiyor.” (M1, M4, M7, M9, M26, M34).

Öğretmenlerin, velilerin kendi çocuklarına yani öğrencilere yardımcı olmamasından sorun yaşamalarının sebebi, ödev sürecinde arkalarında bu süreci destekleyecek en önemli unsurlardan olan ebeveynin desteğini görmemesi olarak ifade edilebilir.

Ödevlerin yapılmaması ve velinin verilen ödevleri çocuğunun değil kendisinin yapması sorunlarıyla karşılaşan öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Verilen ev ödevleri yapılmıyor, öğrenciler ödev yapma alışkanlığına sahip değil. Öğrencinin sorumluluğu olan ev ödevini veliler üstleniyor. Öğrencilerin yerine aileleri ya da velileri ödevleri yapıyor. Veliler öğrencilerin ödev yapma bilincine sahip olmamalarına pek dikkat etmiyor. Ödev yapma bilincine sahip

olmayan öğrenciler için verilen ev ödevleri, boş işmiş gibi düşünülüyor.”
(M7, M11, M12, M17, M22, M24, M25).

Çocuğun ödevlerini velinin yani ebeveynin kendisinin yapmasının arkasında velinin bir işmiş gibi bir an önce ödevlerin bitirip çantaya koyması, çocuğunun öğretmenine mahcup olmamasını istemesi ve öğretmene ilgili bir veli olarak görünmek istemesi gibi birçok neden yattığı söylenebilir.

Öğretmenlerin bazıları da verilen ödevlerin baştan savma yapılmasından yana sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Ödevlerin düzensiz baştan savma yapılması sorunuyla karşılaşan öğretmen görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Ödevler yapılsa da çoğunlukla baştan savma, düzensiz ve özensiz, eksik, kontrolsüz ve gelişigüzel bir şekilde yapılıyor. Veliler bu hususlara hiç dikkat etmiyor ve ilgisiz kalıyor” (M4, M9, M13, M18).

Öğrencinin ev ödevlerini sadece yapmış olmak için yapmasının, velinin çocuğunun ödevine ve eğitimine olan ilgisiz tutumundan ve öğrencinin ödevin gerekliliğine ve faydasına olan inancının oluşmamış olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

“Soru 5: Ev ödevi sürecinde öğretmen olarak nelere dikkat ediyorsunuz?” sorusuna öğrencilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 15’de verilmiştir.

Tablo 15. Öğretmenlerin 5. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Pekiştirme ödevleri verilmelidir.	21	23.60
2	Öğrenci düzeyine uygun olmalıdır.	18	20.22
3	Takip edip anlaşılmayan konular tekrar edilmelidir.	15	16.85
4	Ödevler kontrol edilmelidir.	14	15.73
5	Etkinlik gibi eğlenceli ödevler verilmelidir.	9	10.11
6	Fazla olmamalıdır.	8	8.99

Tablo 15’teki öğretmenlerin verdiği yanıtlara bakıldığında; öğretmenlerin % 23.60’ı pekiştirme amaçlı ödevler vermeye, % 20.22’si verilen ödevin öğrenci düzeyine yani seviyesine uygun olmasına, % 16.85’i öğrencilerin ödevlerini takip ederek anlaşılmayan konuları tekrar etmeye ve % 15.73’ü ödevleri kontrol etmeye dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir.

Pekiştirme amaçlı ödevler vermeye ve ödevlerin öğrenci düzeyine uygun olmasına dikkat ettiklerini belirten öğretmenlerin görüşleri aşağıdaki gibidir:

“O gün işlenen yeni konularla alakalı ve tekrar amaçlı ev ödevleri vermeye dikkat ediyorum ki öğrenciler öğrendiklerini unutmadan, hemen pekiştirebilsinler, öğrendiklerini daha kolay ve hızlı kavrayabilsinler. Ödevler ilkokul düzeyinde daha çok pekiştirme amaçlı verilmeli bence. Verdiğim ödevlerin öğrenci seviyesine uygun olmasına dikkat ediyorum, öğrenci düzeyine göre ev ödevleri veriyorum, her seviyeye hitap eden farklı zorluk düzeyine sahip ödevler veriyorum ” (M8, M15, M23, M33, M27, M29, M32, M36).

İlkokul çağında temel okuma-yazma ve dört işleme daha fazla ağırlık verildiğinden alıştırmaya türünde ödevlere sıklıkla yer verilmesinin nedeni olarak öğrencilerin öğrenilenleri günü gününe pekiştirmeleri ve pratik yapmaları gösterilebilir.

Ev ödevi sürecinde öğrencileri takip ederek anlaşılmayan konuları tekrar etmeye ve ödevleri kontrol etmeye dikkat eden öğretmenlerin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Verdiğim tüm ödevleri kontrol ediyorum ki öğrencilere başarılı oldukları ve eksik oldukları konularda geri bildirim verebileyim. Kontrol etmeyeceğim hiçbir ödevi vermiyorum, günün gününe ev ödevlerini kontrol ediyorum. Öğrencileri takip ederek ödevlerinde eksik oldukları kısımları kendilerine ve velilerine bildiriyorum, anlaşılmayan ve eksik olan konuları mutlaka tekrar ediyorum ” (M13, M15, M18, M21, M28, M30).

Öğretmenlerin verdikleri ev ödevlerini kontrol etmesinin en önemli nedeninin geri bildirimde bulunmak yani öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin farkına varıp bu yanlış öğrenmelerini gidermek ve eksik öğrenmelerin tamamlamaları için gerekli önlemleri almak olduğu söylenebilir.

Öğretmenlerin önemli bölümü etkinlik tarzında öğrenirken eğlenebilecekleri ev ödevleri vermeye dikkat ederken öğretmenlerin bazıları ise verdikleri ev ödevlerinin fazla olmamasına dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir.

Öğrencilere etkinlik gibi eğlenceli ev ödevleri vermeye ve ödevlerin fazla olmamasına dikkat eden öğretmenlerin görüşlerinin bazıları şu şekildedir:

“İlkokul çağındaki öğrencilere hitap edecek türden, eğlenirken öğrenebilecekleri, sıkıcı olmayacak, kısa, özenli, okunaklı ve ilgi çekici görsellerden, parçalardan oluşan az ve öz miktarda ödevler vermeye dikkat ediyorum. Öğrenciyi bunaltacak ve sıkacak kadar çok fazla ödev vermemeye çalışıyorum. Çok ödev değil de öğrencinin zamanında yetiştirebileceği,

öğrenme sürecini değerlendirebileceği miktarda ödev vermeye dikkat ediyorum. ”(M3, M7, M20, M22, M23, M28, M34).

Öğretmenlerin, eğlenceli ev ödevleri vermeye ve ödevlerin fazla olmamasına dikkat etmeleri; öğrencilerin ilgilerini, ihtiyaçlarını ve düzeylerini dikkate aldıklarının göstergesi olabilir.

Velilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımı

Bu bölümde velilerin sorulara verdikleri yanıtların genel dağılımları verilmiştir.

“Soru 1: İlkokulda çocuğunuza verilen Ev ödevleri hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna velilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 16’da verilmiştir.

Tablo 16. *Velilerin 1. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı*

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödev gereklidir.	43	25.75
2	Ödev tekrar yapmayı sağlar.	41	24.55
3	Ödev sorumluluk kazandırır.	26	15.57
4	Öğrenci seviyesine uygun olmalıdır.	19	11.38
5	Ödev az olmalıdır.	13	7.78

Tablo 16’daki velilerin verdiği yanıtlar incelendiğinde; velilerin % 25.75’i ödevin öğrenciler için gerekli olduğunu, % 24.55’i ev ödevlerinin öğrencilerin işledikleri konuları tekrar etmesini sağladığını, % 15.57’si ev ödevlerinin çocuklarına sorumluluk kazandırdığını ifade etmiştir. Velilerin önemli bir bölümü ise verilen ödevlerin öğrenci seviyesine uygun olması gerektiğini belirtmiştir.

Ev ödevinin gerekli olduğu ve tekrar yapmayı sağladığı yönünde görüş belirten veli görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Bence ev ödevleri çocuklar için önemli ve gereklidir. Öğrenciler için verilen ev ödevlerinin faydalı olduğunu düşünüyorum. Çocuğumun ödevlerini yaptıkça okuldaki derslerini tekrar ettiğini düşünüyorum. Çocuğum ödev yaptıkça öğrendiği bilgileri daha kolay kavradığını görebiliyorum ve konuları pekiştiriyor, akılda kalmasına yardım ediyor.” (V7, V54, V69, V75).

Ödevlerin öğrencinin öğrendiklerini tekrar etmesini sağladığını belirten velilerin ödevleri gerekli ve önemli görmelerinin nedeni kendi çocuklarının ödevlerini düzenli olarak yaptıklarında başarılarının arttığına şahit olmalarından kaynaklandığı düşünülebilir.

Ev ödevinin çocuklarına sorumluluk kazandırdığını ve öğrencinin seviyesine uygun olması gerektiğini düşünen veli görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Ödevler çocukların sorumluluk alma bilinci açısından faydalıdır. Verilen ev ödevleri çocukların sorumluluk duygusunu geliştirmektedir bence, ev ödevlerini yaptıkça çocuğum sorumluluklarının farkına varıyor, ödevin kendi sorumluluğu olduğunu biliyor. Ancak verilen ödevler çocuğun öğrenim düzeyine, yaş seviyesine uygun olmalıdır. Ödev verilirken öğrencinin gelişim düzeyi öğretmenler tarafından dikkate alınmalıdır.”(V8, V23, V27, V30, V65).

Velilerin, ev ödevlerinin çocuklara sorumluluk kazandırdığını ifade etmelerinin arkasında çocuğun ödevle birlikte hayatında belki de ilkleri yaşayarak, belli kurallara ve süreye uyarak bir görevi tamamlamaya çalışmasının yattığı söylenebilir.

Velilerin bazıları ise ev ödevinin miktarının az olması gerektiği görüşündedirler.

Ev ödevinin az olması gerektiğini düşünen veli görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Çok fazla ödev veriliyor. Yeterli miktar ve yoğunlukta ödevler verilmelidir, ödevin dozuna dikkat edilmelidir. Çocuklarımız küçük yaşta oldukları için az ödev verilmelidir. Uzun olmamalı ve öğrenciyi sıkmamalıdır, Çok ödev yerine az miktarda ama kaliteli yani nitelikli ödev verilmelidir. Çocuğa faydası olmayan gereksiz ödevler verilmemelidir, ödev öğrenciyi sıkmamalıdır.” (V1, V5, V6, V53, V70, V76).

Velilerin çocuklarına verilen ev ödevlerin miktarının az olmasını istemelerinin nedeni çocuklarının yaş ve seviyelerini göz önünde bulundurmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

“Soru 2: Ev ödevi sürecinde öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna velilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. Velilerin 2. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödevler kontrol edilmelidir.	41	26.62
2	Öğrenci seviyesine uygun olmalıdır.	24	15.58
3	Okulda öğrendiği bilgileri içermelidir.	23	14.94
4	Ödev takibi zamanında yapılmalıdır.	23	14.94
5	Eğlenceli ödev verilmelidir.	17	11.04
6	Fazla ödev verilmemelidir.	10	6.49
7	Ödevini yapan öğrenciler ödüllendirilmelidir.	10	6.49

Tablo 17’ye göre; velilerin % 26.62’si öğretmenlerden ev ödevlerini mutlaka kontrol etmesini beklediklerini, % 15.58’i ev ödevlerinin öğrencilerin seviyesine uygun olması

gerektiğini, % 14.94'ü ödevlerin öğrencilerin okulda öğrendiği bilgileri içermesini ve ödev takibinin yani kontrolünün zamanında yapılması gerektiğini belirtmiştir.

Ev ödevinin kontrol edilmesi gerektiğini ve öğrenci seviyesine uygun olması gerektiğini ifade eden veli görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Öğretmen ödevleri mutlaka kontrol etmelidir, çocuğa kendisiyle ilgilendiğini göstermek adına öğrenciyi takip etmelidir. Ayrıca kontrol etmeyeceği hiçbir ödevi vermemelidir, kontrol edebileceği kadar ödev vermelidir. Çünkü kontrol ettikten sonra çocuğun eksiklerini görmeli, yapamadıklarına yardımcı olmalıdır. Verilen ödev öğrencinin seviyesine uygun verilmelidir, öğrenci yeteneklerini dikkate alan ödevler verilmelidir, öğrencinin durumu göz önünde bulundurulmalıdır.” (V3, V7, V20, V31).

Veliler öğretmenlerin çocuklarının ev ödevlerini okulda kontrol etmelerini önemsemektedirler. Önemsemelerinin nedeni çocukların yanlış öğrenmelerinin giderilmesi ve eksik öğrenmelerinin tamamlanması olabilir. Ayrıca veliler çocuklarının seviyesine uygun ödevler verilmesine dikkat etmektedir. Seviyeyi aşan ödevlerin öğrenciyi zorladığı, huzursuz ettiği ifade edilebilir.

Ev ödevinin okulda öğrenilen bilgileri içermesi ve ödev takibinin zamanında yapılması gerektiğini belirten veli görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Ödevler öğrencilerin işledikleri tüm konuyu kapsamalıdır. Konu işlendikçe ödev verilmelidir, işlenmeyen hiçbir konudan ödev verilmemelidir. Ödevin takibi zamanında yapılmalıdır, öğrenciye kendisiyle ilgilenildiği gösterilmelidir. Ödev günü gününe, kontrol edilmelidir.” (V18,V20, V30, V42, V45, V63, V70, V72).

Veliler çocuklarına verilen ev ödevlerinin derslerde işlenen konuların dışında olmamasına ve ödev kontrolünün ve takibinin zamanında yapılması gerektiğine önem vermektedir. Öğrencilerin verilen görevleri yerine getirip getirmediğinin kontrol edilmemesi yani verilen ödevlerin denetlenmemesi durumunda öğrencilerin sorumluluk almayabilir ve kendilerini boş yere ödev yapıyor gibi hissettiği söylenebilir.

Ayrıca velilerin önemli bölümü öğretmenlerden eğlenceli ev ödevleri vermelerini beklediklerini ifade etmişlerdir. Velilerin bazıları çocuklara fazla ödev verilmemesini öğretmenlerden beklerken bazıları da çocuklarının ödev yaptıklarında ödüllendirilmelerini beklemektedir.

Eğlenceli ev ödevleri verilmesi gerektiğine ve fazla ödev verilmemesi gerektiğine ilişkin veli görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Ödevler çocuğun vaktini çok almamalıdır, ailesiyle zaman geçirmesine vakit kalmalıdır, çocuğun buna da ihtiyacı vardır. Fazla ödev verilmemelidir, ödevler bıktırmayacak kadar olmalıdır. İlkokul yıllarında çocuklar oynamaya doyamadığından ödevlerin eğlenceli olması gerekmektedir. Öğrenciye göre ödevler verilmelidir, dersleri sevilen bir oyun gibi isteyerek yapmalarına yardımcı olunmalıdır ve eğlenceli olmalıdır ödevler, gezi-gözlem, deney gibi etkinlik tarzında olmalıdır.”(V28, V39, V40, V44, V55, V56, V57).

Velilerin ev ödevlerinin fazla olmasını beklemesinin nedeni çocuklarının ödevlere, ders çalışmaya olumsuz tutum içinde olmalarının önüne geçmek ve ailesiyle vakit geçirmeye de vaktinin kalması gerektiği olabilir.

Öğrencilerin ev ödevini yaptığında ödüllendirilmesi gerektiğine ilişkin velilerinden birinin ifadesi şu şekildedir:

“Ödev verildiğinde detaylı olarak ödev öğretmen tarafından incelenip öğrenci ödüllendirilmelidir. Ödüllendirildiğinde çocuğumuz derslere daha istekli hale geliyor.”(V21).

Velilerin çocuklarının ev ödevlerini yaptığında öğretmenleri tarafından ödüllendirilmelerini öğretmenden beklemelerinin nedeni çocuğu ödev, öğrenmeye, daha fazla ders çalışmaya ve başarılı olmaya motive etmek olabilir.

“Soru 3: Ev ödevi sürecinde çocuklarınızdan beklentileriniz nelerdir?” sorusuna velilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18. Velilerin 3. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödevlerini kendileri yapmalı.	44	23.66
2	Ödevini zamanında yapmalı.	41	22.04
3	Ödevle sorumluluk kazanmalı.	29	15.59
4	Zamanını verimli kullanmalı.	26	13.98
5	Yapamadıkları kısımları öğretmene sormalı.	21	11.29
6	Ders tekrarı yapılmalı.	15	8.06
7	Test çözmeli.	10	5.38

Tablo 18’deki velilerin verdiği yanıtlara bakıldığında, velilerin % 23.66’sı çocuklarının ev ödevlerini kendilerinin yapmalarını, % 22.04 ev ödevlerini zamanında

yapmalarını % 15,59'u ev ödevleri aracılığıyla sorumluluk kazanmaları gerektiğini, % 13.98'i ödev yaparken zamanı verimli kullanmalarını çocuklarından beklediklerini belirtmişlerdir.

Ev ödevini öğrencinin kendisinin yapması ve zamanında yapması gerektiğine dair veli görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Öğrenci ev ödevinin kendi sorumluluğu olduğunu bilmeli, bilinçli olmalı, uyardıktan kendiliğinden yapmalıdır. Oyalandıktan zamanında ödevinin başına geçmelidir. Öğrenci ödevini yardım almadan kendi düşünceleriyle yapmalıdır.” (V3, V4, V5, V6, V17, V18, V52, V53).

Velilerin çocuklarından ödevlerini kendilerinin yapmasını beklemelerinin nedeni öğrencinin bağımsız çalışma alışkanlıklarını geliştirmek olduğu söylenebilir. Velilerin çocuğun ödevin başına zamanında oturması gerektiğini belirtmesinin nedeni de ödevin kendi sorumluluğu olduğunun farkına varması olabilir.

Ev ödeviyle öğrencinin sorumluluk kazanması gerektiği ve ödevde zamanını verimli kullanması gerektiğine yönelik veli görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Öğrenci sorumluluğunu bilmeli, ödevlerine hassas olmalıdır. Çocuklar ödev yaptıkça sorumluluk kazanırlar. Disiplinli olarak kendi sorumluluğunu bilerek ödev yapmalıdır. Belli bir süre içerisinde ödevlerini bitirmelidir, zamanını iyi kullanmalıdır, vaktini değerlendirmelidir.” (V9, V29, V56, V64, V74, V76).

Velilerin önemli bir kısmı da çocuklarının ödevde yapmadığı ve zorlandığı kısımları öğretmenine sorması gerektiğini ifade etmiştir. Velilerin bir kısmı çocuklarından ödev yapmadan önce ders tekrarı yapmalarını beklerken bir diğer kısmı ise ev ödevi dışında çocuklarının test çözmelerini beklemektedir.

Öğrencinin ödevde yapamadıklarını öğretmenine sorması gerektiğine ilişkin veli görüşleri şöyledir:

“Zorlandığı noktaları, anlamadığı kısımları, yanlış yaptıklarını mutlaka öğretmenine sormalı, doğrusunu öğrenmelidir.” (V37, V73).

Velilerin çocuklarından hatalarını kendilerine değil de öğretmenlerine sormalarını beklemelerinin nedeni çocuğun seviyesine inememek, doğruyu tam bilememek ya da yanlış öğretim yöntemi kullanmanın önüne geçmek olduğu ifade edilebilir.

Öğrencinin ders tekrarı yapması ve test çözmesi gerektiğini ifade eden veli görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Okulda işlenen konularla ve ödev verilen dersle ilgili kısa tekrarlar yapmalıdır. Gün içerisinde öğrendiği derslerin tekrarını yaptıktan sonra ödevine başlamalıdır. İşlenen konularla ilgili ek kaynaklardan test çözmelidir.” (V62, V65, V70).

“Soru 4: Bir veli olarak Ev ödevleri ile ilgili ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz? Bu sorunlar daha çok kimden kaynaklanıyor?” sorusuna velilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. Velilerin 4. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Sorun yok.	28	20.44
2	Ev ödevlerinin fazla olması.	24	17.52
3	Çocukların oyun oynamaya vaktinin kalmaması.	23	16.79
4	Ödevin öğrenci seviyesine uygun olmaması.	17	12.41
5	Yardımcı olamama.	17	12.41
6	İnternet ödevlerinin gereksizliği.	12	8.76
7	Ödevlerin anlatılan konularla ilgili olmaması.	11	8.03

Velilerin verdiği Tablo 19’daki yanıtlar incelendiğinde, velilerin % 20.44’ü herhangi bir sorun yaşamadıklarını, % 17.52’si ev ödevlerinin fazla olmasından sorun yaşadıklarını % 16.79’u çocuklarının oyun oynamasına vakit kalmadığını belirtmişlerdir.

Süreçte sorun yaşamadığını belirten bazı veli görüşleri şöyledir:

“Sınıfta çocuğumuz öğretmenini dinlediğinden ve verilen ödevler öğrencinin seviyesine uygun olduğundan dolayı sorun yaşanmıyor. Ayrıca öğretmen öğretmediği hiçbir konudan ödev vermediğinden bir sorun yaşanmamaktadır. Bununla birlikte çocuğumuz ödevlerini yapma konusunda bilinçli bir öğrenci olduğundan pek sorunla karşılaşmamaktayız.” (V38, V62, V65, V68).

Velilerin süreçte sorun yaşanmadığını belirtmesinin nedeni, ödevin temel paydaşları olan öğretmen, öğrenci ve velilerin ev ödevi sürecinde üzerlerine düşen sorumlulukları ve görevleri yerine getirmeleri olabilir.

Ev ödevlerinin fazla olması ve ödevden oyuna vakit kalmaması sorunlarına dair veli görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Ödevler abartılı, çok fazla ev ödevi veriliyor. Çocuklar bu yüzden ödevlerini yetiştiremiyor, hatta uykusuz kalıyor. Fazla ödevden okul korkusu oluşuyor. Ödev yapmaktan oyun oynamaya bile vakitleri kalmıyor. Çocuğumuz bizimle iletişime bile geçmeden çoğu zaman uyuyakalıyor. (V1, V4, V6, V58).

Velilerin ev ödevlerinin fazla olmasından ve oyuna vakit kalmamasından yakınmalarının nedeni, küçük yaştaki çocuklarının öğrenmeye olduğu kadar aileleriyle vakit geçirmeye, sosyalleşmeye, oyun oynamaya da ihtiyaçlarının olduğu söylenebilir.

Velilerin önemli bir bölümü ödevin öğrenci kapasitesine uygun olmamasından yana sorun yaşarken bir diğer önemli bölümü ise çocuklarına yardımcı olamadıklarını belirtmişlerdir.

Verilen ödevlerin öğrenci kapasitesine uygun olmaması ve öğrenciye velinin yardımcı olamamasından sorun yaşayan veli görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Verilen ödevler öğrenci seviyesine göre verilmiyor, çocuğumuz çok zorlanıyor. Ev ödevleri öğrencinin sınıf düzeyine uygun olmalıdır, çok zorlayıcı veriliyor. Çocuğum küçük yaşta olduğu için, onun seviyesine inmekte problem yaşadığım için ödevlerine yardımcı olamıyorum. Yardımcı olurken zorlanıyorum. 3 çocuk annesi olduğum için yardım edemiyorum. Çözemediğimiz sorularla karşılaşınca çocuğumuza mahcup oluyoruz. (V36, V37, V41, V47, V61, V7)

Velinin öğrenci seviyesine uygun ödevler verilmemesinden sorun yaşamasının nedeni öğrencinin evde ödevini yapmaya çalışırken yaşadığı sıkıntı ve stres durumu olabilir. Ayrıca velinin öğrenciye yardımcı olamamasının nedeni olarak iş yoğunluğundan vakit ayıramama, bilmediği bir hususu çocuğun seviyesine uygun bir şekilde anlatamama, ödevle ilişkin konuya ya da bilgiye sahip olmama gibi unsurlar gösterilebilir.

Velilerin bir kısmı internet ödevlerinin gereksiz olduğunu belirtirken bir kısmı da ödevlerin bazılarının anlatılan konularla ilgili olmadığını ifade etmişlerdir.

İnternet ödevlerinin gereksiz olması ve anlatılan konular dışında ödev verilmesi sorunlarına ilişkin veli görüşleri aşağıdaki gibidir:

“İnternet ortamından ödev verilmesi yanlış bir uygulama bence. İnternet çıktısı alınan ödevler gereksiz. Yoruma dayanan, konu dışında verilen ödevler bu yaş çocukları için uygun değil. Okulda gördüğü derslerin ödevini yapabiliyor çocuğumuz, gerisini yapamıyor. Anlaşılmayan konularda ev ödevi verilmemelidir.” (V14, V16, V39, V57).

Velilerin internet ödevlerini gereksiz bulmalarının nedeni, çocuğa bir şey kazandırmayan, sadece çıktı alıp okumaktan ya da bu çıktıyı öğretmene göstermekten ibaret olan ödevleri bazı öğretmenlerin sıklıkla tercih etmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

“Soru 5: Ev ödevi sürecinde veli olarak nelere dikkat ediyorsunuz?” sorusuna velilerin verdiği yanıtların dağılımı Tablo 15’te verilmiştir.

Tablo 20. Velilerin 5. Soruya Verdikleri Yanıtların Genel Dağılımı

KOD	AÇILIMI	f	%
1	Ödevlerini zamanında ve eksiksiz yapmasını sağlıyorum.	53	28.49
2	Ödev yapıp yapmadığını kontrol ediyorum.	48	25.81
3	Ödevle sorumluluk kazanmasını sağlıyorum.	29	15.59
4	Ödevlerine yardımcı oluyorum.	28	15.05
5	Uygun çalışma ortamı sağlıyorum.	12	6.45

Velilerin yanıtlarından hareketle oluşturulan Tablo 20’deki ön plana çıkan görüşlere göre; velilerin % 28.49’u çocuklarının ev ödevlerini zamanında ve eksiksiz yapmalarını sağladıklarını, % 25.81’i çocuklarının ev ödevlerini yapıp yapmadıklarını kontrol ettiklerini ifade etmişlerdir.

Öğrencinin ödevini zamanında ve eksiksiz yapmasını sağlama ve ödevi yapıp yapmadığını kontrol etmeye yönelik veli görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Ödevlere zaman ayırarak eksiksiz yapmasını sağlıyorum. Çocuğumdan ödevlerini zamanında yapmasına dikkat ediyorum ve severek yapmasını istiyorum. Ödevinin doğru şekilde yapıp yapmadığını kontrol ediyorum. Uyku saati gelmeden ödevlerinin bittiğinden emin oluyorum. Ödevlerini bitirdikten sonra tam ve eksiksiz yapıp yapmadığını, yanlışlarının olup olmadığını kontrol ediyorum.” (V42, V58, V64, V65, V70, V71).

Velilerin çocuklarının ödevlerini zamanında ve eksiksiz yapmalarını sağlamaları çocuğa ev ödevinin denetlenmesinin sadece sınıfta değil evde de devam ettiğinin gösterilmesi bakımından önemli olabilir. Ayrıca velilerin kendi çocuklarının ödevlerini kontrol etmeleri, ödevlerdeki eksiklikleri görüp öğrenciye ev ödevini tamamlaması ve çocuğun yanlışlarını görüp yeniden çözmeyi denemesini sağlaması açısından önemli olduğu söylenebilir.

Velilerin bazıları çocuklarının sorumluluk kazanmalarını sağladıklarını belirtirken bazıları ise çocuklarının ev ödevlerine yardımcı olduklarını belirtmişlerdir. Velilerin az bir kısmı da çocuklarına uygun çalışma ortamı sağladıklarını ifade etmişlerdir.

Öğrencinin sorumluluk kazanmasını sağlama ve ödevlerine yardımcı olmaya dair veli görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Yapamadığı zamanlarda, bir desteğe ihtiyaç duyduğu anlarda yardımcı oluyorum, doğruyu bulmasına yardım etmeye dikkat ediyorum. Bilmediği sorulara yardım ediyorum. Ödevde zorlandığı yerlerde ipucu veriyorum.

Ödevlerine yardım etmekten zevk alıyorum bir veli olarak. Söylemeden ödevlerine başlaması için gereken sorumlulukları edinmesini sağlıyorum. Kendi sorumluluğunu yerine getirmesi için ödevi kendisinin yapmasını bekliyorum, ödevin onun görevi olduğunu anlatıyorum.” (V4, V6, V12,V23, V27, V69, V74).

Velinin çocuğuna ev ödevi sürecinde yardımının doğrudan değil ipuçları verme, yol gösterme gibi dolaylı yollardan olmasının çocuğun ev ödevinin kendi sorumluluğu olduğunu anlaması açısından önemli bir tutum olarak görüldüğü söylenebilir. Ayrıca çocuğa hayatta olduğu kadar eğitimde ve ev ödevi sürecinde de sorumluluk kazandırma bakımından en önemli yetişkinlerin veliler yani ebeveynler olduğu ifade edilebilir.

Uygun çalışma ortamı sağlamaya ilişkin veli görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Çocuğum için gürültüden uzak, sessiz ve uygun bir çalışma ortamı hazırlıyorum. Ödevini yapabilmesi için gerekli ortamı hazırlıyorum. Çocuğumun dikkatini dağıtacak şeylerden uzak durmasını sağlıyorum, dikkat dağıtan unsurlardan ortamı arındırıyorum.” (V10, V39, V41, V44, V46, V51).

Velilerin ekonomik şartları ve demografik unsurları el verdiğince çocuklarına çalışabilecekleri ve ev ödevlerini yapabilecekleri uygun ortamı sağlamaya dikkat etmelerinin nedeni çocuklarının eğitime ve öğrenmesine yönelik olumlu tutum içinde olduklarını gösterdiği söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulguların mevcut alanyazınla ilişkilendirilmesi yapılarak kapsamlı bir tartışması sunulmuş ve sonuçlara varılmıştır.

Öğrencilerin, Öğretmenlerin ve Velilerin Sorulara Verdikleri Yanıtlara İlişkin Sonuçlar

Üç ayrı ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin, ilkokula giden öğrencilerin ve onların velilerin ev ödevine yönelik görüşlerini incelemek amacıyla hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formlarının içerik analizleri sonucunda, birçok bulgu elde edilmiş ve bu bulgulardan yola çıkılarak ulaşılan sonuçlar aşağıdaki alt başlıklar da sıralanmıştır:

Öğrencilerin ev ödevleriyle ilgili görüşlerine ilişkin sonuçlar.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ilkokulda verilen ev ödevleri hakkında ne düşündüklerine ilişkin bulgular incelendiğinde; öğrencilerin büyük çoğunluğu ev ödevlerini sevdiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük kısmının ev ödevine yönelik olumlu bir tutum içinde olduğu söylenebilir. Ev ödevleri ile ilgili olarak görüşmeciler öğrencilerin bir kısmı da ev ödevlerini sevmeyişi belirtmişlerdir. Bazı öğrencilerin de ev ödevlerine yönelik olumsuz bir tutum içinde olduğu söylenebilir. Aynı zamanda bu anlamlı çoğunluğa rağmen ödevi sevmeyen öğrencilerin bir kısmı da dahil olmak üzere öğrencilerin bazıları, verilen ev ödevlerinin okuma-yazmalarını geliştirdiğini, dört işlemi hızlandırmalarına ve matematik başarılarını artırmalarına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin bazıları da takdir edildikçe ödev yapmaya motive olduklarını vurgulamışlardır. Bunların dışında öğrencilerin bazıları da ev ödevlerinin derste işlenen konuları daha iyi kavramalarına, pekiştirmelerine yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenciler ev ödevlerinin özgüvenlerini artırdığını ve ödevle sorumluluk kazandıklarını, çalışma alışkanlığı edindiklerini de belirtmişlerdir. Demirbaş (2011)' e göre ödevlerin öğrencilerin boş vakitlerinde öğrenmelerine destek vermesi, okula karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlaması beklenirken bu ödevler aracılığıyla öğrencilerden çalışma alışkanlıkları ve becerilerini geliştirmesi beklenir. Kısaca görüşmeye katılan öğrencilerin çok büyük çoğunluğunun ev ödevinin gerekliliğine ve faydalılığına da inandıklarını gösteren olumlu bir tutuma sahip oldukları da söylenebilir. Özer & Öcal (2012)'in ilköğretimde yaptığı bir araştırmada da öğrencilerin ev ödevlerine yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevi sürecinde öğretmenlerinden beklentilerine ilişkin bulgular incelendiğinde; öğrencilerin büyük çoğunluğu verilen ev ödevlerini sıkıcı bulduğundan dolayı öğretmenlerinden eğlenceli ev ödevleri vermesini beklediklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin diğer büyük çoğunluğu da ev ödevlerinin eğlenceli olduğunu fakat daha da eğlenceli olmasını beklediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin öğretmenlerinden kendi bireysel ilgi ve ihtiyaçlarına hitap eden ev ödevleri vermelerini beklediği söylenebilir. Öğrencilerin bazıları öğretmenlerinin hediye vermesini beklediklerini ifade etmişlerdir. Ödevi yaptıklarında ödüllendirilmeyi ve pekiştirilmeyi istedikleri söylenebilir. Öğrencilerin bir kısmı öğretmenlerinden ev ödevlerinin daha az ve kolay olmasını, grupla yapılan deney ve proje ödevlerinin verilmesini, okuma, okuma-anlatma ödevlerinin verilmesini beklediklerini ifade etmişlerdir. Buradan yola çıkıldığında öğrencilerin çok azının öğretmenin verdiği ev ödevlerini fazla ve zor bulduğu, öğrencilerin büyük çoğunluğunun ev ödevlerinin miktarını ve zorluğunu normal düzeyde gördükleri söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevi sürecinde velilerinden hangi konularda yardım aldıklarına ilişkin bulgular incelendiğinde; öğrencilerin çok büyük çoğunluğu velilerinin kendilerine yol gösterdiğini yani rehberlik ettiğini, gereken kaynakları sağladıklarını ve uygun çalışma ortamı sağladıklarını ifade etmişlerdir. Shaughnessy & Siegel (1993)'a göre ebeveynler aydınlatmanın yeterli olduğundan ve çocuğun televizyon, bulaşık makinesi veya herhangi bir şey tarafından rahatsız edilmemesini sağlayabilmelidir. Çocuk ödevini yapıyorsa, televizyon kapalı olmalıdır. Ödev, çocuğun sevdiği bir çizgi filme göre öncelik kazanır. Anne-babalar çocuğun gerekli malzemelere ve kaynaklara sahip olduğundan emin olmalıdır. Görüşmeciler öğrencilerin bazıları ise genelde annelerinin ödevlerini bittiğinde kontrol ettiklerini ifade etmişlerdir. Oysaki sadece anneler değil babalar da öğrencinin eğitiminde olduğu gibi ev ödevi sürecinde de ebeveyn olarak etkin olmalıdır. Byrne & McGavin (2004)' e göre öğrenci anne-babasının kendi eğitimi ile ilgilendiğini bilirse çalışmaya daha da yönelir, istekli hale gelir ve ev ödevinin önemini bilir. Aksu (2019)'a göre de ödev süreci içinde ebeveynler öğretmenlerle iletişim halinde olmalıdır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevi sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin bulgular incelendiğinde; öğrencilerin yaşadığı en büyük sorun ödevleri yetiştirememeleridir. Diğer bir büyük sorunda çok fazla ödev verilmesidir. Ödevlerin miktarının öğrencilere fazla geldiği, verilen ev ödevlerini yapmalarının çok zaman aldığı söylenebilir. Demirbaş (2011)'a göre ev ödevleri, her ne kadar öğretme ve öğrenme sürecinin önemli bir parçası olsa da, öğrencilerin okul dışında da oyun oynama dinlenme ve fiziksel aktiviteler için zaman harcamalarının önemli olduğunun bilincinde olup öğretmenler çok fazla ödev vermemelidir.

Öğrencilerin bazıları da verilen ev ödevlerini unuttukları için sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğrenciler de ödevlerini yapmaları için uygun çalışma ortamlarının olmaması sorun yaşamaktadırlar. Bu sorunu kardeş(ler)inin ve TV gibi unsurların dikkatlerini dağıtması ve gürültülü bir ortamda bulunmaktan rahatsız olmaları şeklinde ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ev ödevi sürecinde nelere dikkat ettiklerine ilişkin bulgular incelendiğinde; öğrencilerin büyük bir kısmı ödevle ilgili kaynakları okuldan eve evden okula götürme, çanta hazırlama, ödev kontrolü için öğretmeni sırada hazır bir şekilde bekleme gibi ödevin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmeye dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin diğer bir büyük çoğunluğu ise verilen ev ödevini unutmamak için not etmeye(kaydetmeye) ve ev ödevlerini aksatmadan düzenli yapmaya dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin bir kısmı ise ev ödevlerini akıllarında tuttuklarını, not etmediklerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin ev ödevleriyle ilgili görüşlerine ilişkin sonuçlar.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ilköğretimde verilen ev ödevleri hakkında ne düşündüklerine ilişkin bulgular incelendiğinde; öğretmenlerin büyük çoğunluğu ev ödevlerinin verilmesi gerektiği görüşündedir. Ilgar & Ilgar (2012)'a göre de ödev öğretmenler tarafından fazlaca kullanılan öğrenme-öğretme sürecinin önemli bir parçasıdır. Öğretmenler ödevlerin öğrencilerin konuları tekrar etmesine ve pekiştirmesine yardımcı olduğu görüşündedir. Büyüktokatlı (2009)'nın ilköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi konulu araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu da işlenen konuyu pekiştirmek, tekrar etmek amaçlı olarak ödev verdiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yine önemli bölümü verilen ödevlerin öğrenci kapasitesine yani seviyesine uygun olması gerektiği görüşündedir. Öğretmenlerin bazıları da ev ödevlerinin öğrencinin sorumluluk duygusu kazanmasına yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Bazı öğretmenler de ödevlerin az miktarda olmaması gerektiğini vurgulamışlardır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ev ödevi sürecinde velilerden beklentilerine ilişkin bulgular incelendiğinde; öğretmenlerin büyük çoğunluğu velilerinden öğrenciye yol göstermesini yani rehberlik etmesini beklemektedir. Öğretmenlerin diğer büyük çoğunluğu ise velinin ev ödevlerini takip etmesi yani öğrenciyi ödevini yaparken izlemesi ve doğru yapıp yapmadığını kontrol etmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ginott (2003)' göre öğretmenin beklentilerine aykırı olsa da ev ödevleri çocukların çağrısı dışında denetlenmemeli veya kontrol edilmemelidir. Aksi halde ebeveynler ödev sorumluluğunu üstlendiğinde çocuklar onlara izin verir ve ebeveynler bir daha asla bu esarettten kurtulamazlar. Öğretmenlerin yine önemli bir kısmı velilerden çocukların ev ödevlerini yapabilmeleri için uygun çalışma

ortamının sağlanmasını beklerken bazı öğretmenler de velilerin çocuğa ödevin kendi sorumlulukları olduğu bilincini kazandırmalarını beklediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bazıları ise velilerden ödevi asla yapmamalarını ve ev ödevi sürecinde öğrencide gördüğü eksikleri mutlaka kendilerine yani öğretmenlere bildirmeleri gerektiğini vurgulamışlardır. Aksu (2018)'ya göre de anne-babalar çocuklarını ödevini yapmamalı ancak ödev sürecinde çocuklarını önemsemeli, cesaretlendirmeli ve onların sorumluluk duygusu geliştirmelerine yardımcı olmalıdır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ev ödevi sürecinde öğrencilerden beklentilerine ilişkin bulgular incelendiğinde; öğretmenlerin büyük çoğunluğu öğrencilerinden ev ödevlerini doğru (dikkat ederek, anlayarak ve hatasız olarak) ve temiz (defter, kitap ve araç-gereçlerini temiz kullanarak) bir şekilde yapmalarını beklediklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin diğer büyük çoğunluğu ise öğrencilerinden ödevi zamanında (aksatmadan, teslim tarihine uyarak ertelemeyen) ve isteyerek (ödevin kendileri için faydalı ve gerekli olduğunu bilerek, motive olarak) yapmalarını beklemektedir. Öğretmenlerin yine önemli bir kısmı öğrencilerinden sorumluluk sahibi olmalarını beklemektedir. Öğretmenlerin bazıları ise öğrencilerinin evde kitap okumaları gerektiğini vurgulamışlardır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ev ödevi sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin bulgular incelendiğinde; öğretmenlerin yaşadığı en büyük sorun velinin çocuğa yardımcı olmamasıdır. Oysa Byrne & McGavin (2004)'e göre ebeveynlerin çocuklarının eğitime dahil olabilmelerinin en doğrudan yollarından biri, ev ödevlerine yardımcı olmalarıdır. Öğretmenler karşılaştıkları diğer önemli sorunları ödevlerin günü gününe, zamanında yapılmaması ve ödevlerin hiç yapılmaması olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin önemli bir kısmı ödevleri velinin yapmasından dolayı sorun yaşadıklarını vurgulamışlardır. Öğretmenlerin bazıları ise ödevlerin düzensiz ve baştan savma yani özensiz yapılmasından yana sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin süreçte yaşadığı sorunlara bakıldığında sorunların temel kaynağı başta veli olmak üzere veli ve öğrenciden kaynaklandığı söylenebilir. Çünkü küçük yaşta çocuklara yol gösterici olmada ve dış denetim sağlamada okulda öğretmenlerin önemi ne kadar büyükse evde de velilerin yani ebeveynlerin denetimi yaşanan sorunları en aza indirmeye için çok önemlidir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin ev ödevi sürecinde nelere dikkat ettiklerine ilişkin bulgular incelendiğinde; öğretmenlerin büyük kısmı, pekiştirme amaçlı ödev vermeye dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Demirbaş (2011)'a göre ödevlerin en çok karşılaşılan türü pratik yapma çalışmalarıdır, bu çalışmalarla sınıfta öğrenilenleri pekiştirmek amaçlanır ve bu çalışmalar yeni kazanılmış yetenekleri pekiştirme, tekrar etme ve gözden geçirme imkânı

verir. Öğretmenlerin diğer büyük bölümü ise verdikleri ödevlerin öğrencilerin düzeyine yani seviyesine uygun olmasına dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bir diğer bölümü ise, kontrollerden sonra eksiklerin belirlenip tekrar edilmesine dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bazıları ödevleri kontrol ettiklerini belirtmişlerdir. Ödevlerle ilgili öğrencilere mutlaka geri bildirim verilmesi ve yanlış öğrenmelerinin önüne geçilmesi için bu kontrollerin önemli olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin bazıları ise etkinlik tarzında eğlenceli ödevler (çocukların bireysel ihtiyaçlarına uygun) vermeye çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bir kısmı ise ödevin miktarının fazla olmamasına dikkat ettiklerini belirtmiştir.

Velilerin ev ödevleriyle ilgili görüşlerine ilişkin sonuçlar.

Araştırmaya katılan velilerin ilkokulda verilen ev ödevleri hakkında ne düşündüklerine ilişkin bulgular incelendiğinde; velilerin büyük çoğunluğu ödevlerin gerekli ve öğrenci için faydalı olduğunu belirtmiştir. Velilerin diğer büyük çoğunluğu da ev ödevlerin öğrencinin tekrar yapmasını sağlayarak işlenen konuları pekiştirmelerine katkı sağladığını vurgulamışlardır. Velilerin yine önemli bir kısmı da ev ödevlerinin çocuğa sorumluluk kazandırdığını belirtmiştir. Velilerin bir bölümü ev ödevlerinin öğrencinin seviyesine uygun olması gerektiği görüşündedir. Velilerin bazıları ise ödevin miktarının az olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Kapıkıran & Kıran (1999)'a göre ilkokulun özellikle ilk üç sınıfta verilen ev ödevlerinin öğrencinin çalışma alışkanlıklarını kazandıracak ölçüde az miktarda olması gerekir.

Araştırmaya katılan velilerin ev ödevi sürecinde öğretmenden beklentilerine ilişkin bulgular incelendiğinde; velilerin büyük çoğunluğu öğretmenden verdikleri ev ödevlerini kontrol etmelerini beklemektedir. Velilerin önemli bir kısmı ise öğretmenden ev ödevinin öğrencinin seviyesine uygun verilmesini, ödev takibinin zamanında yapılmasını ve ödevin okulda işlenen konularla ilgili olmasını beklemektedir. Kapıkıran & Kıran (1999)' a göre de öğrencilere ev ödevi verilmemesi biçimindeki kökten yaklaşımdan çok, verilecek ev ödevlerinin öğrencinin yaş ve sınıf düzeyleri göz önünde bulundurularak verilmelidir. Velilerin bazıları öğretmenden öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate alan eğlenceli ödevler vermesini beklemektedir. Velilerin bazılarıysa öğretmenden ödevin miktarının fazla verilmemesini ve ödev yapıldığında çocukların ödüllendirilmesini beklemektedir. Aksu (2018)'e göre de öğretmenler ödevleri öğrencilerin farklılıklarına, ilgilerine ve günlük yaşantılarına uygun, yaşam boyu öğrenme ve düşünme becerilerini geliştirecek nitelikte, tekdüze olmayan farklı türlerde ve uygun miktarda vermelidir.

Araştırmaya katılan velilerin ev ödevi sürecinde çocuklarından beklentilerine ilişkin bulgular incelendiğinde; velilerin büyük çoğunluğu çocuklarından ev ödevlerini kendilerinin

yapmasını beklemektedir. Velilerin diğere büyük çoğunluğu ise çocuklarından ev ödevlerini zamanında yapmalarını beklemektedir. Velilerin önemli bölümü ise çocuğundan ödevin kendi sorumluluğu olduğunu bilmesini ve bu sorumluluğu almasını beklemektedir. Velilerin bir bölümü çocuğunun ödev yaparken zamanını verimli kullanmasını ve yapamadıklarını öğretime sormasını istemektedir. Velilerin bazıları ise çocuklarından ders tekrarı yapmalarını ve ayrıca test çözmeleri gerektiğini vurgulamışlardır.

Araştırmaya katılan velilerin ev ödevi sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin bulgular incelendiğinde; velilerin büyük çoğunluğu sorun yaşamadığını ifade etmiştir. Velilerin diğere büyük çoğunluğu ise ev ödevlerinin fazla verilmesinden ve çocuğun oyun oynamaya, sosyal faaliyetlere katılmaya vaktinin kalmamasından yakınmaktadırlar. Vatterott (2009), ebeveynlerin aşırı ödevden dolayı öğrencilerin sosyal aktiviteleri kaçırmak zorunda bırakılmasından şikayetçi olduğunu, anne-babanın okul saatleri dışında çocuklarının zamanını kontrol etme hakkına sahip olduğunu ve bu yüzden hafta sonunda veya tatil süresince ödev verilmemesi gerektiğini belirtmiştir. Velilerin önemli bir kısmı ise ev ödevlerinin öğrenci kapasitesine uygun verilmemesinden ve çocuklarının ev ödevlerine yardımcı olamamaktan sorun yaşamaktadırlar. Demirbaş(2011)'in yaptığı araştırmada da veliler çocuklarının ödevlerine yardım etmek istemelerine rağmen yardım edemediklerini belirtmişlerdir. Velilerin bazıları da verilen internet araştırma ödevlerini gereksiz gördüklerini belirtmişlerdir, ayrıca ödevlerin işlenen konuların dışında verilmesinden dolayı sıkıntı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Shaughnessy & Siegel (1993)'a göre de öğretmenler, çocukların okulda öğrendikleriyle ilgili, ilişkili ve anlamlı ev ödevleri vermelidir. Velilerin çok az bir çoğunluğu da çocuklarının ev ödevini yaparken yanında oturmalarını istemelerinden dolayı sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Araştırmaya katılan velilerin ev ödevi sürecinde nelere dikkat ettiklerine ilişkin bulgular incelendiğinde; velilerin büyük çoğunluğu çocuklarının ev ödevlerini zamanında ve eksiksiz yapmalarını sağlamaya dikkat etiklerini belirtmişlerdir. Velilerin diğere büyük çoğunluğu ise ödevinin yapıp yapmadığını kontrol etmeye dikkat ettiklerini belirtmişlerdir. Velilerin bir diğere büyük çoğunluğuyrsa çocuğunun sorumluluk kazanmasına ve ödevlerini yaparken yardımcı olmaya çalıştıklarını ifade etmiştir. Núñez vd. (2015)'nin yaptığı araştırmaya göre, velinin ev ödevi kontrolü ve ev ödevine olan desteği gibi ödevde fark edilen katılımıyla yani ebeveynin ev ödevi sürecine dahil olmasıyla öğrencinin ödev davranışları ve akademik başarısı arasında önemli ölçüde ilişkili vardır. Ginott (2003) ise bazı çocukların ödev yaparken bir yetişkinin yanında olmaktan hoşlandıklarını ve bir problemi çözerken ya da bir metin parçasını anlamaya çalışırken o yetişkinin dinlemesine ihtiyaç duyduklarını

belirtmiştir. Velilerin bazıları ise uygun çalışma ortamı sağlamaya dikkat ettiklerini belirtmişlerdir.

Öneriler

İlkokulda verilen ev ödevlerinin öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre incelendiği bu araştırmada, elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir:

Milli Eğitim Bakanlığının talimatıyla özellikle ilkokullar olmak üzere her okul ev ödevi politikası oluşturmalıdır ve bu politika öğretmenlere hizmet içi eğitimle verilmelidir. Ödev politikası oluşturulurken öğretmen, öğrenci, ebeveyn/veli, okul yönetiminin aktif katılımı ve işbirliği sağlanmalıdır. Bu politikalar yeni gelişmelere göre sürekli geliştirilmeli ve ödevle ilişkin tüm paydaşlarla özellikle öğretmenler, öğrenciler ve velilerle paylaşılmalıdır. Böyle bir ev ödevi politikasının varlığı günümüzde öğretmen, öğrenci ve veliler arasında yaşanan karmaşayı ve sorunları azaltacaktır. Gelişmiş ülkelerin çoğunda böyle okul politikaları yer almaktadır.

Verilen ev ödevleri, müfredata, öğrencilerin niteliklerine ve ihtiyaçlarına, uygun olmalıdır. Müfredatın dışına çıkan, işlenmeyen konulardan verilen, öğrencilerin seviyelerine, ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olmayan, fazla miktarda ve süre alan ödevler süreçte hem öğrenci hem de veli açısından sorunların yaşanılmasına neden olmaktadır. Burada en önemli rol ödevi veren öğretmene düşmektedir.

Ebeveynler yani veliler çocuklarının eğitim-öğretim sürecinde olduğu gibi ev ödevi sürecinde de üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmelidir. Öğretmenle iletişim halinde olma, çocuğunu ev ödevi sürecinde izleme, destekleme, yol gösterme, uyarılarda bulunma, gerekli kaynakları sağlama, uygun çalışma ortamı sağlama gibi daha birçok görevi yerine getirmelidir ki ev ödevi sürecinden en faydalı şekilde yararlanılabilsin.

Öğretmenler ev ödevi sürecinde de üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmelidir. Çünkü süreçteki sorunları ve olumsuzlukları en aza indirgenebilmek bununla birlikte ev ödevinden en iyi şekilde faydalanılabilmek için öğretmenler verdiği ödevi net bir şekilde öğrencilere ifade etme, farklı tür ödevler verme, çocuğun ev ödevi süreci hakkında veliyle irtibat halinde olma, ödevi kontrol etme, kontrol etmeyeceği hiçbir ödevi vermeme, ödevi ceza ya da ödül olarak kullanmama, ödevle ilişkin öğrenciye geri dönüt verme gibi daha birçok görev ve sorumluluğu yerine getirmelidir.

Öğrenciler ev ödevinin kendi sorumluluğu olduğunun farkına varmalı ve ödev sürecinde üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmelidir. Çünkü nasıl ki yetişkinlerin gerek kendi hayatlarında gerek eğitim hayatlarında belirli görev ve sorumlulukları varsa ev ödevleri de özellikle ilkokuldaki çocukların yerine getirilmesi gereken en önemli sorumluluğudur. Ödev sürecinde yaşadığı sıkıntıları, eksiklikleri öğretmenleriyle ve velisiyle paylaşmalıdır.

Öğretmenler, öğrenciler ve veliler ödevin gerekliliğine inandıkları gibi süreçte üstlenmeleri gereken rollere karşı da olumlu tutum içinde olmalıdırlar. Bir denklemin sağlanmasının yapılması gibi eğitimin sacayakları olarak adlandırabileceğimiz bu üçlünün ödevde olan olumlu tutumlarını uygulamalarda da göstermeleri gerekir.

KAYNAKÇA

- Aksu, D. (2019). Homework in learning teaching process: Sample of Hong Kong. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 2(4), 66-79.
- Aydın, F. (2011). Coğrafya dersinde verilen ev ödevlerine ilişkin öğrenci görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1), 27-41.
- Babadoğan, C. (1990). Ev ödevlerinin eğitim programlarındaki yeri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23(2), 745-767.
- Bakırcıoğlu, R. (2012). *Ansiklopedik eğitim ve psikoloji sözlüğü*. (1. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Balli, S. J., Demo, D. H. & Wedman, J. F. (1998). Family involvement with children's homework: An intervention in the middle grades. *Family Relations*, 47, 149-157.
- Banchoff, T. (1996). The best homework ever? Cassidy curtis's marvelous surface drawings. *Brown Alumni Monthly*. 30-31. Retrieved from <http://www.math.brown.edu/~banchoff/BHE.pdf>
- Bang, H. J., Suárez-Orozco, C. & O'Connor, E. (2011). Immigrant students' homework: Ecological perspective on facilitators and impediments to task completion. *American Journal of Education*, 118(1), 25-55.
- Baynazoğlu, L. (2019). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(221), 51-71.
- Bembenutty, H. & White, M. C. (2013). Academic performance and satisfaction with homework completion among college students. *Learning and Individual Differences*, 24(2013), 83-88.
- Brooks, E. C. (1916). The value of home study under parental supervision. *The Elementary School Journal*, 17(3), 187-194.
- Bryan, T. & Burstein, K. (2004). Improving homework completion and academic performance: Lessons from special education. *Theory Into Practice*, 43(3), 213-219.
- Byrne, K. & McGavin, H. (2004). *A parent's guide to primary school: How to get the best out of your child's education*. New York and London: A&C Black.
- Butler, J. A. (1987). Homework. *School Improvement Research Series Research You Can Use*. Retrieved from <https://educationnorthwest.org/sites/default/files/Homework.pdf>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüktokatlı, N. (2009). *İlköğretimde ev ödevi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi* (Yükseklisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 234842)
- Calp, Ş. (2012). İlköğretimde ev ödevi: Beşinci sınıf öğrencilerinin algıları. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 2(2), 120-136.
- Cerra, C. & Jacoby, R. (2006). *Homework talk!: The art of effective communication about your child's homework*. San Francisco, USA: Jossey-Bass.

- Chen, C. & Stevenson, H.W. (1989). Homework: A cross-cultural examination. *Child Development*, 60(3), 551-561.
- Cooper, H., Lindsay, J. J. & Nye, B. (2000). Homework in the home: How student, family, and parenting-style differences relate to the homework process. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 464-487.
- Cooper, H. (2001). Homework for all-in moderation. *Educational Leadership*, 58(7), 34-38.
- Cooper, H. (2004). This issue. *Theory Into Practice*, 43(3), 171-173.
- Cooper, H., Robinson, J. C. & Patall, E. A. (2006). Does homework improve academic achievement? A synthesis of research, 1987-2003. *Review of Educational Research*, 76(1), 1-62.
- Cooper, H. & Valentine, J. C. (2001). Using research to answer practical questions about homework. *Educational Psychologist*, 36(3), 143-153.
- Cooper, H. (2015). The Battle over homework: Common ground for administrators, teachers, and parents. (3rd ed.). USA: Skyhorse Publishing.
- Coleman, L. J. (2002). "A shock to study". *The Journal of Secondary Gifted Education*, 14(1), 39-52.
- Corno, L.(1996). Homework is a complicated thing. *American Educational Researcher Association*, 25(8). 27-30.
- Corno, L. (2000). Looking at homework differently. *The Elementary School Journal*, 100(5). 529-548.
- Corno, L. & Xu, J. (2004). Homework as thej of childhood. *Theory Into Practice*, 43(3), 227-233.
- Coutts, P. M. (2004). Meanings of homework and implications for practice. *Theory Into Practice*, 43(3), 182-188.
- DeJong, R., Westerhof, K.J. & Creemers, B.P.M. (2000). Homework and student Math achievement in junior high schools. *Educational Research & Evaluation*, 6, 130-157.
- Dean, C. B., Hubbell, E. R., Pitler, H. & Stone, B. (2012). Classroom instruction that works: Research-based strategies for increasing student achievement. In *Helping Studens Develop Understanding.(Assigning Homework and Providing Practice)* (2nd ed., pp. 50-100). USA:ASCD.
- Demirbaş, A. (2011). İlköğretim okullarındaki (1-5. sınıf) ödev uygulamalarının değerlendirilmesi araştırması. MEB EARGED, Ankara.
http://www.meb.gov.tr/earged/earged/ilk_ok_odev_uyg_deg.pdf adresinden edinilmiştir.
- Dettmers, S., Trautwein, U. & Lüdtke, O. (2009). The relationship between homework time and achievement is not universal: eEvidence from multilevel analyses in 40 countries. *School Effectiveness and School Improvement*, 20(4), 375-405.
- Deveci, İ. & Yiğit, N. (2015). Homework assignment preference scale for science courses: A validity and reliability study. *International Journal of Education*, 7(2), 193-214.
- Duban, N. (2016). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 1(1), 55-67.
- Dumont, H., Trautwein, U., Lüdtke, O., Neumann, M., Niggli, A. & Schnyder, I. (2011). Does parental homework involvement mediate the relationship between family

- background and educational outcomes? *Contemporary Educational Psychology*, 37(2012), 55–69.
- Epstein, J. L. & Van Voorhis, F. L. (2001). More than minutes: Teachers' roles in designing homework. *Educational Psychologist*, 36(3), 181–193.
- Epstein, J. L., Salinas, K. C., & Jackson, V. E. (1995). *Manual for teachers and prototyp activities: Teachers involve parents in schoolwork (TIPS) language arts, science/health, and math interactive homework in the middle grades*. Baltimore, MD: Johns Hopkins University, Center on School, Family, and Community Partnerships
- Eren, O. & Henderson, D. J. (2011). Are we wasting our children's time by giving them more homework? *Economics of Education Review*, 30 (2011), 950– 961.
- Ersoy, A. & Anagün, Ş. S. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Fen ve Teknoloji Dersi Ödev Sürecine İlişkin Görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)*, 3(1), 58-79.
- Fairbanks, E. K., Clark, M. & Barry, J. (2005). Developing a comprehensive homework policy. *Principal*, 36-39.
- Farrow, S., Tymms, P. & Henderson, B. (1999). Homework and attainment in primary schools. *British Educational Research Journal*, 25(3), 323-341.
- Flunger, B., Trautwein, U., Nagengast, B., Lüdtke, O., Niggli, A. & Schnyder, I. (2015). The Janus-faced nature of time spent on homework: Using latent profile analyses to predict academic achievement over a school year. *Learning and Instruction*, 39(2015), 97-106.
- Gedik, M. & Orhan, S. (2013). İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersi ödevleri hakkında görüşleri. *Karadeniz Araştırmaları*, 38, 135-148.
- Gill, B. & Schlossman, S. (2000). The lost cause of homework reform. *American Journal of Education*, 109(1), 27-62.
- Gill, B. P. & Schlossman, S. L. (2004). Villain or savior? The American discourse on homework, 1850-2003. *Theory into Practice*, 43(3), 174-181.
- Ginott, H. G. (2003). Between parent and child: Revised and updated: The bestselling classic that revolutionized parent-child communication. In A. Ginott & H. W. Goddard (Eds.), *Responsibility: Transmitting Values Rather Than Demanding Compliance*. (pp. 76-112). USA: Three Press.
- Goetz, T., Nett, U. E., Martiny, S. E., Hall, N. C., Pekrun, R., Dettmers, S. & Trautwein, U. (2012). Students' emotions during homework: Structures, self-concept antecedents, and achievement outcomes. *Learning and Individual Differences*, 22 (2012), 225–234.
- Gök, T. (2013). Comparison of the effects of web-Based and paper-based homework on students' achievements. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 14(1), 31-51.
- Hancock, D. R. (2000). Impact of verbal praise on college students' time spent on homework. *The Journal of Educational Research*, 93(6), 384-389.
- Hazel, H. (2010). The joy of teaching: Effective strategies for the classroom. In *Homework and Testing* (pp. 112-121). Eugene, Oregon, USA: Pickwick Publication.
- Hong, E. & Milgram, R.M. (2000). *Homework: Motivation and learning preference*. USA: Greenwood Publishing Group.

- Hoover-Dempsey, K. V. & Sandler, H.M. (1995). Parental involvement in children's education: Why does it make a difference?. *Teachers College Record*, 97(2), 310-331.
- Ilgar, S. & Ilgar, L. (2012). An investigation of teachers' view of homework partnership. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 46 (2012), 3225-3229.
- Illes, T. (2008). Meeting the homework challenge. *CHADD Parent to Parent*, 6, 29-34
- Jenkins, L. (2008). *From systems thinking to systemic action: 48 key questions to guide the journey*. USA: Rowman&Littlefield Education.
- Kapıkıran, Ş. & Kıran, H. (1999). Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(5), 54-60.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (26. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Katz, I., Kaplan, A. & Buzukashvily, T. (2011). The role of parents' motivation in students' autonomous motivation for doing homework. *Learning and Individual Differences*. 21(2011), 376–386.
- Kemertaş, İ. (2003). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. İstanbul: Birsen Yayınevi. Bölüm III: Öğretim (Ders) Planları.
- Kılıç, B. S. (2019). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli öğrencilerin ev ödevleri hakkındaki görüşleri. *Çocuk, Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 2(1), 1-24.
- Kirk, J. & Miller, M. L. (1986). Reliability and validity in qualitative research. Beverly Hills, CA: Sage.
- Kohn, A. (2006). *The homework myth: Why our kids get too much of a bad thing*. USA: Boston, Da Capo Lifelong.
- Köse, E. (2013). Eğitim kurumlarında gerçekleştirilen ders dışı etkinliklerin sınıflandırılmasına yönelik bir öneri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(2), 336-353.
- Kukk, A., Rajalaane, R., Rei, M. & Piht, S. (2015). Parents opinions on homework in the II stage of primary school (Estonian example). *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 171 (2015), 134 – 144.
- Lacina-Gifford, L. J. & Gifford, R. B. (2004). Putting an end to the battle over homework. *Education*, 125(2), 279-281.
- LeCompte, M. D. & Goetz, J. P. (1982). Problems of reliability and validity in Ethnographic research. *Review of Educational Research*, 52, 31-60.
- Marković, M., Randjelović, M. & Trivić, D. (2010). Practical homework assignments as part of Chemistry teaching and learning. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 4(2), 69-78.
- Marzano, R. J., Pickering, D. J. & Pollock, J.E. (2001). *Classroom instruction that works: Research-based strategies for increasing student achievement*. ASCD: Alexandria, Virginia, USA.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. (S. Turan, çev. ed.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık. (Çalışmanın orijinali 2009'da yayımlanmıştır).

- Murphy, J., Decker, K., Chaplin, C., Dagenais, R., Heller, J., Jones, R. & Willis, M. (1987). An exploratory analysis of the structure of homework assignments in high schools. *Research in Rural Education*, 4(2), 61-71.
- Ndebele, M. (2018). Homework in the foundation phase: Perceptions of principals of eight public primary schools in Johannesburg. *South African Journal of Education*, 38(2), 1-12.
- Núñez, J. C., Suárez, N., Rosário, P., Vallejo, G., Valle, A. & Epstein, J. L.(2015). Relationships between perceived parental involvement in homework, student homework behaviors, and academic achievement: differences among elementary, junior high, and high school students. *Metacognition Learning*, 2015(10), 375–406.
- Oğuzkan, F. (1974). *Eğitim terimleri sözlüğü*. Ankara : Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Oktay, A. (2018). Çocuk eğitimi, ilkokulun çocuğun yaşamındaki yeri ve önemi. Retrieved from <https://www.cocukludunya.com/uzman-yazilari/ilkokulun-cocugun-yasamindaki-yeri-ve-onemi.html>
- Olympia, D. E., Sheridan, S. M., & Jenson, W. R. (1994). Homework: A natural means of home-school collaboration. *School Psychology Quarterly*, 9(1), 60–80.
- O'Rourke-Ferrara, C. (1998). Did you complete all your homework tonight, dear? *ERIC Document Reproduction Service*. ED425862.
- Ozer, U. & Keskin, S. C. (2015). Evaluating the difficulties faced by primary school students in doing homework/research from parents' point of view. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 197(2015), 933–938.
- Öcal, S. (2012). İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin ev ödevlerine yönelik tutumlarının oluşmasında ailelerin ve öğretmenlerin rolü. (Yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay, Türkiye.
- Özer, B. & Öcal, S. (2012). İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin ev ödevlerine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 1-16.
- Özer, B. & Öcal, S. (2013). Sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerine yönelik uygulamalarının ve görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(1), 133-149.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Paulu, N. (1995). *Helping your child with homework: For parents of elementary and junior high school-aged children*. USA: DIANE Publishing.
- Peacock, G., G. Ervin, R., A. Daly, E., J. & Merrel, K., W. (2009). Practical handbook of school Psychology: Effective practices for the 21st century. In D. Gilbertson, R. Sonnek(Eds). *Intervention for Homework Problems*. (pp. 353-370) USA, Newyork: Guilford Press
- Power, T. J., Karustis, J. L. & Habboushe, D. F. (2001). Homework success for children with ADHD: A family-school intervention program. *Introduction to Homework Success*. (pp. 54-61). *Group Session 2: Establishing a Homework Ritual and Giving Instructions*. (pp. 62-67). Newyork, London: Guilford Press.
- Power, T.J., Dombrowski, S.C., Watkins, M.W., Mautone, J.A. & Eagle, J.W. (2007). Assessing children's homework performance: Development of multi- dimensional, multi-informant rating scales. *Journal of School Psychology*, 45 (2007). 333–348.

- Rønning, M. (2011). Who benefits from homework assignments?. *Economics of Education Review*, 30 (2011), 55–64.
- Ros, R., Hernandez, J., Graziano, P. A. & Bagner, D. M. (2016). Parent training for children with or at risk for developmental delay: The role of parental homework completion. *Behavior Therapy*, 47(2016), 1-13.
- Rosário, P., Núñez, J. C., Vallejo, G., Cunha, J., Nunes, T., Mourão, R. & Pinto, R. (2015). Does homework design matter? The role of homework's purpose in student Mathematics achievement. *Contemporary Educational Psychology*, 43(2015), 10–24.
- Salend, S. J., Duhaney, D., Anderson, D.J. & Gottschalk, C. (2004). Using the Internet to improve homework communication and completion. *Teaching Exceptional Children*, 36(3), 64-73.
- Sarıbaşı, S. & Babadağ, G. (2015). Temel eğitimin temel sorunları. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*. 3(1), 18-34.
- Shaughnessy, M. F. & Siegel J. (1993). Homework : Royal road to reading well? Retrieved from ERIC database. (ED 356463) and <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED356463.pdf>
- Shrewsbury Public Schools (2002). “A study of homework in the Shrewsbury Public Schools.” Report to the Shrewsbury School Committee, Retrieved from <http://schools.shrewsburyma.gov/sc/documents/14370745774601.pdf>
- Sönmez Ektem, I. & Yıldız, S. (2017). İngilizce ev ödevlerine yönelik öğretmen görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26(3), 78-91.
- Sullivan, M. H. & Sequeira, P. V. (1996). The impact of purposeful homework on learning. *The Clearing House*, 69(6). 346-348.
- Şahin, Ç. & Boyacı Altınay, Y. (2008). İlköğretimde ev ödevlerine yönelik etüt çalışmaları: kavramsal bir analiz. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), (41-52).
- Tas, Y., Vural, S. S. & Öztekin, C. (2014). A study of science teachers' homework practices. *Research in Education*, 91, 45-64.
- TDK güncel türkçe sözlüğü (2019). http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5cd5e0feef2e0b0.18497268 adresinden edinilmiştir.
- Topcubaşı, T., Gökçedağ O. & Gündüz, G.(2017, Mayıs). *İlkokulda ev ödevlerinin verimliliği hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşleri*. 16. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, 08-11 Mayıs 2017, 99-100, Lefke Avrupa Üniversitesi tarafından düzenlenen sempozyum, Lefke, KKTC.
- Trautwein, U. (2007). The homework-achievement relation reconsidered: Differentiating homework time, homework frequency, and homework effort. *Learning and Instruction*, 17(2007). 372-388.
- Tuncer, T & Altunay, B. (2009). Görme engelli öğrencilerin bilgiyi edinmelerinde yapılandırılmış ve geleneksel ev ödevlerinin farklılaşan etkisi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 10(2), 1-11.
- Turanlı, A. S. (2009). Öğretmenlerin ödevle ilişkin görüşleri: Ortamsal etmenlere dair nitel bir çalışma. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(37), 129-143.
- Türkoğlu A., İflazoğlu, A. & Karakuş, M. (2007). *İlköğretimde ödev*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

- Türnüklü, A.(2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 24, 543-559.
- Walberg, H. J., Paschal, R. A. & Weinstein, T. (1985). Homework's powerful effects on learning. *Educational Leadership*, 42(7), 76-79.
- Warton, P. M. (2001). The forgotten voices in homework: Views of Students. *Educational Psychologist*, 36(3), 155-165.
- Van Voorhis, F. L. (2004). Reflecting on the homework ritual: Assignments and designs. *Theory Into Practice*, 43(3), 205-212.
- Vatterott, C. (2009). *Rethinking homework: Best practices that support diverse needs*. Alexandria, USA: ASCD.
- Yar Yıldırım, E. (2018). Öğretmen, öğrenci ve velilerin ortaokul düzeyinde verilen günlük ödevler hakkındaki görüşleri. *Milli Eğitim*, 200, 201-224.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, A. (2013). Teknik ve uygulamalarla okul başarısı: Okul başarısı için tüm bilgiler. B. Yıldız(Ed.), *Ödev Nasıl Yapılır?* içinde. Türkiye: Kişisel Başarı.
- Yılmaz, H. & Sünbül, A.M. (2004). Öğretimde planlama ve değerlendirme. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Yuladı, C. & Doğan, S. (2009). Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerin ev ödevi performansını arttırmaya yönelik bir eylem araştırması. *Çankaya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Journal of Arts and Sciences*, 12. 211-238.
- Yücel, A. S. (2004). Ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin Kimya derslerinde verilen ev ödevlerine karşı tutumlarının incelenmesi. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 147-159.

EKLER

EK-1. Öğrenci Görüşme Formu

ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU

Araştırma Sorusu: İlkokulda verilen ev ödevlerine ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri nelerdir?

Tarih: / /2017

Saat (başlangıç-bitiş):

Öğrencinin sınıf seviyesi:

GİRİŞ

Merhaba, ben Neslihan KARCIOĞLU. Atatürk Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı'nda yüksek lisans öğrencisiyim. İlkokulda verilen Ev ödevleri hakkında bir araştırma yapıyorum ve sizinle bu konu ile ilgili olarak konuşmak istiyorum. Çünkü sizlerin görüşlerinin önemli olduğunu düşünüyorum. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların bundan sonra yapılması muhtemel araştırmalara katkıda bulunacağını ve uygulamaya dönük önlemlerin alınması için bir öngörü oluşturacağını ümit ediyorum. Bu nedenle sizin ev ödevi ile ilgili düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum.

Görüşmemize geçmeden önce, görüşmemizin gizli olduğunu ve görüşmede konuşulanları yalnızca benim ve bazı araştırmacıların bileceğini belirtmek isterim. Yaptığım tüm görüşmelerde veilen bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kesinlikle gizli tutulacak ve rapora yansıtılmayacaktır. Görüşmemizin yaklaşık 20 dk süreceğini tahmin ediyorum. Görüşmeyi izin verirseniz kaydetmek istiyorum. Bunun sizce bir sakıncası var mı?

Bu görüşmeye katıldığınız için şimdiden teşekkür ederim. Eğer sizin görüşmeye başlamadan önce bana sormak istediğiniz bir soru varsa, sorabilirsiniz. İzin verirseniz sorularıma başlamak istiyorum.

SORULAR:

1. Öğretmeninizin verdiği Ev ödevleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

(Alternatif: Öğretmeninizin verdiği Ev ödevlerini seviyor musunuz? Neden?)

2. Öğretmeninizin verdiği Ev ödevlerinin sizin için daha eğlenceli ve faydalı olması için öğretmeninizden neler beklersiniz?

(Alternatif: Sizce Ev ödevleri nasıl olmalıdır? Neden?)

3. Ev ödevlerinizi yaparken velilerinizden hangi konularda yardım alıyorsunuz? Neden?

(Alternatif: Ev ödevlerinizi yaparken velileriniz size nasıl yardımcı oluyor?)

4. Bir öğrenci olarak Ev ödevleri ile ilgili ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz? Bu sorunlar daha çok kimden kaynaklanıyor? Neden?

5. Ev ödevleriniz verilirken, yaparken ve yaptıktan sonra nelere dikkat ediyorsunuz?

(Alternatif: Ev ödevi sürecinde hangi görevleri ya da sorumlulukları yerine getiriyorsunuz?)

EK-2. Öğretmen Görüşme Formu

ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

Araştırma Sorusu: İlkokulda verilen ev ödevlerine ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri nelerdir?

Tarih: / /2017

Saat (başlangıç-bitiş):

Hangi seviyedeki öğrencilerin öğretmeni:

GİRİŞ

Merhaba, ben Neslihan KARCIOĞLU. Atatürk Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı'nda yüksek lisans öğrencisiyim. İlkokulda verilen Ev ödevleri hakkında bir araştırma yapıyorum ve sizinle bu konu ile ilgili olarak konuşmak istiyorum. Çünkü sizlerin görüşlerinin önemli olduğunu düşünüyorum. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların bundan sonra yapılması muhtemel araştırmalara katkıda bulunacağını ve uygulamaya dönük önlemlerin alınması için bir öngörü oluşturacağını ümit ediyorum. Bu nedenle sizin ev ödevi ile ilgili düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum.

Görüşmemize geçmeden önce, görüşmemizin gizli olduğunu ve görüşmede konuşulanları yalnızca benim ve bazı araştırmacıların bileceğini belirtmek isterim. Yaptığım tüm görüşmelerde verilen bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kesinlikle gizli tutulacak ve rapora yansıtılmayacaktır. Görüşmemizin yaklaşık 20 dk süreceğini tahmin ediyorum. Görüşmeyi izin verirseniz kaydetmek istiyorum. Bunun sizce bir sakıncası var mı?

Bu görüşmeye katıldığınız için şimdiden teşekkür ederim. Eğer sizin görüşmeye başlamadan önce bana sormak istediğiniz bir soru varsa, sorabilirsiniz. İzin verirseniz sorularıma başlamak istiyorum.

SORULAR:

1. İlkokulda öğrencilere verilen Ev ödevleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. Ev ödevi sürecinde velilerden beklentileriniz nelerdir?

(Alternatif: Ev ödevi sürecinde velilerin sorumlulukları ya da görevleri sizce nelerdir?)

3. . Ev ödevi sürecinde öğrencilerinizden beklentileriniz nelerdir?

(Alternatif: Öğrencilerin Ev ödevi sürecindeki sorumlulukları ya da görevleri sizce nelerdir?)

4. Bir öğretmen olarak Ev ödevleri ile ilgili ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz? Bu sorunlar daha çok kimden kaynaklanıyor? Neden?

5. Ev ödevi sürecinde öğretmen olarak nelere dikkat ediyorsunuz?

(Alternatif: Ev ödevini vermeden önce, verirken ve sonrasında hangi görev ve sorumlulukları yerine getiriyorsunuz?)

EK-3. Veli Görüşme Formu

VELİ GÖRÜŞME FORMU

Araştırma Sorusu: İlkokulda verilen ev ödevlerine ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri nelerdir?

Tarih: / /2017

Saat (başlangıç-bitiş):

Hangi seviyedeki öğrencinin velisi:

GİRİŞ

Merhaba, ben Neslihan KARCIOĞLU. Atatürk Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı'nda yüksek lisans öğrencisiyim. İlkokulda verilen Ev ödevleri hakkında bir araştırma yapıyorum ve sizinle bu konu ile ilgili olarak konuşmak istiyorum. Çünkü sizlerin görüşlerinin önemli olduğunu düşünüyorum. Bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların bundan sonra yapılması muhtemel araştırmalara katkıda bulunacağını ve uygulamaya dönük önlemlerin alınması için bir öngörü oluşturacağını ümit ediyorum. Bu nedenle sizin ev ödevi ile ilgili düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum.

Görüşmemize geçmeden önce, görüşmemizin gizli olduğunu ve görüşmede konuşulanları yalnızca benim ve bazı araştırmacıların bileceğini belirtmek isterim. Yaptığım tüm görüşmelerde veilen bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kesinlikle gizli tutulacak ve rapora yansıtılmayacaktır. Görüşmemizin yaklaşık 20 dk süreceğini tahmin ediyorum. Görüşmeyi izin verirsiniz kaydetmek istiyorum. Bunun sizce bir sakıncası var mı?

Bu görüşmeye katıldığınız için şimdiden teşekkür ederim. Eğer sizin görüşmeye başlamadan önce bana sormak istediğiniz bir soru varsa, sorabilirsiniz. İzin verirsiniz sorularına başlamak istiyorum.

SORULAR:

1. İlkokulda çocuğunuza verilen Ev ödevleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. Ev ödevi sürecinde öğretmenlerden beklentileriniz nelerdir?

(Alternatif: Öğretmenlerin Ev ödevi sürecindeki sorumlulukları ya da görevleri sizce nelerdir?)

3. Ev ödevi sürecinde çocuklarımızdan beklentileriniz nelerdir?

(Alternatif: Öğrencilerin Ev ödevi sürecindeki sorumlulukları ya da görevleri sizce nelerdir?)

4. Bir veli olarak Ev ödevleri ile ilgili ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz? Bu sorunlar daha çok kimden kaynaklanıyor? Neden?

5. Ev ödevi sürecinde veli olarak nelere dikkat ediyorsunuz?

(Alternatif: Ev ödevi sürecinde hangi görevleri ve sorumlulukları yerine getiriyorsunuz?)

EK-4. Uygulama İzinlerine İlişkin Belgeler

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 36648235/605.01/4898027

10.04.2017

Konu:Uygulama İzni

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Atatürk Üniversitesi'nin 27/03/2017 tarihli ve 1700095387 sayılı yazısı,
b) Atatürk Üniversitesi'nin 31/03/2017 tarihli ve 17000101091 sayılı yazısı,
c) Atatürk Üniversitesi'nin 03/04/2017 tarihli ve 17000102232 sayılı yazısı.

İlgi (a,b,c) yazılar gereği, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Programı öğrencisi Neslihan KARCIOĞLU Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Programı öğrencisi Emre YILDIZ ve Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Remzi Yavaş KINCAL ise; Ekli listelerdeki ilimize bağlı okullarda Uygulama İzni talebinde bulunmuş olup, yapılan anket çalışmalarının birer örneğinin Müdürlüğümüz, Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğü (AR-GEbirimi)'ne gönderilmesi gerekmektedir.

İlgi yazı ve ekleri, Bakanlığımızın 07/03/2012 tarihli ve 3616 (2012/13) sayılı genelgesi çerçevesinde Komisyonumuzca incelenmiş olup, "Araştırmaların, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde", komisyon kararlarında belirtilen veri toplama araçlarının kullanılarak, ekte isimleri belirtilen okullarda yapılması, Şubemizce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Olurlarınıza arz ederim.

Turan BAĞAÇLI
İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

OLUR

<...>

Ercan YILDIZ

Vali a.

İl Milli Eğitim Müdür V.

Ek: Komisyon Kararları ve Ekleri (53 Sayfa)

FORM:2

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN

Adı Soyadı	Neslihan KARCIOĞLU
Kurumu / Üniversitesi	Atatürk Üniversitesi
Araştırma yapılacak iller	Erzurum
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi.	Yakutiye İlçesi Cemal Gürsel İlkokulu, Atatürk Üniversitesi Özel Vakıf Okulları Aydın Doğan İlkokulu, Palandöken İlçesi Şehit Üsteğmen İsmail Aksu İlkokulu
Araştırmanın konusu	İlkokulda Verilen Ev Ödevlerinin Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşlerine Göre İncelenmesi
Üniversite / Kurum onayı	Kurum Onayı İle
Araştırma / Proje /ödev / Tez önerisi	Araştırma Önerisi
Veri toplama araçları	Öğretmen Görüşme Formu, Öğrenci Görüşme Formu, Veli Görüşme Formu
Görüş İstenilecek Birim / Birimler.	
Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri konulu 2012/13 nolu genelge doğrultusunda yapılan incelemede Görüşme Kayıt Altına Alınırken Uygulanan Kişinin Yazılı İzni Alınması Şartıyla araştırmanın kabulüne karar verildi.	
Komisyon Kararı	Oybirliği ile Kabulüne
Muhalif Üyenin Adı ve Soyadı	

KOMİSYON

06.04.2017

Komisyon Başkanı
Fatih KARASU
Şube Müdürü

Üye
Tunç AĞAVER

Üye
Mesut ARAS

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı / Soyadı: Neslihan GENÇ

Uyruğu: Türkiye Cumhuriyeti

Medeni Durumu: Evli

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Cep Tel: 0544 379 62 98

E-mail: neslikarci@hotmail.com

ÖĞRENİM DURUMU

Lisans: Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Programı
(2010-2014)